

NARAVNE KATASTROFE / MEDTEM KO JE HUMANITARNI STROJ ZA POMOČ ŽE STEKEL

Zadnji obračun katastrofalnega potresa na Tajvanu je 1700 mrtvih

Ranjenih je okrog 4.000 ljudi, pod ruševinami pa naj bi jih bilo še najmanj 2.600

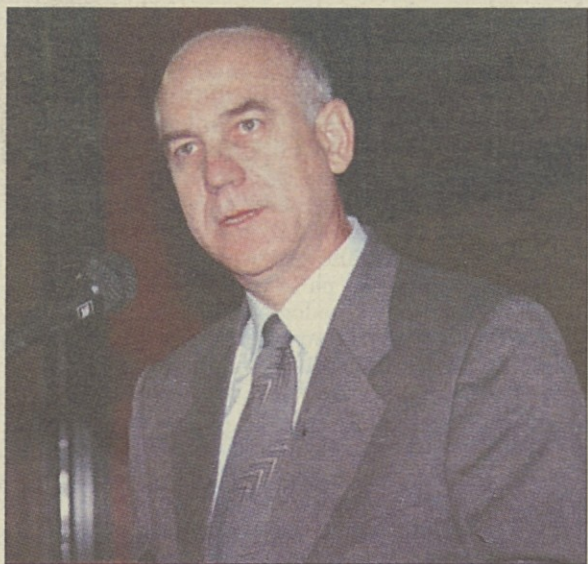
TAIPEI - Zadnji uradni obračun katastrofalnega potresa, ki je v noči na torek prizadel Tajvan, je skoraj 1.700 mrtvih in več kot 4.000 ranjenih ljudi, pod ruševinami pa je se najmanj 2.600 oseb. Stevilo žrtev se seveda iz ure v uro veča, medtem pa se je po vsem svetu začela siroka akcija za pomoč hudo prizadeti otoški državi. Prva ji je pomoč ponudila Ljudska republika Kitajska, prvi reševalci pa so na Tajvan prisli iz Japonske. Po podatkih tamkajšnjega trgovskega predstavništva Italije med približno 200 rezidenčnimi italijanskimi državljani ni žrtev.

Na 14. strani

LJUBLJANA / NA POBUDO SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA

Srečanje gospodarstvenikov iz zamejstva in zdomstva

LJUBLJANA - V organizaciji Svetovnega slovenskega kongresa se je včeraj začelo prvo srečanje slovenskih gospodarstvenikov iz zamejstva in zdomstva. Gre za prvo tovrstno pobudo, ki jo je po uvodnem nagovoru predsednika kongresa Jožeta Bernika pozdravil minister za gospodarske odnose in razvoj Marjan Senjur (na sliki, foto BOBO), ki je spregovoril o slovenskem gospodarskem stanju, o vključevanju Slovenije v Evropsko unijo in o paktu stabilnosti.

Popoldne se je začela predstavitev gospodarskih dejavnosti v zamejstvu, danes pa bodo na vrsti zdomci. Predsednik SDGZ Marino Pecenic je predstavil zgodovino in delo združenja, nakar je o dejavnosti SGZ Gorica spregovoril predsednik Hadrijan Corsi. Sledila je predstavitev slovenskih gospodarskih dejavnosti v Porabju in na Koroskem.

Na 3. strani

Prisilno mirovanje »odbora devetih«

RIM - Zaradi odsotnosti poročevalca Domenica Masellija bo za nekaj dni vsaj formalno ustavljeno delo »odbora devetih«. Seje so bile odložene na prihodnji teden, medtem pa bodo predstavniki predsedstva vlade in raznih ministrstev pravno usklajevali predlog za zaščito slovenske manjšine v Italiji.

Po koncu splosne razprave mora skupščina preučiti člene in popravke (teh je skoraj 2.000 in skoraj vse je predlagalo NZ), nato pa bo na vrsti končno glasovanje. Predsednik poslanske ustavne komisije je namignil na 5. oktober kot možen datum, veliko pa bo odvisno od tega, kako bo potekalo delo v zbornici.

Na 2. strani

TRST / VČERAJ ZJUTRAJ

Sesljan: spodletel rop na pošti

Uspešna akcija karabinjerjev in policije, ki so roparje takoj izsledili

TRST - Spodletel rop v sesljskem poštnem uradu. Neznanec je s pištolo zagrozil uradniku in zahteval, naj mu osebe odpre vrata, ravnateljica urada pa je hladnokrvno poklicala policijo. Ropar je urno zapustil pošto in pobegnil s pajdasema. Kakih dvajset minut kasneje je trojica že padla v mrežo, ki so jima jo skupno nastavili karabinjerji in policija. Ustavili so jo na Drasci. V avtomobilu neapeljske registracije so odkrili strasilno pištolo, s katero je ropar grozil uradniku. Vsi trije roparji so doma iz Kampnije. Sedaj sedijo v koroškem zaporu.

Na 6. strani

Cilj 2: zajeta vsa industrijska cona

TRST - Del trzasko industrijske cone, ki sega na ozemlje dolinske občine, bo ostal v območju Cilja 2 (vključno s tovarno Wartsila), enako kot je predsednik deželne odbora Antonione oznanil tudi za tovarni terminal na Fernetičih. To nam je včeraj v pogovoru potrdil tudi predsednik ustanove Ezit Roberto Cosolini, ki je dejal, da gre za rezultat pogajanj z deželno upravo. Vključitev teh dveh pomembnih območij ne bo vplivala na zgornjo mejo vključenega prebivalstva, ker ne gre za rezidenčne cone.

Na 15. strani

Slovenci v LD o zaščitnem zakonu

TRST - Na Opcinah je bila deželna skupščina slovenske komponente Levih demokratov, na kateri so razpravljali o zaščitnem zakonu. Uvodno poročilo je podal podpredsednik deželne sveta Budin, za katerega zakonsko besedilo skupaj s predloženimi amandmaji večine predstavlja dobro rešitev za potrebe slovenske manjšine kot tudi za celotno deželno družbo. Budinovemu poročilu je sledila bogata razprava o zaščitnem zakonu, pa tudi o vlogi slovenske komponente Levih demokratov.

Na 6. strani

Gorica: večina noče čezmejne integracije

GORICA - Goriski občinski svet zavrača deželni načrt za zdravstvo in posebej skupno makrocono s Trstom ter dodatno krcenje bolnišnic na Goriskem. V sklepno resolucijo pa ni prodrli predlog o čezmejni integraciji z novogorisko bolnišnico. Z večinsko koalicijo, ki je glede sodelovanja klonila izsiljevanju NZ, sta glasovala tudi dva svetovalca LD.

Na 12. strani

Deželna posojila za nakup stanovanj

TRST - Od danes do 22. novembra je čas za predstavitev prošelj za deželna posojila za nakup prvega stanovanja, ki jih bodo dodelili od prihodnjega februarja. Predvidene so omejitve pri družinskem dohodku, pa tudi prednostne pravice za določene kategorije. Informacije in zadevni obrazci za prošnje so na razpolago v številnih konvencioniranih bankah.

Na 5. strani

Reklamni oglas

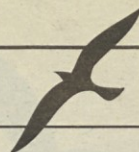
V italijanske lekarne prihaja nova pilula

Shujšajte hitreje

V mesecu dni se lahko shujša do 5,8 kg

MILAN - Raziskovalci so izdelali nov dietični integrator, ki so ga tudi klinično testirali tako, da so novi proizvod primerjali z drugim proizvodom brez etiket. Pri tem je sodelovalo 40 prostovoljcev, testiranje pa je potekalo v enem od bolnišničnih centrov, ki sodijo v sklop državne zdravstvene službe. Rezultati učinkovitosti in varnosti testov so pokazali, da so prostovoljci, ki so je

mali proizvod z glavno sestavino in se držali nizkokalorične diete, v mesecu dni izgubili do 5,8 kg telesne teže. Izdelek pod imenom »Line-Control« ni zdravilo, ni povzročil stranskih učinkov in v italijanske lekarne ga dobavlja družba Axio. Glede na stopnjo debelosti ima tudi oznako blag, zmeren ali močan. Povpraševanje za zdaj presega ponudbo, zato je številne želje težko izpolniti.

RIM / VLADIN SEMINAR

Prioritete so rast ekonomije, delo in varnost

RIM - Programsko vezana leva sredina, ki jo je predsednik vlade zarisal na včerajšnjem seminarju v odročni vili Madama, se zdi nekaj več kot samo strateški osnutek. Po včerajšnji novinarski konferenci ob koncu seminarja je premier dejansko predlagal zaveznikom politično formulo, ki naj bi mlevi sredini omogočila, da bo kos volilnim izzivom prihodnje pomlad in na političnih volitvah leta 2.001.

Sicer pa je D'Alema izpostavil tri prioritete, ki so gospodarska rast, boj proti brezposelnosti in varnost. Premier je potrdil, da bo obseg ukrepov v finančnem zakonu 15.000 milijard lir in da bo vlada nekoliko ublazila davčni pritisk.

Vprašanje varnosti je bilo, kot v zadnjih tednih, na včerajšnjem srečanju eno od glavnih. Včeraj so sicer nakazali politične rešitve, operativne predloge bodo izoblikovali jutri na srečanju premiera s predsedniki parlamentarnih skupin. D'Alema pa je vsekakor potrdil, da namerava vlada nameniti dodatnik 500 milijard lir notranjemu ministertvu in da bodo organi javne varnosti okrepljeni s 6.000 novimi močmi. Prevladalo je tudi mnenje, da bi kazalo preizkusiti t.i. elektronsko zapestnico. Operativno bodo predlogi dodatno izpolnjeni in bodo dopolnili tistim, ki so bili oblikovani aprila in o katerih že razpravlja poslanska pravosodna komisija. Predsednica komisije Anna Finocchiaro (LD) je ze pripravila koledar avdicij. Najprej bodo na vrsti poveljniki organov javne varnosti, nato sefi najbolj izpostavljenih državnih tožilstev. Finančni zakon pa naj bi zagotovil več sredstev notranjemu in pravosodnemu ministertvu. Vlada bo, kot je

napovedal D'Alema, izbire v ponedeljek orisala tudi prefektom in kvestorjem.

Vprašanje varnosti občanov (občutek ogroženosti in strah sta zelo razširjena) postaja ena od prioritet za levosredinsko zaveznitvo. O tem prica tudi dejstvo, da Levi demokrati snujejo poseben miting, na katerem bo govor prav o varnosti v mestu. Miting bo v Palermu, udeležili pa se ga bodo med drugimi notranja ministrica Rosa Russo Jervolino, predsednik zbornice Luciano Violante, zakladni minister Giuliano Amato in tajnik LD Walter Veltroni.

Pol svoboscin je v teh dneh označil ukrepe, ki jih predlaga večina, kot neucinkovite, predvsem pa kot poskus uvajanja policijski drzaver. Desnosredinsko zaveznitvo bo v prihodnjih dneh pripravilo svoje predloge, ena od komponent, CCD Pierferdinanda Casinija pa je včeraj na novinarski konferenci anticipirala vsaj del svojega recepta. CCD je predlagal, da bi zaostriili boj proti ilegalnemu priseljevanju, v katerem je videl vir mirokriminala, organi javne varnosti pa naj bi imeli dovoljenje, da sežejo po orožju v boju proti tihotapcem, ki noc za nocjo ilegalno prevazajo ljudi cez Otrantska vrata. Dokaj pikro so ta predlog komentirali tudi v Nascionalnem zaveznitstvu, kjer so poudarili, da veljavni predpisi tako zaostritev dovoljujejo. Ton polemike z CCD je zvečer nekoliko omilil predsednik NZ Gianfranco Fini.

Na področje vsakodnevne ogroženosti državljanov je včeraj spet posegel tudi tajnik Severne lige Umberto Bossi, ki je napovedal v občinah, ki jih upravlja SL, oblikovanje službe za varnost pri kateri naj bi sodelovali tudi navadni občani.

RIM / ODBOR DEVETIH O MASELLIJEVEM ZAŠČITNEM PREDLOGU

Neformalna srečanja med prisilnim mirovanjem

Nacionalno zaveznitvo predložilo skoraj dva tisoč popravkov

RIM - Če prometna nesreča poslanca Domenica Masellija ni vplivala na sklepni del razprave v zbornici, bo njegova odsotnost vsaj za nekaj dni onemogotila delo t.i. »odbora devetih«. Predsednik komisije za ustavna vprašanja Raffaele Cananzi nam je sinoci vsekakor pojasnil, da bo odložitve kratka in da bo dokončno glasovanje v zbornici morda v torek, 5. oktobra. Če Maselli, ki je se v bolnišnici v Lucci, ne bo pravočasno okreval, bo »odbor devetih« menda prihodnji teden vseeno nadaljeval z delom, začeni s usklajevanjem popravkov.

Skupščina poslancev je v ponedeljek z drugim delom splošne razprave v bistvu izčrpala imenujmo ga politični del parlamentarnega soocanja o zaščiti naše manjsine. Na vrsti sta sedaj repliki večinskega poročevalca Masellija in opozicijskega (manjsinskega) poročevalca Roberta Menie. Takoj zatem bo zbornica presla k obravnavi posameznih členov zakona (vsega skupaj jih je 28) in predloženih popravkov, ki jih je doslej približno dva tisoč. Skoraj vse je predložilo Nacionalno zaveznitvo, ki pa v skladu s poslovnikom skupščine ne more izvajati obstrukcije, podobno tisti, ki jo je Menia trmasto izvajal v prvi poslanski komisiji.

Toliko popravkov bo seveda vzelo nekaj casa za debato, ceprav se amandmaji sprejemajo oziroma zavracajo v takomenovanih paketih za vsak clen posebej. Po odobritvi členov so na vrsti glasovalne izjave, mogoče se krajše replike poročevalcev in zastopnika vlade, nakar je na sporedu končno glasovanje. Cananzi je, kot receno, navedel datum 5. oktobra, ki pa bo odvisen tudi od poteka dela v zbornici, ki je, kot vemo, včasih zelo nepredvidljiva.

Če bo »odbor devetih« nekaj dni prisilno miroval, pa to ne velja za neformalne sestanke predstavnikov predsedstva vlade (ministertvo za dezele) in raznih ministrstev, ki so na delu, da zlasti pravno uskladijo Masellijev predlog, njihovo delo poteka brez nepotrebnega hrupa, kar je v teh razmerah se kako razumljivo.

S.T.

Nekaj novosti v splošni razpravi o zaščitnem osnutku

RIM - Sklepni del uvodne razprave o zaščiti naše manjsine na skupščini poslanske zbornice je v glavnem potrdil že znana stališca posameznih strank do Masellijevega predloga, nekaj pa je bilo tudi novosti, ki jih je vredno zabeležiti. Mislimo predvsem na stališca predsednika poslanske skupine CCD - Krscansko-demokratskega centra Carla Giovanardija, ki se je postavil nekje na sredo poti med skrajnimi stališci Nacionalnega zaveznitva in zmernejšimi pogledi Forza Italia. Luciano Caveri (UV) je, kljub nekaterim kritičnim pripombam, izrazil željo, da bi zbornica cimprej odobrila zakon, prvič pa se je o Masellijevem osnutku v parlamentu razčlenjeno opredelila Maria Celeste Nardini (SKP).

Previti in Slovenci

Poseg nekdanjega obrambnega ministra in nekoč Berlusconijeve desne roke Cesareja Previtiija je po pričakovanju izzval ostre polemike. Ne med Slovenci, ampak med njegovimi odvetniki in milanskimi tožilci, ki ga že nekaj mesecev zaman vabijo na predhodni postopek v zvezi z afero domnevnega podkupovanja sodnikov.

Poslanec FI se vsakic sklicuje na parlamentarne obveznosti, tokrat pa so se sodniki, kot kaže, navelicali stalnih zavlačevanj in so sklenili nadaljevati postopek, ne glede na Previtiijeve poslanske obveze. Zadeva je ze spravila v zadrego predsedstvo zbornice, ki se nahaja med kladivom in nakovalom, saj mora po eni strani zagovarjati legitimne pravice parlamentarca, po drugi pa se zaveda, da Previti ne more v nedogled zavirati preiskave. Sodniki so vsekakor ze predlagali, da bi Previtiija zaslislali na nedeljo, ko je zbornica zaprta.

Protislovno stališče CCD

Predsednik poslancev CCD Giovanardi je svoj poseg začel precej umirjeno, ko je začel hvaliti Roberta Menio pa se je razumelo, kam pes tace moli. Strasil je z nevarnostjo bilingvizma, izrazil prepričanje, da bo Masellijev osnutek ustvaril nova delovna mesta za Slovence na skodo Italijanov in da se s tem zakonom Trstu in Gorici obetajo nevarni casi, medtem ko je zakon morda prime ren in dobrodosel npr. za Nabrezino in za Steverjan. Tudi Giovanardi je, podobno kot Previti, prepričan, da bi bil za Slovence dovolj okvirni zascitni zakon, medtem ko je tako zasnovana zaščita ne samo nepotrebna, a tudi škodljiva.

Po teh udarnih stališcih je Giovanardi dal razumeti, da bi poslanska skupina CCD lahko tudi podprla Masellijev predlog, a pod pogojem, da večina sprejme nekatere popravke te stranke. Kaksni naj bi bili ti popravki, ki jih do včeraj vsekakor se ni predložil, ni povedal.

Na desni vse po starem

Paolo Armaroli in Maurizio Gasparri sta do podrobnosti ponovila stališca, ki jih o zakonu zagovarja njun somisljenik Menia. Medtem ko trzaski poslanec pozna lokalno situacijo, sta Armaroli in zlasti Gasparri hotela za vsako ceno biti se

bolj rusilna ter demagoska. Prvi se je hvalil, da dobro pozna slovensko problematiko, ker je bil svojcas clan t.i. Cassandrove komisije (imenovan je bil na predlog PLI), Gasparri, ki je vsedrjavni koordinator NZ, pa je Menii tako rekoč skušal politično pokriti hrbet, v slogu »stranka je odločno in enotno na tvoji strani«. Bomo videli.

Gasparri je v polemiko z vladno koalicijo vpletel tudi Rome, ki z zadevo seveda nimajo nič skupnega. Rome je primerjal s Slovenci, v obeh primerih gre vsekakor za diskriminacijo Italijanov. V Trstu in Gorici skuša levicarska vlada »super zascititi« slovensko manjsino na skodo Italijanov seveda, v Rimu pa skuša občinska uprava, ki je seveda levo usmerjena, pretirano zascititi Rome na kozji občanov. Povsod torej nestradajo Italijani...

Za uvod Prešernov verz

Poslovniki poslanske zbornice po eni strani močno omejuje možnost parlamentarne obstrukcije, po drugi pa precej oskoduje manjše stranke in poslanske skupine. Na osnovi strogega poslovnika je Valdostanec Luciano Caveri v ponedeljek lahko govoril le tri picle minute, predsedstvu zbornice pa je zato izročil spomenico o zaščiti naše manjsine z naslovnim verzom Zdravice »Žive naj vsi narodi, ki hrepene docakat dan, da koder sonce hodi preprij iz sveta bo pregnan«. Uradni zapisnik zbornice objavlja original v slovenscini in njegov italijanski prevod.

Caveri je, kot smo že poročali, vložil nekaj amandmajev k Masellijevemu osnutku, ki odražajo stališca in kritične pripombe stranke Slovenske skupnosti. Med ponedeljkovo debato je vsekakor izrazil upanje, da bo zbornica cimprej odobrila ta zakon, vladna večina pa namerava, kot kaže, sprejeti nekatere njegove amandmaje, o čemer bo tekla beseda v t.i. »odboru devetih«.

Razlike so bogastvo

Komunistka Maria Celeste Nardini je po pričakovanjih napovedala podporo SKP Masellijevemu zaščitnemu osnutku. Oporekala je staliscu NZ, ces da je Osimski dogovor po razpadu Jugoslavije pravno in politično neveljaven, »saj bi isto lahko trdili tudi za vojaško zaveznitvo NATO po razkroju Varšavskega pakta«. Predstavnica SKP je dala razumeti, da odločno nasprotuje načrtovani siritvi NATO na podonavsko-balkansko stvarnost.

Uzakonitev pravic slovenske manjsine (Italija mora seveda sposťovati vse svoje mednarodne obveze) se uokvirja v razvoj družbe, ki pojmuje razlike kot splošno obogatitev in ne kot kratenje pravic nekaterih državljanov, kot demagosko trdi desnica. Treba je gledati naprej in se prilagajati novim potrebam, beseda solidarnost zato ne sme biti le prazno geslo.

Nardinijeva ni napovedala popravkov k Masellijevemu predlogu in se je zahvalila poročevalcu za trud in napore, ki jih je v nelahkih pogojih vložil v ta zakon.

Sandor Tence

Prispevek za materinstvo in za nepremožne družine

RIM - Od včeraj vsi upravičenci in upravičence lahko lahklo na italijanskih občinah vložijo prošnjo za prispevek za materinstvo ali za tretjega otroka. Prispevek za materinstvo je namenjen zenskam, ki nimajo varovalnega kritja in ki so imele prvega otroka po juliju letošnjega leta. Takih mater (gospodinje, nestalno zaposlene itd) je bilo leta 1997 skoraj polovica.

Družinski pripevek pa je namenjen družinam z majhnimi dohodki in z vsaj tremi otroki. Prošnje lahko upravičenci in upravičence vložijo do 21. marca, opremiti pa jih morajo s t.im. merilcem premoženja.

Minister za socialno solidarnost Livia Turco je poudarila, da gre za pristop, ki bo krepil skupno poseganje občin in države na družbeno področje.

OKOLJE / NA POBUDO NARAVOVASTVENIKOV

Mestna središča brez vozil

Wwf in Leambiente polemični z župani - Odgovor Aci

RIM - Skoraj sto italijanskih mest je pristopilo k dnevu boja proti onesnaženju, za katerega je dala pobudo EU in ki ga je v Italiji spodbudilo ministertvo za okolje z naravovarstvenimi organizacijami. V okviru tega projekta bodo danes za nekaj ur vecja ali manjša območja mestnih središč zaprta za promet, v nekaterih mestih bodo mestni avtobusi zastoj, drugod bodo preiskusili kolektivne taksije in druge prijeme, ki naj bi prispevali k omejitvi prometa in onesnaženja.

V Furlaniji-Juljski krajini sta k pobudi pristopila Gorica in Videm, medtem ko se Trst in Pordenon nista odzvala.

Dan brez avtov v mestih se se ni začel, polemika med naravovarstveniki in upravitelji pa je bila dokaj ostra. Svetovni sklad za naravo

Wwf in Legambiente sta včeraj že obtožili nekatere župane, da so se odzvali premlačno. »Župani vseh barv so prispevali, da bo, dan brez avtov zbledel,« sta poudarili organizaciji. »Upravitelji niso dojeli dosega tega izziva in so zaprli za promet ali tista območja, ki so že itak predeli za pešce, ali pa so samo nekaj ulic, vsekakor pa ne tistih, ki so najbolj prometne,« sta menili organizaciji in dodali, da je 7.000 hektarjev (tolikšna bo skupna površina, ki bo danes zaprta za promet) le 0, 55 odstotka celotne italijanske urbanizirane površine.

Posredno je naravovarstvenikom odgovoril predsednik italijanskega avtomobilskega kluba Aci Rosario Alessi, po katerem je dan brez avtomobilov lahko koristen kot izziv, ki naj

opozori na problem varstva okolja, »ne more pa biti hipoteza za reševanje problema«. Po Alessijevem mnenju je potreben povsem drugačen pristop, ki naj bi upošteval in skušal uskladiti varstvo zdravja in okolja z nujnostjo premikanja, ki je povezano s službo, družino, studijem in prostim casom.

Po alessijevem mnenju se vozniki zavedajo, da je vprašanje varstva okolja resen problem in da bo potrebno spremeniti dose danjo miselnost, prav tako jasno pa je, da gost promet in onesnaženje nista vzrok ampak samo simptoma bolezni, ki je ni mogoče ozdraviti samo s prepovedjo vožnje zasebnih vozil. Zaenkrat alternative osebnemu vozilu niso ustrezne in ne zadostajo vsem potrebom mobilnosti.

DANES
V OSPREDJU

Srečanje slovenskih gospodarstvenikov iz zamejstva in zdomstva

LJUBLJANA - Prvo srečanje slovenskih gospodarstvenikov doma, iz zamejstva in po svetu, ki se je začelo včeraj v Ljubljani, je vzbudilo precejšnjo pozornost, udeležuje pa se ga približno 100 podjetnikov in predstavnikov gospodarskih združenj Slovencev z vseh kontinentov. Med njimi sta tudi razmeroma številni predstavniki zamejskih gospodarstvenikov iz Trsta in Gorice. Srečanje je po zgledu zelo uspelega srečanja slovenskih zdravnikov, ki živijo in delajo v tujini, pripravil Svetovni slovenski kongres na pobudo Slovenske konference SSK. Trajalo bo se danes in jutri, ko si bodo udeleženci ogledali Luko Koper, ki je glavni pokrovitelj srečanja, si ogledali slovensko obalo in oblikovali zaključke tridnevnega srečanja.

Glavni namen srečanja je v vzpostavitvi tesnejših stikov med gospodarstveniki iz matice in tistimi, ki živijo v zamejstvu in po svetu, zato je na srečanju največ pozornosti posvečeno prav predstavitev slovenskih gospodarstvenikov združenj in podjetnikov iz tujine, prav v to smer pa je slo tudi uvodno predavanje dr. Andreja Bajuka, direktorja podružnice Mednarodne banke za Evropo v Parizu, ki je svoja razmišljanja strnil pod pomenljivim naslovom Lastno gospodarstvo - jamstvo za obstoj.

Se pred njim so o ciljih tega srečanja spregovorili vodja tega projekta Franci Feltrin, predsednik Slovenske konference SSK Danijel Starman, ki se je posebej zahvalil donatorjem in sponzorjem tega srečanja, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa Jož Bernik, ki je v svojem pozdravu prisotnim dejal, da Slovenci kot narod zadnjega pol stoletja prvič živimo združeni na večjem ozemlju, vendar »smo prav v obdobju samostojnosti postali bolj razdeljeni kot kdajkoli v tem stoletju.« Bernik je se dejal, da tudi tesnejši gospodarski stiki med matico in diasporo lahko prispevajo k odpravljanju te razdeljenosti, kot zgled za sodelovanje pa je dal Zide. Boris Pleškovič, direktor razvojnega oddelka Svetovne banke v Washingtonu je dejal, da mora Slovenija prehoditi težavno pot tranzicije, da je sicer gospodarsko relativno uspešna, da pa jo čaka še dolga pot, na kateri ji lahko pomagajo uspešni slovenski podjetniki na tujem.

Slovenski minister za ekonomske odnose in razvoj Marjan Senjur pa je svoj pozdravni poseg razdelil na tri dele, v katerih je spregovoril o stanju v slovenskem gospodarstvu, o vključevanju v Evropsko unijo in o sodelovanju in vlogi Slovenije v Paktu stabilnosti za jugovzhodno Evropo. Ugotovil je, da stanje slovenskega gospo-

darstva ni slabo, bi pa lahko bilo boljše. Rast v zadnjih letih dosega približno 4 odstotke, kar ni dovolj za hitrejšo ujetje priključka z razvito zahodno Evropo. Kot problem je izpostavil tudi propad nekdanjih industrijskih velikanov po osamosvojitvi Slovenije in dejal, da tudi tako majhno gospodarstvo kot je slovensko potrebuje velika podjetja.

Kar pa zdeva vstop v Evropsko unijo pa je Senjur dejal, da bo Slovenija pripravljena za vstop do leta 2003, seveda pa je vprašanje, če bo tudi EU darstva ni slabo, bi pa lahko bilo boljše. Rast v zadnjih letih dosega približno 4 odstotke, kar ni dovolj za hitrejšo ujetje priključka z razvito zahodno Evropo. Kot problem je izpostavil tudi propad nekdanjih industrijskih velikanov po osamosvojitvi Slovenije in dejal, da tudi tako majhno gospodarstvo kot je slovensko potrebuje velika podjetja.

V nadaljevanju svojega pogoja je Pečenik predstavil tudi zgodovino organizacije in pa knjigo, ki ima skoraj povsem enak naslov, kot ga je imelo glavno včerajšnje predavanje: Lastno gospodarstvo - jamstvo za obstoj. Predsednik SDGZ je poudaril, da je danes združenje enakopraven subjekt z drugimi stanovskimi in gospodarskimi subjekti v FJK, spregovoril pa je tudi o tesnih stikih s Slovenijo, in si-

cer z Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtno zbornico Slovenije in drugimi pristojnimi organi v Sloveniji, ko se obravnava gospodarska dejavnost, ki zadeva slovensko manjšino v Italiji.

Pečenik je spregovoril še o skupnem nastopanju z drugimi manjšinskimi gospodarskimi organizacijami v Italiji, Avstriji in na Madžarskem pri pristojnih vladnih resorjih in z Državnim zborom Slovenije v zvezi z izvajanjem gospodarskega dela leta 1996 sprejete resolucije o avtohtonih slovenskih manjšinah. Glede tega srečanja pa je predsednik SDGZ izrazil pripravljenost za navezavo stikov in posredovanje pri iskanju poslovnih partnerjev v FJK.

V imenu Slovenskega gospodarskega združenja Gorica je spregovoril podpredsednik Hadrijan Corsi. Predstavil je trenutno stanje slovenskega gospodarstva na Goriskem, kjer SGZ združuje 210 članov, ki so razdeljeni v štiri različne sekcije. Podobno kot pred njim Pečenik je tudi Corsi spregovoril o delovanju in organiziranosti SGZ in poudaril vlogo, ki jo imajo pri ohranjanju slovenskega gospodarstva in krepitvi slovenske manjšine podobna združenja tudi drugod po svetu in v zamejstvu. Corsi se je zato zavezal, da bi morala matična država tem združenjem pomagati na način, da bodo lahko svojim članom nudila ugodnejše pogoje za poslovanje.

odgovorno nalogo, ki izvirajo iz dejstva, da ji je uspelo, da si izbori neodvisno, svetovno priznano lastno državo. »Vsi smo zanjo odgovorni in tudi vsi poklicani, da jo oblikujemo,« je dejal. Nekoliko manj jasen je pojem »lastnega« gospodarstva v razmerah, ki danes prevladujejo na svetovni ravni. Predavatelj je podal zgodovinski pregled pogledov na uspešnost posameznih gospodarstev in o spremembah, do katerih je pri tem prislo, kar zadeva razpoložljivost z naravnim bogastvom ali pa s kapitalnimi tokovi. Spregovoril je o pomenu

globalizacije in poudaril, da se mora v ta kontekst vključiti tudi Slovenija. »Naše gospodarstvo nam bo Slovincem "lastno", če bo zgrajeno tako, da bo vsak imel možnost uspeha in tudi vsak odgovornost prispevanja,« kar po Bajukovem mnenju konkretno pomeni, da se mora lastno gospodarstvo graditi na podlagi neovirane zasebne pobude, a jasnih pravil igre in v opori na zanesljivem, domačem finančnem sistemu. Pri tem predstavlja bistveni pogoj za gospodarsko prenovo Slovenije omrežje novih, dinamičnih malih podjetij,

ki bodo delovala po logiki in pravilih tržne ekonomije. Zgled za uspešnost te strategije kažejo v zadnjih desetletjih primeri Severne Italije in tudi Baskovskih dežel v Spaniji, že prej pa tudi Nemčije. Slovenska podjetja pa so že v prvi polovici tega stoletja dokazala, da jih ni treba biti strah globalizacije.

Bajuk je svoje izredno zanimivo in tudi kritično do sedanjih gospodarskih razmer v Sloveniji predavanje strnil v štiri ugotovit-

Na sliki:
pogled na udeležence
včerajšnjega zasedanja
(Foto BOBO)

ve, in sicer da je bilo in bo slovensko gospodarstvo vedno odvisno od okolja, cigar stalne spremembe prinašajo negotovost, a tudi nove možnosti; fleksibilnost oziroma možnost hitrega prilagajanja spremembam v okolju je bistvenega pomena; podjetništvo Slovincem nikdar ni bilo tuje; in končno, da je potrebno za rešitev nekaterih ključnih gospodarskih problemov ustvariti splošna soglasja, na podlagi prenovljenega čuta socialne vzajemnosti in državljanske odgovornosti.

Andrej Bajuk je svoje dolgo razmišljanje sklenil s pozivom, da naj slovenski narod izkoristi ogromni socialni kapital, ki ga predstavlja številna slovenska diaspora, ki lahko po njegovem predstavlja pospeševalni element vedno bolj nujnega in zahtevnega gospodarskega povezovanja slovenskih podjetij z vsemi konci sveta.

Danes se bo srečanje nadaljevalo v Ljubljani, na sporedu pa je predstavitve slovenskih gospodarskih združenj in posameznih podjetij po svetu. Prisotnim se bodo tako predstavila argentinsko, avstralsko in kanadsko slovensko gospodarsko združenje, Združenje slovenskih gospodarstvenikov iz Tuzle v BiH in pa posamezni podjetniki iz ZDA, Nemčije in drugih držav. Na programu je tudi okrogla miza o možnostih vlaganj v slovensko drobno gospodarstvo in turizem, Slovensko gospodarsko združenje iz Celovca pa bo predstavilo tudi novo gospodarsko panogo - predelavo industrijskih odpadkov elektronske industrije.

Rado Gruden

TUDI ZAMEJSKE ORGANIZACIJE ORISALE SVOJE DELOVANJE IN SVOJE NAČRTE

Oris dejavnosti SDGZ in SGZ Gorica

LJUBLJANA - Popoldanski del srečanja gospodarstvenikov iz Slovenije in tujine je bil namenjen predstavitvi slovenskih gospodarskih združenj iz zamejstva. Tako je v imenu Slovenskega delnega gospodarskega združenja spregovoril predsednik SDGZ Marino Pečenik. Prisotnim je predstavil zgodovino SDGZ kot sindikalne organizacije slovenskih podjetij in samostojnih podjetnikov v Italiji in ožje v Furlaniji Julijski krajini. Poudaril je, da je prvi cilj združenja, da zlasti in štiti interese pri pristojnih oblasteh na vseh ravneh od lokalnih uprav do ostalih javnih in drugih institucij, ki so pristojne za delovanje podjetij, poleg tega pa je SDGZ tudi storitveno podjetje, ki članom nudi celo vrsto storitev od knjigovodstva do vodenja plac, svetovanja in pridobivanja raznih oblik financiranja. Pečenik je predstavil tudi organiziranost združenja v šest samostojnih sekcij, teritorialno razdeljenost in način delovanja vseh struktur.

V nadaljevanju svojega pogoja je Pečenik predstavil tudi zgodovino organizacije in pa knjigo, ki ima skoraj povsem enak naslov, kot ga je imelo glavno včerajšnje predavanje: Lastno gospodarstvo - jamstvo za obstoj. Predsednik SDGZ je poudaril, da je danes združenje enakopraven subjekt z drugimi stanovskimi in gospodarskimi subjekti v FJK, spregovoril pa je tudi o tesnih stikih s Slovenijo, in si-

cer z Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtno zbornico Slovenije in drugimi pristojnimi organi v Sloveniji, ko se obravnava gospodarska dejavnost, ki zadeva slovensko manjšino v Italiji.

Pečenik je spregovoril še o skupnem nastopanju z drugimi manjšinskimi gospodarskimi organizacijami v Italiji, Avstriji in na Madžarskem pri pristojnih vladnih resorjih in z Državnim zborom Slovenije v zvezi z izvajanjem gospodarskega dela leta 1996 sprejete resolucije o avtohtonih slovenskih manjšinah. Glede tega srečanja pa je predsednik SDGZ izrazil pripravljenost za navezavo stikov in posredovanje pri iskanju poslovnih partnerjev v FJK.

V imenu Slovenskega gospodarskega združenja Gorica je spregovoril podpredsednik Hadrijan Corsi. Predstavil je trenutno stanje slovenskega gospodarstva na Goriskem, kjer SGZ združuje 210 članov, ki so razdeljeni v štiri različne sekcije. Podobno kot pred njim Pečenik je tudi Corsi spregovoril o delovanju in organiziranosti SGZ in poudaril vlogo, ki jo imajo pri ohranjanju slovenskega gospodarstva in krepitvi slovenske manjšine podobna združenja tudi drugod po svetu in v zamejstvu. Corsi se je zato zavezal, da bi morala matična država tem združenjem pomagati na način, da bodo lahko svojim članom nudila ugodnejše pogoje za poslovanje.

Podpredsednik SGZ je se poudaril, da ima lahko matica od tega tudi koristi posebej pri navezavi stikov s Hrvaško, BiH in Jugoslavijo preko zamejskih podjetij, ki so tam že dolgo prisotna, omenil pa je tudi vlogo, ki jo lahko odigra Italija kot ena od pobudnic siritve EU.

Spregovoril je tudi o pomembni vlogi SGZ pri cezejnem sodelovanju med obema Goricama, kot tudi o vlogi SGZ pri ustanovitvi prekomejne zaveze, ki pokriva ozemlje goriske pokrajine na italijanski strani, spodnji del Soske doline in Vipavsko dolino na slovenski, kjer je SGZ uspelo izposlovati, da se delavci s področja, ki ga zajema Videmski sporazum, v Italiji obravnavajo kot delavci iz držav EU. Corsi je se izrazil pripravljenost goriskega združenja za vse oblike sodelovanja, investicije in skupnega nastopanja v interesu krepitve blagostanja ljudi, ohranjanja slovenstva in večanja ugleda Slovenije v svetu.

O velikih težavah manjšinskega gospodarstva na Madžarskem pa je govoril predsednik Zveze Slovincem na Madžarskem Jože Hirmók, ki je opozoril na gospodarsko nerazvitost manjšine in se zavezal za večja vlaganja in spodbujanje podjetništva, kjer pa mora po njegovem veliko vlogo odigrati predvsem matica.

Predsednik Slovenske gospodarske zveze v Celovcu Matevž Grilc pa je predstavil pred 11 leti ustanovljeno organiza-

cijo slovenskih podjetnikov na Koroskem, ki danes šteje 80 članov. Glede na to, da je Avstrija članica EU, se je Grilc zavezal za tesnejše stike med slovenskim gospodarstvom in južno Korosko, »ki ima odprta vrata tako v EU kot tudi v jugovzhodne in vzhodnoevropske države.«

Grilc je med drugim se povedal, da SGZ aktivno sodeluje tudi v Interreg projektih, ki nudijo možnosti za sodelovanje na različnih področjih.

Predsednik zveze slovenskih gospodarstvenikov na Koroskem je se kritično opozoril na premajhno zanimanje Slovenije za zamejsko gospodarstvo na splošno in se zavezal zato, da bi v Sloveniji začeli spodbujati sodelovanje z zamejstvom, da se tudi na ta način pomaga k obstoju slovenske manjšine.

V razpravi po predstavitvi vseh treh manjšinskih gospodarstev se je oglašil se predsednik Slovenske gospodarske prosvetne skupnosti Boris Gombac, ki je svoj poseg izrazil politično obarval, ponovil svoje znane poglede na politične in gospodarske razmere v zamejstvu, izredno negativno pa je ocenil tudi delovanje urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike Slovenije in na splošno ocenil, da ni bistvenih sprememb v odnosu do manjšine med današnjo samostojno Slovenijo in nekdanjo socialistično Jugoslavijo.

R.G.

OGLEDALO

Obrambni
zidovi so
čista iluzija

ACE MERMOLJA

Pricujoce razmisljanje ne zeli izpovedati nostalgije po blokovski politiki, po totalitarizmu in po polni družbeni kontroli. Ko razpravljamo in pisemo o kriminalu, pa nas misli rade privedejo tja: k trdi roki. Ko pišemo o kriminalu lahko namrec pričnemo z opisom ropa v našem mestu, ali pa uvedemo temo s široko evropsko preglednico. Poti se bosta krizali.

Ce pričnemo s širokim lokom, lahko delimo Evropo, misljen je kontinent, v področja, ki niso tradicionalni bloki, pomenijo pa razdaljo, ki ni manjša od predberlinske. Razlika je, da ni fizičnih zidov, ki bi preprečili kontaminacijo med povsem drugačnimi položaji. Naj pojasnim. Imamo Evropo vojn, krutih nacionalizmov, etnocentrizmov in drugih fundamentalizmov, kjer sta demokracija in pravo prazni besedi. Mislim na Balkan, na Bosno, Srbijo in na Kosovo, na Cecenijo itd. Tu je prevladujoča logika vojaka. Potem imamo Evropo sibkih demokracij, kjer pomeni vladanje oblast v "naturalni" obliki. S tem pojmom golo moč brez pravil, kjer je korupcija le ena izmed tehnik vladanja. Rusija je mlači primer, vendar se niti v nekaterih manjših državah nekdanjega socialističnega sveta ne salijo. Tretji predel Evrope je nas in nalispan. To je bogatejši del, ki se združuje, živi v sorazmernem gospodarskem blagostanju, v sorazmerno utrjenih demokracijah in v sorazmerno pravnih državah, kjer so stranpoti in korupcija vsaj elegantnejše: kot obleke. Kar združuje vse tri Evrope, je strah občanov pred kriminalom. Verjetno se strah sorazmerno večja, oziroma spreminja, glede na situacijo. Če se na Kosovu bojuje sreča na Kosovu, je strah pred uličnim nasiljem, pred ropi in umori poglavita skrb občanov Milana. Mediji so močnejši resonancni prostor tega strahu in tudi tu se stvari prepletajo. Če je do poletja televizija prinašala reportaže s Kosova, meče danes luč reflektorjev na umore, rope in nasilje, ki se dogaja po vsej državi. Podobno opazujemo v sosednji Sloveniji in ko bi sli do bližnje Avstrije, bi videli in slišali, kako je strah pred nasiljem eden izmed bistvenih adutov populista Jörga Haiderja. Strah povezuje s prisotnostjo tuj-

cev, kar ni vedno in samo demagogija.

Prepican sem namrec, da strah pred nasiljem in zahteva po varnosti ne sodita v demokracijo politiko. Pravice do varnosti ne smemo mesati z represijo revnejših slojev, kot tudi ne moramo spregledati, da je prisotnost tujcev pogosto vzrok za pospeševanje kriminalnih poslov. Skratka, ce ne prezremo domačega kriminala, ne smemo prezreti niti širše in negativne kriminalne kontaminacije, do katere vodi položaj celotnega kontinenta. Problemi so kruto realni in ne le orožje populistov. Pri tem je bistveno, kako zna politika usklajati represijo in nov mednarodni kontekst, na katerem sloni kriminalna piramida.

Pogledi so glede tega zelo različni. Legitimna je pravica občanov do varnosti. Represija nad makro in mikro kriminalom je potrebna. Drugo je vprašanje, do kot je učinkovita in kje so potrebna druga sredstva. Prav tako ni mogoče mimo dejstva, da je kriminal mednarodno podjetje, ki ima kapilarne vezi in svoja odločitvena središča. Zascitena področja so za kriminal kraji in dežele, kjer vladajo, revščina, politična korupcija, izkoreninjenost in brezizhodnost. Vojne ter ekonomski in politični zlomi so trdnjave zlikovcev in obenem neizčrpna zaloga "materiala": od mamil do orožja, od deklet do manjših kriminalcev, skratka, do delovne sile. Domaci in uvozeni kriminal pomenita tempirano bombo. Bomba pa odpira probleme, kjer je bistveno ločevati. Najprej je tu resnica, da same nacionalne države ne bodo kos emergencnim situacijam. Uvodoma sem opisal Evropo kot kontinent razdeljen po teritorijih trpljenja in sreče, pomanjkanja in odvečnega blagostanja. Lahko bi uporabil tudi prispodobno modernega velemera, ki ga postavljajo bogato in praviloma varno središče, vmesni pas, ki postaja tarča kriminalnih napadov in končno divja periferija, kjer prevladuje zakon džungle. Jasno je, da mora v tem kontekstu spremljati kapilarno akcijo centrala, ki obvladuje ves teritorij. To za Evropo pomeni, da mora kot skupnost sprejeti obvezno in breme, da pomaga in bonificira tista področja, ki dajejo moč velikim mafijam in pouličnim zlikovcem.

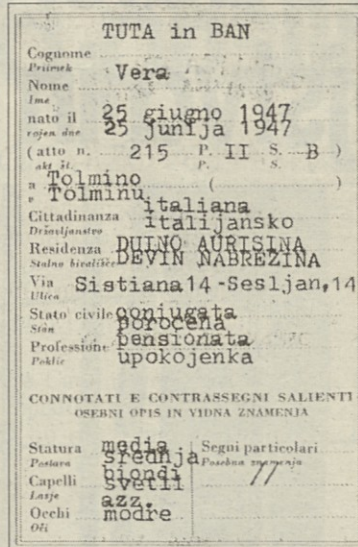
Od kod namrec prihajajo orožje, mamila, navadni "delavci" in prostitutke?

Omenjeno dejstvo pa je treba lociti od populističnega predloga, ki zmeče v isti kos vse tujce, reveže, pijance, skratka, ki vidi v trpečih predelih zlo, ki unčuje naša dobra mestna središča. Taka vizija je kratkovidna. Ce je namrec res, da ne bodo le nacionalne policije zaustavile mednarodnih kriminalnih tokov, je prav tako res, da bi bila povsem neucinkovita strategija zidov. Policija naj bi v tej misli zascitila dobre mešane tako, da bi najprej zapечатila meje s svincem in zidovi. Nato bi očistila teritorij pred tujci in končno bi pometla se domače kriminalce, ki bi jih nasla med revnejšimi sloji. Ne smemo pozabiti, da v ZDA visoka represivna tehnika zajema v svoje mreže praviloma reveže, crnce, azijske, skratka, ljudi na družbenem obrobju. Niti predsednik ZDA pa ni moči, da bi premagal lobije izdelovalcev orožja in uvedel omejitvene zakone pri nakupu. Takšen zgled nas prepričuje, da bi ob obracunu izgubila politika, ki bi težila k vedno večji izolaciji evropske periferije, kjer prevladujejo vojske in skorumpirane logike. Zidovi bi pomenili udobna gnezda za organiziran kriminal. Zato je pametnejša politika integracije. Skratka, s predsodki dajemo moč zlikovcem. Prav tako bi bilo napacno, ko bi represiji v naših mestih ne sledila tudi preventiva. To pomeni, da imajo ljudje v periferijah alternativne možnosti preživetja, da se lahko tuji priseljenci integrirajo na legalen način itd. Ob tem je razumljivo, da je treba onemogociti ljudi, ki ne nameravajo spoštovati pravil in zakonov. Govor o prevenciji se bo marsikomu zdel levicarski sociologem, skratka, nacelna in neucinkovita filozofija. Dejstvo pa je, da so tudi naša mesta vezana v širok evropski kontekst, ki je viden na vsaki ulici. V tem kontekstu je jasno, kako je čista iluzija postavljati obrambne zidove. Edina obramba je v evropski volji, da integrira in normalizira področja, kjer se rodi več potencialnih zločincev kot pa bomo premogli policajev. In sem pri uvodu: brez pozitivne prevencije in posegov tako v Evropi kot v naši bližnji okolici, se bo krepila misel o policijski državi.

Dvojezične izkaznice

Gospodu zupanu Vocciju v vednost!

Posiljam v objavo fotokopijo svoje osebne izkaznice, ki mi jo je izstavila Občina Devin Na-

brežina in ki je zagotovo veljavna, saj jo redno uporabljam že več let in ji se nikoli nihče ni oporekal. Moja izkaznica ni edina take vrste v občini; poznam tudi druge občane, ki so uveljavili pravico do dvojezičnega vpisa in ki tudi niso imeli nikoli težav glede veljavnosti dokumenta. Nekaj težav smo imeli le z nacelnikom matičnega urada, ki je sicer zaveden Slovenec, vendar zelo nerad opravi to delo in se izgovarja, da ni pristojen za prevajanje in da na izkaznici ni dovolj prostora.

Zelo obžalujem, da zupan Voci spet obuja stare in preživete politične zdrahe, ki so se pod prejšnjo upravo že umirile. Raje bi v nabrežinskem matičnem uradu dosegel, da se že enkrat zamenjajo nepravilni pečati in znamke, ki so le v italijanskem jeziku in torej niso v skladu z uradnim dvojezičnim nazivom Občine, kot je registrirana v občinskem statutu.

Kaj bo o tem rekel trzaski prefekt?

S spoštovanjem

Vera Tuta Ban

»Tu se govori samo...«

V pismu uredništvu se g. Rudica Pozar, med drugimi cvetkami opredeljuje, da italijanska beseda ni sprejemljiva pred spomenikom Bazoviških zrtev.

Bazoviški junaki so padli pod streli, ker so se uprli rasizmu in nacionalizmu takih, ki so hoteli udejaniti: »Qui si parla solo italiano«. Kdor zeli danes uveljavljati tak rasizem le z drugim jezikom dejansko pljuva na njihov grob, zrtev, spomin. Istočasno pa postavlja samega sebe ob bok vseh dandanašnjih »eticnicnih ciscenj«.

Ne obstaja narod, ki bi bil imun pred nacionalizmom in sovinišmom, niti narod Cankarjevih hlapcev, kateremu pripadam.

To me sicer boli a me ne presececa. Kar me pa posebej presececa je dejstvo, da dnevnik, ki je izšel iz borbe proti uveljavljanju

PISMA UREDNIŠTVU

nečlovečnosti ob pismih uredništvu - ko ocenjuje da je to umestno, takoj prida svojo pripombo ob izraženem mnenju pisca - tokrat nic.

Sergij Lipovec

Pismo gospe Požarjeve smo objavili prav tako, kot objavljamo številna druga pisma (in tudi mnenjske članke), ki ne odražajo mnenja uredništva. Komentiramo pa nacelema samo tiste, ki se neposredno ali posredno kritično navezujejo na pisanje dnevnika. Tokrat ni slo za tak primer. Ur

FI in zaštita
manjšine

Sklicujem se na odlomek iz članka, ki je objavljen na današnjem Primorskem dnevniku, ki podaja Previtičev poseg v poslanski zbornici in glede na kategorijo se cutim dolžnega replike.

V prvi vrsti bi rad poudaril, da je za stranko Forza Italia zaštita slovenske narodnostne skupnosti v Italiji pomembna zadeva. Dejstvo, da se tako visoki zastopniki FI zanimajo za argument, dokazuje, da na nivoju državne strankine strukture že ostaja zelo jasen pogled nad zamejsko stvarnostjo in se na tem gradi politiko v smeri jasne in pravilne zaštite. Jasne, kajti zaščitni zakon mora biti izvedljiv; pravilne, saj zakon ne sme ustvarjati razlik.

In prav to je vodilno nacelo stranke Forza Italia glede na manjšinsko problematiko: zakon, ki ga bo poslanska zbornica odobrila, ne sme v nobenem primeru ustvarjati razlik, pač pa mora biti element dobrega sožitja med različnimi narodnostnimi skupnostima. Primorski dnevnik name-noma prezira vodilno nacelo Previtičevega posega in se raje spušca v nepomembne polemike glede na Previtičovo slabo poznavanje zgodovine ter na Previtičeve probleme s sodstvom.

Poleg tega, napaka je v pristopu do zašcitnega zakona: prvič, saj se na nenavaden način o zakonu razpravlja v poslanski zbornici, ne da bi pristojna komisija dokončno izpeljala predvideni iter; drugič, kajti D'Alemove vlada tako forsira sele posledično na pritiske, ki so prisli iz Ljubljane. Manjšina ni in ne sme biti blago za zamenjavo.

Glede splošnega pristopa do zašcitnega zakona naj se omenim, da se pogledi FI v marsicem razlikujejo in je pristop do zakona precej razlicen.

Hvala in lep pozdrav,

Alex Pintar

Gospod Pintar ima seveda pravico do svojega mnenja, vendar iz njegovega zapisa ni jasno, katero je stališče njegove stranke do zaštite manjšine. Zapisali smo, da je poslanec Previtič dejal, da zadostuje okvirni zakon, o katerem razpravlja senat. Ce je to stališče Forza Italia, lahko le ocenimo, da dvomimo, da to stališče odraza stališča glavnine nase manjšine. Ur.

Zdravstvo: zgodba
z drugačnim
predznakom

V zadnjih letih pogostoma bremo in razglabljam o številnih negativnih dogodkih na področju zdravstva v državnem okviru, posebej o dogodkih v bolnišnicah. Tem dogodkom včasih pripisujemo prevelik pomen. Včasih gre za neresnične dogodke, včasih pa za dogodke, ki so prikazani na neprimeren način. Mediji na to samo čakajo, so v zasedi in budno sledijo dogajanju v strukturi zdravstvene službe. Take ugotovitve se vsiljujejo ob poslušanju, oziroma prebiranju vesti. Da ne bo nesporek: opravljajo samo svoje delo in prav je, da je javnost seznanjena z dogodki in da lahko, na podlagi informacij, sprejema določene ugotovitve. Po drugi strani bi bilo sicer bolj smotno raje nekoliko počakati. Manj naglice in manj pogojevanja bi nedvomno koristilo avtonomni presoji.

Zal bolj poredko mediji poročajo o dogodkih s pozitivnim predznakom, ko je treba izreči priznanje za uspešnost zdravstvene strukture, priznanje za poklicno usposobljenost zdravnika. Menim, da je takih novic premalo, ce jih primerjamo z vsakodnevnim poročanjem z negativnim predznakom.

Tako sem razmišljal pred dnevi, ko sem nekaj ur predsedal v čakalnici oddelka za prvo pomoč v bolnišnici v Gorici, ko sem nestrno čakal na sporočilo ce bo oče preživel težko in nujno operacijo.

Moj oče je preživel. Je bil tudi že odpusčen iz bolnišnice.

Na ta vidik bi rad opozoril. Rad bi se javno zahvalil v svojem osebnem imenu ter v imenu cele družine vsem, ki so si prizadevali, da bi očetu resili življenje, vsem, ki so dokazali izredno poklicno pripravljenost in ki so izredno hitro ukrepali tistega 27. avgusta dopoldne, ko so ga ozivljali v ambulanti za hitro pomoč in ga spodbujali do operacijskega posega. Rad bi se zahvalil prof. Thomannu za uspešno opravljeno operacijo in vsem sodelavcem. Hvala osebju na oddelku za ozivljanje za prijaznost in razumevanje na naše stalno popraševanje. Priznanje in zahvalo naj izrečem tudi osebju službe 118 in posebej uslužbenki na tem oddelku, ki se je vztrajno zanimala o pocutju pacienta in poteku zdravljenja. Hvala tudi osebju na kirurškem oddelku za vso nego med okrevanjem.

Samona to bi rad opozoril javnost, jo seznanil s tem majhnim (za nas velikim) dogodkom, ki se je za nas koncal nadvse ugodno. Hvala.

Roberto Marino Masini
in družina

Pomoč žrtvam nasilja

LJUBLJANA - Pravno-informacijski center nevladnih organizacij (PIC) je založil publikacijo Poti iz nasilja, ki je ponatis lanske prve izdaje, in je namenjena ženskam, žrtvam nasilja; avtorice publikacije so Sonja Božić, Jana Ursić, Tatjana Stojan, Ana Zihel in Ana Bučar. PIC je bil ustanovljen leta 1996 na pobudo Zavoda za odprto družbo ter sestih nevladnih organizacij, da bi nudil brez-

plačno pravno svetovanje socialno ogroženim posameznikom in nevladnim organizacijam.

Namen brosure je dati ženskam, ki so žrtve nasilja, cimbolj pregledne informacije na enem mestu. V njej avtorice skušajo odgovoriti na najbolj pogosta vprašanja, predvsem na tista, ki so povezana z družinskimi pravami (stiki z odvetnikom, razveza, dodelitev otrok, stiki z otrokom,

preživljanje, premoženje zakoncev, zunajzakonska skupnost, roditeljska pravica), pojavljajo pa se tudi informacije s področja kazenskega prava (odvzem prostosti in pridržanje storilca, pregon storilca, pregled kazenskega postopka, obravnava na sodišču) in nekateri naslovi, ki lahko ženski v taki situaciji koristijo.

Knjizica je nastajala skupaj s poročilom PIC-a z naslovom Odziv

države na nasilje nad ženskami v družini, ki bo javnosti dostopno oktobra, v angleski verziji pa ga je mogoče najti na njihovih spletnih straneh (www.pic.si).

PIC je do zdaj izdal že več publikacij: Spolno nasilje nad otroki (1998), Pravice žensk in otrok v družinskem in socialnem pravu (1998), Joint training program (1998), Spolno nadlegovanje (1998), Otroški ombudsman (1998). (STA)

ČEDAD / V NEDELJO KONGRES »FILOLOGICHE FRIULANE«

Pogled na Furlanijo z drugačne perspektive

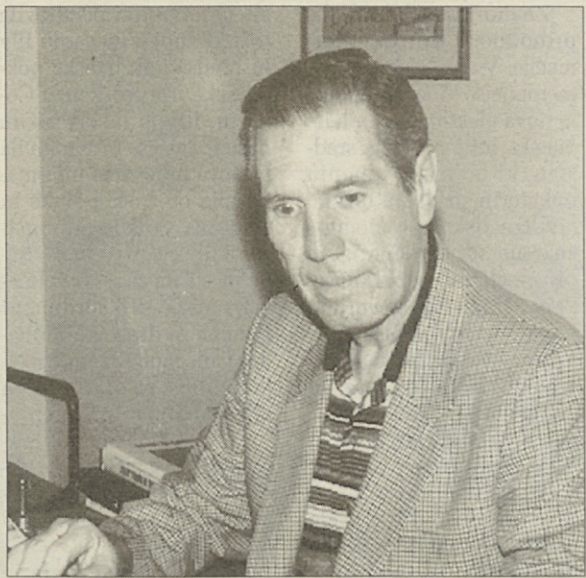
Glavno poročilo so zaupali prof. Aureliju Argemi ju

CEDAD - V nedeljo bo v Ceadu 76. kongres osrednje furlanske kulturne institucije "Societât filologiche furlane - Società filologica friulana". Ob kongresu se sicer že ves ta teden odvija pester kulturni spored, ki bo dozivel višek v nedeljo, z jutranjim zasedanjem v cerkvi sv. Franciška. O kongresu smo se pogovarili s predsednikom ustanove, profesorjem Manliom Micheluttijem, ki smo ga obiskali na videmskem sedežu društva v ulici Manin.

"Zakaj bi govorili sami o sebi, dajmo raje nek sirsi pomen osemdesetim letom našega obstoja. Tako smo razmišljali, ko smo se odlocili, da bo imel na kongresu glavno poročilo prof. Aureli Argemi, generalni tajnik mednarodnega središča "Escarrè" iz Barcelone. Govoril bo temi "Jeziki in kulture v Evropi novega tisočletja".

Michelutti je vidno zadovoljen, da se kongres organizacija po več desetletjih spet odvija v Ceadu (mesto je bilo gostitelj kongresa v letih 1927 in 1958). Sicer pa ima predsednik še v svežem spominu prijeten stik z udeleženci letosnje Vilenice, ki so pred dnevi obiskali Cedad in je bila Filologica njihov gostitelj. "Zelo sem cenil, da je slovenski tisk to srečanje z nami poudaril, kajti nam je veliko od tega, da je naša ustanova zelo pozorna do vseh kultur, ki so prisotne v naši deželi, želimo si pa tudi čimvečjega prekomernega sodelovanja, bodisi s Slovenijo kot z Avstrijo".

Predsednik vplivne furlanske institucije izrec-

Manlio Michelutti, predsednik Societât filologiche

no navaja plodno sodelovanje z organizacijami v Beneški Sloveniji, s katerimi je Filologica v zadnjih letih izpeljala tudi nekaj skupnih pobud. Med drugim je skupaj z zadrujo Lipa iz Speta izdala v furlancini pravljico "Jubica in arpit" z ilustracijami Luize Tomazeti in otroško kaseto "Din don". "Zelim, da bi to sodelovanje" dozivel o cim uspešnejši razvoj, tako kot si Filologica zeli tesnih stikov s Celovcem in Ljubljano. Zelo me veseli delo, ki ga v tem smislu opravlja prof. Roberto Dapit, ki je bil pred leti moj student".

Furlansko filolosko društvo je pravcata "tovarna" publikacij in izdaja tudi dvojezičen (italijansko-furlanski) solski dnevnik, ki ga brezplačno dobijo furlanski solski otroci. Od leta 1949 organizira izpopolnjevalne tečaje za solnike, od leta 1985 pa tudi praktične

tečaje furlanskega jezika v 22 občinah Furlanije.

Predsednik zeli poudariti tudi drugo pomembno točko nedeljskega zasedanja in sicer predstavitev publikacije "Cividat", ki so jo v sodelovanju z mnogimi cedajskimi razumniki uredili Mauro Pascolini, Claudio Mattaloni in Enos Costantini. "Kot je znano, ima naša organizacija letne kongrese v različnih krajih Furlanije, to pa sovpada z izdajo publikacije o tistih krajih. Tako se polni furlanska kulturna in zgodovinska zakladnica. Letosnja izdaja o Ceadu, ki jo bomo predstavili v nedeljo, je res veliko in kakovostno delo in obsega skoraj 1200 strani! Objavo sta omogočili tudi cedajska Občina in Banca popolare, za kar smo jima zelo hvaležni. Vendar to ni le publikacija zgodovinskega značaja. Ko človek slisi za Cead, takoj pomisli na Langobarde, ampak s to iz-

dajo smo zeleli zabeležiti tudi aktualnosti, kulturno dogajanje in izseke iz življenja tega krasnega mesta", pravi Michelutti, ki je se zlasti ponosen na to, da je furlansko filolosko društvo v 80 letih obstoja objavilo nič manj kot 13.000 (!) naslovov.

Predsednik napoveduje proslavo 80-letnice društva za drugo polovico novembra v Gorici, za kongres prihodnjega leta pa obstaja zamisel, da bi ga priredili v Celovcu. "To bo svojevrsten kongres in bo vsekakor zanimivo pogledati na Furlanijo iz drugačne perspektive. Da se ne bomo ukvarjali le sami s seboj, kajti naša zgodovina in kultura se srečujeta tudi s kulturo in zgodovino sosedov".

D.U.

CELOVEC / OBLETNICA

Prvih deset let dvojezične ljudske šole Mohorjeve

CELOVEC - Ob prisotnosti številnih uglednih gostov iz političnega in kulturnega življenja Koroske in Slovenije je ob koncu preteklega tedna praznovala 10-letnico obstoja zasebna dvojezična ljudska sola Mohorjeve v Celovcu. Solo v centru mesta je doslej obiskovalo okoli 250 solarjev in solark, ki so nadaljevali nadaljevali solanje na visjih solah, predvsem na Slovenski gimnaziji.

V nagovorih je bilo poudarjeno, da je bila ustanovitev sole leta 1989 pomemben korak ne samo v skoraj 150-letni zgodovini celovske Mohorjeve, temveč za v Celovcu živece Slovence ter tudi za vse starše iz vrst nemško govorece večine, ki so zainteresirani za dvojezični pouk. Solo so ustanovili kljub odporom tako deželne solskega sveta, deželne politike in celo skofije, z njo pa je bila tudi prvič ponujena možnost, da se otroci lahko v okviru rednega dvojezičnega pouka učijo slovenscine in nemščine izven zakonsko definirane območja dvojezičnega solstva. IL

KOROŠKA

V družbi Senza confini šest partnerjev?

Sklep koroške deželne vlade

CELOVEC - Koroška deželna vlada je soglasno sprejela sklep o pobudi za ustanovitev mednarodne družbe z imenom »Senza confini«. Družba naj bi - po vzorcu mednarodne družbe »Celovec 2006«, ki je bila nosilka kandidature treh dežel za ZOI 2006 - imela svoj sedež v Celovcu, poleg Koroske, Furlanije-Juljske krajine in Slovenije pa naj bi zajela še Stajersko, Veneto ter hrvaško Istro.

Kot je deželni glavar Jörg Haider po seji vlade povedal, bi bil cilj nove družbe partnersko sodelovanja šestih dežel na gospodarskem, kulturnem, izobraževalnem, sportnem in drugih področjih. Družba bi se finansirala tako iz proračunskih sredstev v družbo včlanjenih dežel kot tudi s sredstvi Evropske unije.

Prva pogajanja o ustanovitvi družbe naj bi stekla že v začetku oktobra, je povedal Haider in dodal, da je interes za ustanovitev takšne družbe v osrčju alpsko-jadranskega prostora še posebej prisoten pri morebitnih novih članicah nacrtovalne nove mednarodne družbe. IL

FJK / PROŠNJE OD DANES DO 22. NOVEMBRA

Deželne ugodnosti za nakup stanovanj

Prispevke pri nakupu stanovanja bodo odobrili februarja 2000

TRST - Danes bodo objavili v Deželnem uradnem listu razpis posojil po ugodni obrestni meri za nakup prvega stanovanja oz. za izgradnjo, obnovo ali dodelavo prve hise. Prošnje sprejemajo od danes do prihodnjega 22. novembra.

Deželne ugodnosti pri posojilih za stanovanje lahko zaprosijo polnoletne osebe, ki so iz držav Evropske unije oz. delajo v državah EU, katerih stalno bivalisce je ali bo v

Furlaniji-Juljski krajini, ki niso lastniki drugega primerne stanovanja, ki niso že prejeli podobnih prispevkov, katerih obdavčljivi letni dohodek ne presega vsote 53.400.000 lir (od dohodka lahko odštejejo 3 milijone in pol lir za vsakega družinskega člana brez dohodka, upostevana vsota pa se zmanjša na 60 odstotkov v primeru odvisnega delovnega razmerja). Skupno prošnjo lahko predstavijo zakonci, nepo-

ročni pari in zaročenci, ki se bodo poročili.

Deželni prispevki so treh vrst: brezplačno dodatno posojilo na že obstoječa posojila do 75 milijonov lir, prispevek na obresti za posojila do 150 milijonov lir, prispevek 30 milijonov lir na kapital. Prednost pri dodeljevanju prispevkov imajo fizično prizadeletni, izseljenci, osebe, ki jih je prizadel stanovanjski izgon, ostareli, mlajši pari, starsi samohranilci.

Po obdobju dveh

mesecev za sprejemanje prošenj (od danes do 22. novembra) bodo do januarja 2000 pripravili lestvico upravičencev, februarja pa bo deželna uprava odobrila lestvico in jo objavila v Uradnem listu.

Obrazci za prošnje za deželne ugodnosti pri posojilih so na razpolago pri številnih bankah, ki so pristopile k tej ponudbi. Informacije so na razpolago tudi na internetnem naslovu www.regione.fvg.it

CERKLJE / DO 1. OKTOBRA

Slovensko-nizozemski Odločen odgovor '99

CERKLJE - Predstavniki 1. operativnega poveljstva vojskega letalstva in zračne obrambe slovenske vojske so včeraj predstavili vojaško vajo z naslovom Odločen odgovor 99, ki bo potekala od danes do 1. oktobra na Dolenjskem oz. na širšem območju letališča Cerklje ob Krki in je skupna vaja enot letalstva in zračne obrambe slovenske vojske ter nizozemskih oboroženih sil.

Vaja je del sodelovanja med obema državama na vojskem področju, hkrati pa je namenjena usposabljanju za povezljivost v izvajanju skupnih mednarodnih nalog ohranjanja miru in stabilnosti tako v Evropi kot tudi širše. Nosilna tema nacrtovalne izvedbe vaje je organizacija zračne obrambe letalske baze v okviru sil pod poveljstvom ZN.

V času vaje bodo na področju Dolenjske in Crnomalske kotline potekali tako premiki vojskih kolon lahkih oklepnih, terenskih in tovornih vozil kot tudi preleti letal slovenske in nizozemske vojske, pilatus PC-9 in F-16. Pripadniki nizozemskih enot zračne obrambe bodo prišli v Slovenijo danes - predvidoma ob 12. uri - preko mejnega prehoda Sentilj, kolona pa bo nato potovala v smeri Sentilj-Maribor-Rogaska Slatina-Bistrica ob Sotli-Brezice-Cerklje ob Sotli; povratek enot bo 2. oktobra.

Letala F-16 bodo priletela v slovenski zračni prostor nad krajem Dobrovnik na slovensko-madžarski meji. Med 24. in 30. septembrom sta nacrtovala dnevno dva preleta starih letal F-16, zlasti v smeri letališča Cerklje-prelaz Vahta na Gorjancih-Otovec-Plesivica; preleti bodo na visinah do 300 metrov in višje. Stevilnejši bodo preleti letal Pilatus PC-9, ki bodo poletela z letališča Brnik. (STA)

Juri in Marinček sprejela podpredsednika avstrijskega parlamenta

LJUBLJANA - Državni sekretar na ministrstvu za zunanje zadeve Franco Juri je sprejel podpredsednika avstrijskega parlamenta Henricha Niesserja. Sogovornika sta poudarila pomen dobrih sosedskih odnosov; strinjala sta se pa tudi glede opredeljene časovne dimenzije siritve Evropske unije, ki naj bi se izpostavila na helsinskem vrhu, pri čemer sta izpostavila državne kandidatke prvega kroga, predvsem tiste, ki sodelujejo v paktu stabilnosti za JV Evropo.

Avstrijska stran je izrazila interes in pričakovanje po čimprejšnji uresnitvi kulturnega sporazuma; slovenska stran pa je poudarila potrebo po spoštovanju načela, da se vsa odprta bilateralna vprašanja rešujejo zunaj okvirov pogojevanja vstopanja v EU.

Juri je na koncu izpostavil pričakovanje, da si bo vlada tudi po volitvah prizadevala za nadaljnji razvoj in utrditev položaja slovenske manjšine na avstrijskem Koroskem in Stajerskem.

Neisserja je nato sprejel minister za znanost in tehnologijo Lojze Marinček. Neisserja je zanimal razvoj slovenske tehnologije, saj v tem času v Avstriji pripravljajo program tehnološkega razvoja.

Marinček je v zvezi s slovenskimi prizadevanji na omenjenem področju posebej izpostavil nacrte za ustanavljanje regionalnih tehnoloških centrov za posamezne industrijske panoge. Z njimi zeli Slovenija na regionalni ravni vzpostaviti duhovna in intelektualna središča, hkrati pa bodo v centrih najbolj ugotavljali problem industrije. S tem bo lažje vstopala v Evropo regij, vzpostavljen pa bo še en kanal za povezovanje znanosti in tehnologije.

Dušan Petrač v Mariboru o kozmonavtiki

MARIBOR - Strokovnjak Laboratorija za reaktivni pogon (JPL) pri ameriški vesoljski agenciji NASA, slovenski rojak dr. Dušan Petrač, bo imel danes, ob 16. uri v Glazerjevi dvorani Univerzitetne knjižnice Maribor na Gospejnih ulici 10 javno predavanje z naslovom Marsovi projekti, Cassini in nekatere sedanje in prihodnje vesoljske sonde.

V cetrtek bo dr. Petrač obiskal oddetek za fiziko na Pedagoški fakulteti in Tehniško fakulteto v Mariboru, nato pa ga bo sprejel mariborski zupan Boris Sovič. Jutri bo dr. Dušan Petrač ob 16. uri v predavalnici A-301 Tehniških fakultet na Smetanovi ulici 17 v Mariboru javno predaval se o Nacrtu vesoljske postaje Hermana Potocnika - Noordunga in o sestavljanju Mednarodne vesoljske postaje.

Na obe predavanji vabita mariborsko Astronomsko društvo Orion v sodelovanju z doc. dr. Marjanom Mernikom s Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko ter občina Maribor. (STA)

NOVICE

Šuklje na srečanje z Roso R. Jervolino

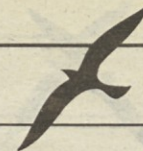
LJUBLJANA - Minister za notranje zadeve Borut Šuklje bo v spremstvu državnega sekretarja Slavka Debelaka in generalnega direktorja policije Andreja Podvršica odpotoval v Rim, kjer se bo v jutri srečal z italijansko ministrico za notranje zadeve Roso Russo Jervolino, so sporočili z ministrstva za notranje zadeve.

Na tem prvem srečanju bosta ministra ocenila ureničevanje meddržavnega sporazuma o sodelovanju policij in se pogovarjala o možnostih za se tesnejše sodelovanje med obema državama - predvsem na področju organiziranja kriminala, ilegalnih migracij in varovanja meja. Pogovor bo tekel tudi o procesu vključevanja Slovenije v EU in vzpostavitvi t.i. schengenske meje.

Bolj mile ocene izpada turističnega obiska

PORTOROŽ - V Sloveniji naj bi letos zabeležili manj kot 10-odstoten izpad obiska tujih gostov in ne 15-odstotnega, kot so znašale napovedi po upadu ob začetku balkanske krize, je na ponedeljkovi novinarski konferenci, ki jo je v pripravi na svetovni dan turizma organizirala visoka sola za hotelstvo in turizem iz Portoroža, povedal državni sekretar na ministrstvu za malo gospodarstvo in turizem Tomaz Zajc. Kot je se dejal, so se rezultati, predvsem na račun obiska domačih gostov, začeli izboljševati že v drugi polovici julija ter v avgustu celo presegli lanske. Podoben trend je mogoče pričakovati tudi v prihodnjih mesecih, pa tudi v letu 2000, saj Slovenija po Zajčevih besedah ostaja v tujih turističnih katalogih.

Slovenijo je lani obiskalo 1.799 milijona turistov, ki so ustvarili 6,3 milijona nočitev, kar pomeni, da smo lani po številu gostov dosegli raven iz leta 1970, po številu nočitev pa raven leta 1975. (STA)

LEVI DEMOKRATI / SKUPŠČINA NA OPČINAH

Slovenska komponenta o zaščitnem zakonu

Uvodno poročilo M. Budina: Zakon je dobra osnova

Predsinodna delovna skupščina slovenske komponente Levih demokratov je bila posvečena predvsem najbolj aktualnemu vprašanju slovenske manjšine: zaščitnemu zakonu, o katerem prav te dni teče razprava v poslanski zbornici. Na dobro obiskanem srečanju v domu Brdina na Opčinah so tudi začrtali novo vlogo delovne organizacije slovenskih Levih demokratov.

Uvodno poročilo o zaščitnem zakonu je podal Milos Budin. Podpredsednik delovne sveta je najprej naglasil, da parlamentarna razprava doslej postuje za zastavljeni časovni program, ki ga je določila levosredinska koalicija. Zakonsko besedilo skupaj s predloženimi amandmaji večine predstavlja dobro rešitev za potrebe slovenske manjšine kot tudi za celotno delovno družbo, je dejal Budin. Členi zakona so se v razpravi, je pojasnil, in večinska koalicija je pripravljena na izboljšave in prilagajanja, kot je odprta za pozitivne in stvarne predloge, pri katerih je treba upoštevati, da so realistični in da dosežejo pristanek večine parlamentarcev. Glede tega bi bila koristna čim širša enotnost slovenskih političnih dejavnikov, vendar si je treba prevzeti odgovornosti, saj ni mogoče biti istocasnoma za in proti. Levi demokrati se aktivno zavzemajo, da bo zakon odobren čimprej in da bo čimboljše, je zagotovil Budin, ki je nacerl tudi prav tako pomemben pro-

blem izvajanja zakona po odobritvi v parlamentu; obenem pa bi morala manjšina učinkovito in sodobno pristopiti do ostalih aspektov svojega življenja: nemalo je namrec takih področij, kot so vzgojno-izobraževalne ustanove ali pa kulturno delovanje, pri katerih je največ odvisno od manjšine same, ne pa od zakonov. Cilj slovenskih Levih demokratov, je poudaril Budin, je uveljaviti slovenski jezik in kulturo z zakoni in s splošnim delovanjem, vendar se jasno ograjujejo od etnocentričnih in nacionalističnih stališč, ki se pojavljajo tudi v manjšini.

V dolgi in bogati razpravi, ki je sledila Budinovemu uvodnemu poročilu, so med drugim ugotovili, da je sedanje besedilo zakonskega predloga dobra osnova za zaščito, ki mora nuditi možnost, da se manjšina uveljavi tudi kot celotna

skupnost. Poudarjeno je bilo, da je tudi v tej fazi v manjšini nujna čim širša javna razprava. Sledila je

se debata o vlogi slovenske komponente stranke in volitev delovnega odbora komponente same.

ŠOLSTVO / ZANIMIVA POBUDA

Načrti za vzgojo odraslih

Tečaji 340 ur za mlajše od 25. leta starosti in za priseljence

Vzgoja odraslih je skupno ime vrste pobud, ki jih skupno prirejajo trzasko odbornostvo za vzgojo, teritorialno središče za vzgojo odraslih pri 14. italijanskem didaktičnem ravnateljstvu in zavodoma za poklicno izobraževanje Enaip. Predstavili so jo včeraj na trzaski občini ob prisotnosti občinske odbornice za vzgojo in mladinsko problematiko Marie Terese Bassa Poropat.

Cilj načrta je jasen: nuditi odraslim, ki iz raznorodnih razlogov niso dokončali nižje srednje šole, možnost, da nadoknadijo študijsko vrzel. Program predvideva dve »integrirani« potti. Prva je namenjena mladim do 25. leta starosti, ki so predčasno zapustili študij, druga pa priseljencem. Oboji bodo lahko prejeli potrdilo o dokončanem solanju na nižjih srednjih solah,

lahko bodo sodelovali na raznih kvalifikacijskih tečajih na področju informatike, mehanskih in elektronskih naprav.

Vsak tečaj bo trajal skupno 340 ur. Tečaji naj bi potekali predvidoma podnevi (ne gre torej za nočne tečaje...). Uvodoma naj bi bili usmerjalnega značaja, ob koncu pa bo tečajnikom ponujena pomoč z aktivnim iskanjem delovnega mesta. Obenem je predvidena prisotnost multidisciplinarnih skupine, ki bo sledila posameznim stopnjam študija in izpopolnjevanja.

Vse informacije o vpisih na tečaje posreduje poklicni zavod Enaip v Istrski ulici 57, tel. 040/378888, faks 040/7606184 ter Center za vzgojo odraslih pri 14. didaktičnem ravnateljstvu, Ul. Cunicoli 8, tel. 040/54166.

POSVET / FORUMA ZA DRUŽBO INFORMACIJE

Informatsko opismenjevanje

Evropa in še zlasti Italija precej zamujata za ZDA - Potreben napor celotne družbe

Znano je, da bo družba prihodnosti družba informacije. V njej bodo vse pomembnejše vloge odigrala nova elektronska in telematika informacijska sredstva, ki bodo po mnenju nekaterih prinesla takšne civilizacijske spremembe, kakršne sta sprožila izum pisave ali vsaj izum knjige. Prav zaradi tega govorimo o informatičnem opismenjenju. Seveda pa ta nova alfabetizacija ni stvar, ki gre sama od sebe, ampak potrebuje tudi podporo in usmerjanje javnih ustanov in oblasti. In prav zaradi tega je pri predsedstvu vlade nastal Forum za družbo informacije, ki je včeraj v okviru svoje »potujoče konference« zasedal v avditoriju muzeja Revoltella v Trstu.

Udeležence zasedanja

sta ob otvoritvi pozdravila trzaski zupan Riccardo Illy in predsednik trzasko pokrajinske uprave Renzo Codarin. Illy je med drugim nastel, kaj vse je napravila njegova uprava za informatizacijo občinskih služb in sploh za sirjenje informatične kulture. Uvodno besedo pa sta na zasedanju imela vsedravnki koordinatori Foruma za družbo informacije Giuseppe Rao in nacelnik delovne skupine za »informatično opismenjevanje, izobraževanje, tehnologije in raziskovalno didaktiko«, ki je pravzaprav priredila včerajšnje trzasko zasedanje.

Rao je spomnil, da je predsedstvo italijanske vlade ustanovilo Forum za družbo informacije letošnjega februarja. Pri njem so zastopana vsa ključna ministrstva, soudeleženi pa so tudi predstavniki industrije, trgovine, sindikatov, sole, univerze in znanstvene raziskave. Forum se je prvič predstavil v javnosti s konferenco, ki jo je priredil v dneh od 30. junija do 1. julija letos na Univerzi Tor Vergata v Rimu. Tedaj je postavil tudi izhodišča za oblikovanje »Akcijskega načrta Italije za razvoj družbe informacije«, ki naj bi ga vlada odobrila sedmi letošnjega novembra. Programski izhodišča medtem razvijajo in izpopolnjuje pet delovnih skupin, ki se v teh dneh sestajajo po različnih mestih Italije. Tako je v ponedeljek zasedala v Milanu delovna skupina za »infrastrukture in tehnologije omrežij«, včeraj se je v Trstu sestala, kot receno, delovna skupina za »informatično opismenjevanje, izobraževanje, tehnologije in raziskovalno didaktiko«,

danes bo v Bologni zasedala delovna skupina za »javne uprave in omrežne servise«, jutri bo v Palermu sestanek delovne skupine za »službe in vsebinske aspekte«, v petek bo v Neaplju zasedala delovna skupina za »zaposlitev in industrijsko organizacijo, oblike dela in poklicne profile«, »potujoča konferenca« pa se bo zaključila v ponedeljek v Turinu s srečanjem na temo: »Koordinacijsko središče in dejavnost teritorialnih ustanov«.

Dela včerajšnjega zasedanja je uvedel prof. Domenico Siniscalco. V svojem obsirnem poročilu je med drugim poudaril, da Evropa in še zlasti Italija zaostajata pri uvajanju novih informatičnih tehnologij. Tako je leta 1997 bilo v ZDA trikrat več osebnih računalnikov kot v Evropi in petkrat več kot v Italiji. K sreči kaže, da se trend nekoliko popravlja. To velja tudi za povezavo z Internetom. Se leta 1995 je kar 10 od 14 milijonov uporabnikov Interneta bilo v ZDA, zdaj je od 196 milijonov uporabnikov Interneta približno polovica zunaj ZDA, projekcije pa kažejo, da jih bo leta 2003 le tretjina v ZDA.

Seveda je za nadoknadenje zamujenega potreben velik napor na vseh področjih, se posebej pa v solstvu. Ne gre pozabiti, da bodo informatični analfabeti v bodoče vse bolj odrinjeni na družbeno obrobje. Razine vidike te zahtevne in zapletene problematike so v splošni razpravi poglobili udeleženci včerajšnjega posveta, med katerimi je bilo tudi veliko predstavnikov trzasko znanstvene stvarnosti.

SESLJAN / POSKUS ROPA V POŠTNEM URADU, PO 20. MINUTAH ROPARJI ŽE V ROKAH KARABINJERJEV

Ropar zagrozil, ravnateljica poklicala policijo

Včeraj ob 7.55 je neznani mladenič sledil uradniku ob prihodu v poštni urad v Sesljanu. Ko je uradnik stopil do varnostnih vrat, ki vodijo v uradniške prostore, mu je pritisnil pistolo na sence in zahteval od drugih uradnikov, naj odprejo vrata. Medtem ko mu je ena od uradnic odgovorila, da tega ne bo storila, je ravnateljica - imen ne objavljam zaradi varnosti - telefonsko poklicala sesljski policijski komisariat in obvestila dežurnega o poskusu ropa v poštnem uradu. Mladenec je takoj sprevidel, da z

ropom ne bo nič, zato je erno mahnil iz urada na cesto, kjer sta ga v sivobarnem renaultu espace cakala pajdasa. Očividci so policistom, ki so le nekaj minut zatem prispeli na kraj, povedali, da je renault odpeljal v smeri proti Trzicu.

Komaj so na policijskem komisariatu izvedeli za poskus ropa, so tako obvestili nabrezinsko karabinjersko postajo, da bi s koordinirano policijsko-karabinjersko akcijo izsledili roparje, kot so to že nekajkrat storili v zadnjih mesecih. V nekaj minu-

tah so policijske in karabinjerske izvidnice vzpostavile na Krasu pravo mrežo cestnih zapor, v katero se je ob 8.15, to je le 20 minut po neuspelem poskusu, ulovil sivobarni renault espace neapeljske registracije. Avtomobil so ustavili na Drasci. Roparji so očitno po begu v smeri proti Trzicu zapeljali na hitro cesto in se odpeljali proti mestu, verjetno zato, da bi »preliscili« zasledovalce.

Med pregledom je karabinjerska izvidnica našla v avtomobilu strasilno pistolo vrste PKK, tri slepe nabojne in nož. Vse tri potnike so prepeljali v kasarno v Istrski ulici, kjer je osebe postnega urada v popoldanskih urah prepoznalo mladenica, ki je grozil njihovem kolegu s pistolo. Preiskovalci so ugotovili njegovo istovetnost: gre za 22-letnega Antonia Bombaceja iz Neaplja, ki ga je namestnik javnega tožilca Giorgio Milillo obtožil poskusa ropa. Njegova dva pajdasa, 37-letni Agostino Mastroianni in 27-letni Massimo Pannullo (oba sta iz okolice Caserte), sta bila obtožena sodelovanja pri poskusu

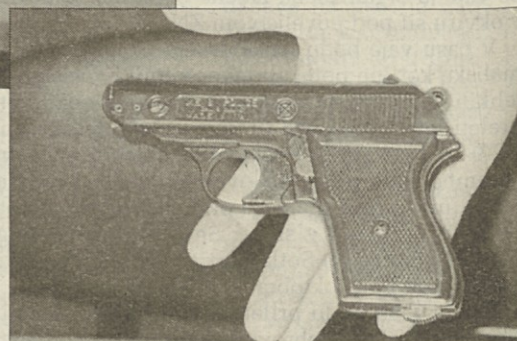
ropa. Včeraj zvečer so preiskovalci skusali ugotoviti, ali je bil v akcijo vpleten tudi lastnik avtomobila, cigar imena niso sporecili. Avtomobil vsekakor ni bil ukraden.

O poskusu ropa so popoldne spregovorili na tiskovni konferenci na pokrajinskem poveljstvu karabinjerjev v Istrski ulici. Tako karabinjerji kot policisti so poudarili učinkovitost skupne usklajene akcije. Zadnje leto se je - prav zaradi večje učinkovitosti sil pregona - število kaznivih

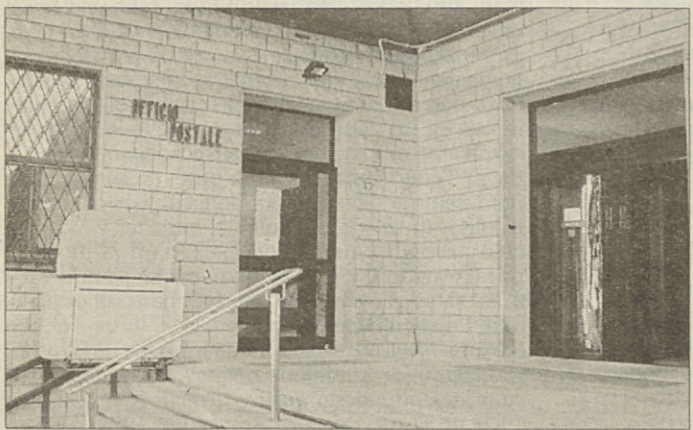
dejanj znizalo za 36 odstotkov, medtem ko se je uspešna preventivna dejavnost povečala kar za 64 odstotkov.

Govor je bil tudi o hladnokrvnem ravnanju uslužbenecv postnega urada, ki je prisilil roparja, da je pobegnil. Po mnenju enega od preiskovalcev naj bi slo za

»brezglavo dejanje«, ki bi lahko imelo hude posledice, saj uslužbenke in ravnateljica niso mogle vedeti, da je imel ropar v roki strasilno pistolo. Morda pa so mislile, da gre za salo. V tistem uradu doslej niso zabeležili podobnih dogodkov. Uslužbenici so se kdaj pa kdaj salili, in »hlinili« rop, da bi prijetno »razživil« svoje delo. Zato je čisto možno, da so tudi včeraj zjutraj reagirali, kot da bi

slo za namišljen rop, in se o resničnem dometu dogodka zavedli sele, ko je ropar zapustil urad. Na srečo se je vse izteklo na najboljši način.

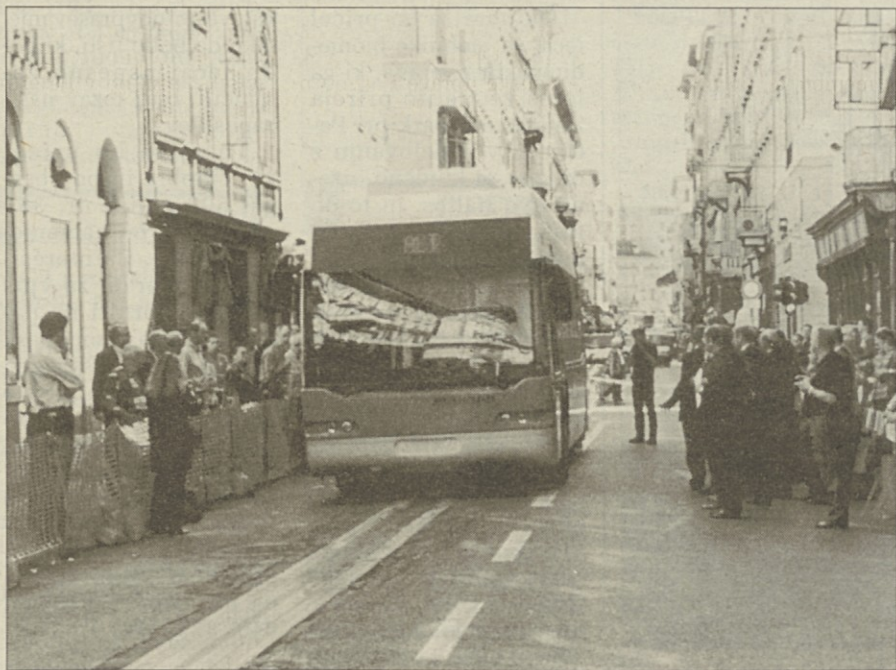

JAVNI PREVOZ / ELEKTROMAGNETNO VOZILO

Avtobus Stream prvič s potniki

Poskusna vožnja na novih tračnicah

Avtobus na elektromagnetni pogon Stream je včeraj dopoldne prvič prevahal potnike; pred tem je že opravil okrog 100 ur poskusne vožnje v nočnih urah na kraji trasi na začetku Ul. Mazzini, včeraj pa je prvič peljal potnike. Sicer ni slo za navadno občinstvo, pač pa za udeležence mednarodnega posveta o neosnazujoči mobilnosti, ki se te dni odvija na Pomorski postaji.

Elegantni plavi avtobus (na sliki - foto KROMA) je pripeljal iz smeri proti Goldonijevemu trgu s pogonom na baterije, takoj po kriziscu z Ul. Roma pa je spustil podvozje z drsnikom, ki se je samodejno priključil na tračnice in z magnetom sproti vkapljal tok samo v posamezne kratke odseke tračnic pod avtobusom, torej brez nevarnosti za pesce, ki bi stopili na tračnice. Avtobus vozi skoraj neslišno in mehko, voznik pa nam je povedal, da je upravljanje zelo enostavno tudi pri preklapljanju iz napajanja skozi tračnice k napajanju iz akumulatorjev. Vozilo ima okrog 5 kilometrov avtonomije stran od napajalnih tračnic, kar se je pokazalo včeraj, ko je z akumulatorji peljalo nazaj po Korzu do Goldonijevega trga in po Ul. Mazzini navz-

dol, kjer se je spet priključilo na tračnice.

Prav pri tračnicah se je doslej zatikalo, ker so se pod pritiskom vozil vdrla v cementni jasek, ponekod pa jih je zaviranje avtobusov celo potisnilo za več centimetrov naprej. Napako, ki jo gre pripisati neprimerni fiksni zmesi med samo tračnico in cementno podlago, so premostili in nastavili nove tračnice, ki so se odlično obnesle tudi na najbolj prometnih točkah, kot je krizisce v Ul. Roma, kjer so prve tračnice najprej popustile. Gre pač za prvo eksperimentiranje na svetu tega revolucionarnega vozila, so naglasili včeraj, katerega naloga je prav preverjanje in premoščanje morebitnih napak.

Vodstvo prevoznega podjetja ACT zagotavlja, da bo poskusna trasa od Goldonijevega trga do Nabrezja redno stekla pred božicem, prihodnje leto pa naj bi že delovala od Sv. Ivana do Sv. Andreja na progi avtobusa st. 9. Pred postavljanjem jaskov in elektromagnetnih tračnic bo na vrsti zahtevno in zamudno delo, saj bo treba odstraniti nekdanje tramvajske tračnice v ulicah Battisti, Giulia in Sanzio, kjer so jih pred nekaj desetletji po ukinitvi tramvajske proge preprosto prekrili z asfaltom.

SVETOVNI DAN ALZHEIMERJEVE BOLEZNI

Pomoči so potrebne zlasti družine bolnikov

Na Tržaški občini predstavili probleme obolelih

Kdor je sel včeraj mimo Borznega trga, je gotovo opazil stojnico, na kateri je združenje de Banfield- Alzheimer Italia razstavljalo informativni material o vsem tem, kar bi moral vsak človek vedeti o bolezni, ki pripelje starejše ljudi do popolne onemoglosti. Bolezen, ki prizadene v prvi fazi vse psihicne funkcije, od spomina do vedenja, se pojavlja pri približno 65. letu starosti. Bolnik izgubi stopnoma svojo samostojnost, nujno pa mu morajo slediti sorodniki ali znanci, ki se zaradi strokovne nepripravljenosti večkrat znajdejo v težavah. Združenje de Banfield-Alzheimer Italia nudi predvsem družinam bolnikov pomoč pri oskrbi obolelih za alzheimerjevo boleznijo. Poleg svetovalne službe jim nudi pomoč strokovno podkovanih pomočnikov in psihologov ter informativne tečaje za boljše poznavanje bolezni. Obenem pa se združenje zavzema za iskanje finančnih podpor, da bi uresničilo načrt za pomoč bolnikom na domu, kar stane letno 167 milijonov lir.

Ravno včeraj je potekal svetovni dan alzheimerjeve bolezni, ki ga prireja z namenom, da bi čim večje število ljudi seznanilo s težavami, s katerimi se med boleznijo sooča ne samo bolnik, ampak predvsem njegova družina. Na tiskovni konferenci, ki se je včeraj odvijala na tržaški občini, sta zalostno stvarnost teh bolnikov predstavili podpredsednici združenja de Banfield- Alzheimer Italia Anna Illy ter dr. Ma-

ria Teresa Squarcina. Slednja je poudarila, da je delovanje združenja danes nujno potrebno, saj število bolnikov narasča iz leta v leto. V svetu je kar 18 milijonov bolnikov, samo v Trstu pa jih je 1.800. O drugih načrtih, namenjenih starejšim osebam je spregovoril občinski odbornik Gianni Pecol Cominotto: pred koncem leta bi se morala zaključiti popravila v domu za ostarele Casa Serena v Ulici Marchesetti, v kateri je približno 24 mest namenjenih nepokretnim osebam. V teku pa so že dela za ureditev centra Gregoretti, ki bo razpolagal s sedemdesetimi ležisci, v priložnosti pa bodo opremili prostor za alzheimerjeve bolnike. Gianni Pecol Cominotto je tudi omenil načrt za uresničitev novega raziskovalnega centra, ki bi v Trstu raziskoval ne samo oblike zdravljenja, temveč predvsem vzroke nastanka bolezni.

Odgovorni za načrt »Cilj za ostarele« Zdravstvenega podjetja Carlo Sacchi je govoril o nujnosti izpopolnjevalnih tečajev za pomočnike obolelih za alzheimerjevo boleznijo ter o nastanku foruma ostarelih, ki ga sestavljajo predstavniki Občine in sindikatov, domov za ostarele ter združenj prostovoljcev. Giuliana Zagabria je kot predstavnica Občine Devin- Nabrezina predstavila tamkajšnjo stvarnost v zvezi s stanjem občinskega doma za ostarele. Zadnji pa je spregovoril predsednik centra ITIS Sergio Zanmarchi, ki je poudaril nujnost strokov-

nega izpopolnjevanja bolničarjev: v ta namen je center ITIS v sodelovanju z združenjem de Banfield že priredil tečaj o novi terapiji z naslovom Valida-

tion therapy. Poleg tega pa bo center ITIS preuredil kar velik prostor primerno opremljen za sprejem bolnikov.

E.C.

NOVICE

Demokrati o novem modelu obrambe

Demokrati se zavzemajo za »nov model obrambe«. Na krajevni ravni je ustrezen predlog iznesel njen predstavnik Alessandro Capuzzo, ki je izrecno omenil nedavno srečanje na temo krajevne demilitarizacije ob meji. Izhodišna točka za pobudo je bila resolucija, ki jo je soglasno odobril dolinski občinski svet, nakar je prišlo do srečanja na to temo med koprskimi, miljskim, dolinskim in tržaškim zupanom. Demokrati menijo, da je treba tradicionalne oblike obrambe spremeniti in vpreči vse sile v gradnjo sredstev za preprečevanje konfliktov. Akcija ob meji bi morala biti koordinirana med državama. S tem bi tudi zadali hud udarec terorizmu in tihotapljenju orožja in mamil.

Mirovni pohod Perugia - Assisi

Stalni odbor za mir, sožitje in solidarnost obvesča vse, ki bi se želeli udeležiti nedeljskega mirovnega pohoda od Perugia do Assisi, da bodo imeli na razpolago avtobus. Odpotoval bo v soboto, 25. septembra ob 12.30 s Trga Oberdan, vrnil pa se bo v večernih urah v nedeljo. Vse podrobnejše informacije nudijo po tel. št. 040/368977 in 0338/2118453. Vpisovanje poteka v Ul. Valdirivo 30, 2. nadstropje vsako popoldne do petka ob 17. do 19. ure.

Sodelovanje s trgovci z balkanskega območja

Zveza trgovcev trzasko pokrajine je ustanovila posebno kooperacijsko mrežo, imenovano Mreža Evropa 2000, za promocijo in razvoj majhnih in srednje velikih podjetij terciarnega sektorja, ki naj bi sodelovale z nekaterimi državami z območja Balkana. Doslej so k pobudi pristopile organizacije, ki predstavljajo podjetnike-trgovce iz Bosne, Hrvaske, Jugoslavije, Makedonije in Slovenije, v prihodnje pa naj bi sodelovanje razširili še na druge države na Balkanu. Pobudo bodo predstavili na srečanju, ki bo v soboto, 25. septembra, ob 15.30 v dvorani hotela Jolly.

Počastili zavetnika finančne straže

Včeraj je finančna straža proslavila svojega zavetnika, sv. Mateja apostola. Maso je daroval tržaški škof Evgen Ravignani, prisostvovali pa so ji najvišji predstavniki finančnih stražnikov na Trzaskem.

Srečanje o problemih svetoivanskega rajona

V okviru praznika vrnitve v solo in trgatve, ki ga prireja svetoivanski rajonski svet, bo danes ob 18. uri na soli Codermatz v Ul. Pindemonte 11 javno srečanje na temo Problemi svetoivanskega rajona: kritična analiza in predlogi. Svoje sodelovanje na srečanju so najavili trzaska odbornica za teritorialno načrtovanje Barduzzi, podzupan Damiano in odbornika Fortuna Drossi in Tommasini. Praznik se bo zaključil zvečer s loterijo in tombolo.

JAVNOMNENJSKA RAZISKAVA / POBUDA AIPEM IN SWG

Reklama v Sloveniji in Hrvaški

Spodbuda podjetjem severnovzhodnega predela Italije za prodor na slovensko in hrvaško tržišče in obenem nujno potrebno pomagalo, ki bi naložbe ali ponudbo smotrno usmerjalo: tako so predstavniki videmske agencije za reklamo in marketing AIPEM in trzasko podjetja za javnomnenske raziskave SWG na včerajšnji novinarski konferenci utemeljili pomen primerjalne raziskave o sprejemanju oglaševanja s strani potrošnikov v Sloveniji, Hrvaški in Italiji (f. KROMA). Glavni predmet raziskave je bil odnos do reklame v Sloveniji in Hrvaški, podatke pa so primerjali z rezultati slične ankete v Italiji. Raziskava, ki je sad sodelovanja med videmsko agencijo in tržaškim specializiranim podjetjem, je tudi izhodišče za posvet »Advertising na Vzhodu - primer Slovenije in Hrvaske«, ki bo v petek v tržaškem hotelu Savoia Excelsior. Vendar pa je petkov simpozij zasnovan večglasno, predvsem bodo na njem govorili tudi strokovnjaki za ta specifični sektor v Sloveniji in Hrvaški. V glavnih potezah bo-

do orisali tudi raziskavo, ki jo je vodila Margherita Sartorio Mengotti, interesi pa jo bodo lahko odkupili.

Kot sta na včerajšnji predstavitvi raziskave in simpozija večkrat poudarila predsednika AIPEM Paolo Molinaro in SWG Dario Erjavec, se je zanimalo o raziskavi poročila ob ugotovitvi, da italijanski

podjetniki, predvsem odgovorni za srednja in mala podjetja, premalo vedo o sosednjih državah »v tranziciji«. Zato so se odločili, da izvedejo raziskavo, ki bi razkrila odnos potrošnikov do reklame oz. ugotovila, katera reklamna sporočila za najbolj učinkovita. V grobem povedano, je pojasnila Margherita Sartorio Mengotti,

so razlike med Italijo na eni strani in Slovenijo in Hrvaško na drugi precejšnje, predvsem pa so italijanski potrošniki že naveličani, medtem ko so slovenski in hrvaški se dojemljivi. Vendar pa obstajajo zaznane razlike tudi med Slovenijo in Hrvaško, slovenski potrošniki so že bolj kritični in se odzivajo na ustvarjalno reklamo, medtem ko so hrvaški (zaenkrat) bolj zaupljivi in imajo raje osnovnejšo, informativno. Gre za prvo tovrstno raziskavo, kateri bodo sledile druge, je bilo rečeno, nanasale pa se bodo tako na bolj specifične vidike položaja v Sloveniji in Hrvaški, kot tudi na druge države v prehodnem obdobju. V vseh teh državah, so poudarili predstavniki SWG in AIPEM, gre namreč razvoj na področju oglaševanja in komunikacije veliko hitreje, kot se je to dogajalo v zahodnoevropskih državah v povojnem obdobju. Kdor zeli osvojiti perspektivna vzhodnoevropska tržišča, se mora torej podvzati in primerno opremiti.

bip

CEROVLJE / KMETIJSKO PODJETJE ANAMARIJE ANTONIČ

Vzorno urejena ovčjereja je včeraj uradno stekla

Srečanja so se udeležili številni družbeno upravni predstavniki

Pri Antoničevih v Cerovljah, to je na kmetiji, ki se ukvarja z ovčjerejo in predelavo ovčjega mleka, je bilo včeraj nadvse praznično vzdušje. Novo kmetijsko dejavnost, ki jo vodi Anamarija Antonič ob pomoči očeta Josipa - Pepija, so namreč včeraj slovesno otvorili. Srečanja ob začetku delovanja ovčjerejske farne so se udeležili zupan devinske nabrežinske občine Marino Vocci, podpredsednik deželne sveta Milos Budin, ravnatelj Kmetijskega nadzorništv v Trstu Giovanni Degenhardt, ravnatelj deželne gozdarske uprave Aldo Cavani, predstavnik Trzaskе trgovinske zbornice Fabio Ziberna, predstavnik Zdravstvenega podjetja Cocevari in Riccardo Floreancig, predstavnik Kmečke zveze Mario Gregorič in Edi Bukavec, predstavnik Zadrugne kraske banke Danjel Gomizelj in Milos Kosuta ter nekateri drugi gostje.

Josip Antonič je vsem prisotnim razkazal staj z ovci, molzisce, domačo mlekarino s kotlom za predelavo mleka v sir ter posebne prostore z vsemi potrebnimi napravami za zorenje sira. Ob tem je tudi orisal celotni proces proizvodnje. Pred tem so se Antoničevi ukvarjali z zajčerejo, letos pa so se odločili, da to dejavnost preusmerijo v ovčjerejo, kar je bilo že v tradiciji družine, saj je že praded pred prvo svetovno vojno razpolagal s tisocglavo čredo ovac in zapo-

sloval do pet pastirjev. Sedaj imajo pri Antoničevih stopetdeset ovac, 120 glav sardinske in 30 glav kraske pasme, za kar razpolagajo s 57 hektari pašniške površine, ki je delno v lasti, delno pa na posodo. To so ovce molznice, katerih mleko predelujejo v sodobno urejeni sirarni. Od vsake zivali pomolzanja ovčjerejske farne so se udeležili zupan devinske nabrežinske občine Marino Vocci, podpredsednik deželne sveta Milos Budin, ravnatelj Kmetijskega nadzorništv v Trstu Giovanni Degenhardt, ravnatelj deželne gozdarske uprave Aldo Cavani, predstavnik Trzaskе trgovinske zbornice Fabio Ziberna, predstavnik Zdravstvenega podjetja Cocevari in Riccardo Floreancig, predstavnik Kmečke zveze Mario Gregorič in Edi Bukavec, predstavnik Zadrugne kraske banke Danjel Gomizelj in Milos Kosuta ter nekateri drugi gostje.

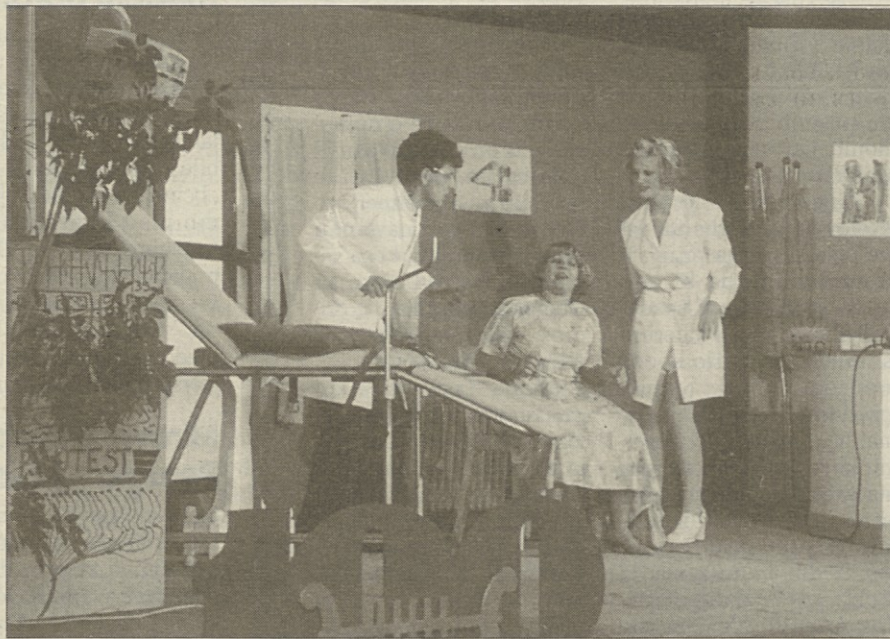
Josip Antonič je vsem prisotnim razkazal staj z ovci, molzisce, domačo mlekarino s kotlom za predelavo mleka v sir ter posebne prostore z vsemi potrebnimi napravami za zorenje sira. Ob tem je tudi orisal celotni proces proizvodnje. Pred tem so se Antoničevi ukvarjali z zajčerejo, letos pa so se odločili, da to dejavnost preusmerijo v ovčjerejo, kar je bilo že v tradiciji družine, saj je že praded pred prvo svetovno vojno razpolagal s tisocglavo čredo ovac in zapo-

GOSTOVANJE

Mladi Bazovci v Lonjerju

Nastopili so z veseloigro Dr. Zavrtenik, ki jo je režirala Tatjana Turko

NOVICE

Združenje Amare Trieste bo izvedlo referendum

V ponedeljek, 20. t.m., se je sestalo vodstvo združenja Amare Trieste in sprejelo dve pomembnejši odločitvi. Združenje si postavlja kot glavni cilj doseg avtonomije Trsta po modelu Tridenta. Vodstvo je sklenilo, da bo preverilo, koliko Tržčanov se pravzaprav strinja s to zamisljo, in sicer z izvedbo samoupravnega referenduma. Vodstvo je poleg tega sklenilo, da bo ustanovilo servis, ki bo pomagal Tržčanom, ki bi hoteli doseči deželne finančne podpore. Ob vsem tem pa bo združenje nadaljevalo s svojim javnim opozarjanjem na diskriminacije, ki jih je deležen Trst v okviru deželne uprave.

Občevanje v svetu prostovoljcev

Ta petek (24. t.m.) bo z začetkom ob 18. uri v kavarni S. Marco v Ul. Battisti 18 v Trstu javno srečanje o problemih komunikacije v svetu prostovoljcev, oziroma na področju »no profit«, kot se temu po novem reče. Na večer, ki ga prireja Deželno združenje za promocijo, bodo predstavili knjigo »Comunicare nel no profit« dr. Kanzian. O knjigi bo govoril prof. Francesco Pira, docent za komunikacijske vede na Univerzi v Trstu. S tem se bo tudi pričel tečaj o tej problematiki.

Sodelovanje z Balkanom

Združenje trgovcev Confcommercio iz trzaskе pokrajine je dalo pobudo za osnivanje mreže za sodelovanje z Balkanom. Mreža se bo imenovala »Rete Europa 2000«, vanjo pa je povabilo združenja podjetnikov iz Bosne in Hercegovine, Hrvaske, Jugoslavije, Makedonije in Slovenije. Pobudo bo ta petek predstavil v Trstu vsedržavni predsednik Confcommercio Sergio Billè.

V ponedeljek zvečer je imelo kulturno društvo Lonjer-Katinara v gosteh clane dramskega odseka Mladinskega krožka iz Bazovice. Pred občinstvom, katerega številčnost je nadvse razveselila prireditelj, so nastopali s komedijo v narečju Dr. Zavrtenik, ki jo je napisala in režirala Tatjana Turko. Pobuda je bila priložnost za prijeten družabni večer med domačini in obnem za vzpostavitev prijateljskih vezi med mladimi, to se pravi med prireditelji in nastopajočimi. Poleg tega pa je KD Lonjer-Katinara na koncu predstave čestitalo predsednici bazovskega društva ob praznovanju visokega jubileja KD Lipa ter ji izročilo knjižno darilo za spomin.

To je bil že drugi večer iz niza pobud, ob katerih se predstavljajo mladi izvajalci in s katerimi želi lonjersko-katinarsko kulturno društvo popestriti letošnjo jesen. V kratkem bo na vrsti še drugi večer iz tega niza.

Oktober bodo na svoj račun prišli otroci na pričakovnem risarskem extempore, v načrtih pa je tudi jesenski pohod. Odborniki kulturnega društva napovedujejo, da bo sredi prihodnjega meseca tudi občni zbor, kjer bo treba izvoliti nov društveni odbor. JPC

OBČINA DEVIN-NABREŽINA

Razstava Barvitost jeseni in vrsta drugih prireditev

Danes bodo v Nabrezini uradno odprli razstavo »Barvitost jeseni«. Letos poteka namreč druga izvedba pobude, ki jo koordinira Občina Devin Nabrezina in ki predvideva izvedbo vrste kulturnih, umetniških in sportnih pobud, ki bodo na sporedu v obdobju september, oktober, november in v katere se bodo vključile razne stvarnosti, ki so prisotne na občinskem teritoriju. »Cilj te manifestacije, ki je že postala stalnica za devinsko-nabrežinsko občino - je izjavila odbornica za kulturo Mariza Skerk - je prav v tem, da se aktivno vključi v družbeno življenje Občine vse tiste, ki na našem ozemlju živijo in delujejo. V tem primeru je uprava oporna točka za kolektivna prizadevanja, v kateri so gospodarski dejavniki protagonisti skupaj s kulturnimi združenji, Zavodom združenega Sveta, združenji prostovoljcev, sportnimi in glasbenimi društvi.« V okviru predstavitvene tiskovne konference, ki bo na sporedu ob 12. uri v občinski knjižnici v Nabrezini, bodo koledar posameznih pobud podrobno orisali sami organizatorji. Na današnjem srečanju bodo prisotni zupan Marino Vocci in odbornica za kulturo Mariza Skerk.

ČRNA KRONIKA

Prijeli tatiča, ki se je v nedeljo rešil z »molitvijo«

Preteklo nedeljo si je izmislil res domiselno rešitev, potem ko je z ukradenim avtomobilom v bližini Opčin povzročil prometno nesrečo: »Grem v cerkev, da se pomirim, ker sem preveč napet,« je dejal vozniku drugega avtomobila, nato pa je izginil neznan kam, da ga mestni redarji niso izsledili. Dan kasneje pa mu je - kljub »nedeljski molitvi« - odklenkalo...

V ponedeljek malo po poldnevu je Roberto A., stanovalc v enem od hišnih blokov v Ul. Eremo, opazil mladenco, ki se je sumljivo potepal po notranjem dvorišču. Odsel je na dvorišče, a komaj ga je moški zagledal, je s skokom preskočil zid, sedel v fiat punto rdeče barve ter se urno oddaljil proti Ul. S. Pasquale.

Prav takrat je po Ul. Eremo privozila policijska izvidnica. Roberto A. jo je ustavil ter povedal agentom, kar je bil videl. Po kratkem zasledovanju so policisti ustavili rdeči fiat punto v Ul. Rossetti ter ugotovili istovetnost voznika, 35-letnega Franca De Giorgija, brez stalnega bivališča, ki pa je imel že večkrat opravka s pravico. Moski je dal agentom protislovne izjave, izgovarjal se je ter postal tako vse bolj sumljiv. Policisti so kmalu ugotovili, da je bil fiat punto ukraden. V avtomobilu so našli tudi tri prenosne telefone znamke Nokia in Motorola ter velik nož.

Mladenica so pospremili na kvesturo. Ko so odkrili, da ni imel pri sebi vozniskega dovoljenja, ker so mu ga pred časom zaplenili, so zasumili, da bi lahko bil vpleten v nedeljski dogodek, prometno nesrečo pri Opčinah in »molitvijo« v cerkvi, ki je rešila povzročitelja nesreče. Voznik drugega avtomobila je potrdil njihov sum, zato je bil De Giorgi obtožen tudi za tisti prekršek. Na sodišču se bo moral zagovarjati tudi pred obtožbami kraje, poskusa tatvine in voznje brez vozniskega dovoljenja. V zaporu bo imel sedaj dovolj časa za »kesanje«...

DELO / V ZNANSTVENEM PARKU

Oktober bo stekel tečaj za tehnike biomedicinskih naprav na Padričah

Vpise sprejemajo do 1.10.1999

Oktober se bo pričel tečaj za »tehnike biomedicinskih naprav«, ki ga letos že tretjič prireja Znanstveni park pri Padričah v sodelovanju z družbo za klinično inženirstvo Italibs, in to ob finančni podpori Evropskega socialnega sklada, italijanskega ministrstva za delo in deželne uprave FJK. Na tečaju se bo lahko 15 elektronskih tehnikov, starih do 25 let in brez redne zaposlitve, specializiralo za upravljanje in vzdrževanje medicinskih naprav, in to bodisi v javnih kot v privatnih zdravstvenih strukturah. Omeniti velja, da je za tovrstne poklicne profile

vse večje povpraševanje, tako da bodo tisti, ki bodo tečaj uspešno zaključili, brez težav našli zaposlitev.

Tečaj se bo pričel 11. oktobra in bo obsegal 600 učnih ur, 350 od katerih bo namenjenih praksi. Zainteresirani se morajo za vpis na tečaj obrniti na padriški Znanstveni park in izpolniti ustrezen obrazec. Obrazce je mogoče dobiti tudi po internetu, in sicer na naslovu www.area.trieste.it. Prošnjo za vpis je treba predložiti najpozneje do 1. oktobra ob 12. uri. Informacije na tel. 040/3775307 in 040/3755277.

Tečaji za zavarovalniškega producenta pri IAL

Oktober se bodo pričeli usposobljenostni tečaji za »zavarovalniškega producenta«, za izvedenca pri trgovskih odnosih in za knjigovodjo. Tečaji so namenjeni bodisi mladim kot odraslim, ki so obiskovali nizjo srednjo solo, a želijo pridobiti spricevalo o profesionalni kvalifikaciji. Pobudo je omogočilo sodelovanje med ustanovo za profesionalno usposabljanje IAL iz Furlanije-Juljske krajine (Ul. Roma 20, tel. 040-365322) ter trgovskim tehničnim zavodom »Gian Rinaldo Carli«, odobril jo je deželni odbor FJK, za finančno kritje pa skrbi evropski socialni sklad.

V NEDELJO V TREBČAH

Srečanje nekdanjih borcev Prekomorskih brigad

V nedeljo, 26. t.m., bo v Ljudskem domu v Trebčah pomembna slovesnost. Bivši, se živci pripadniki Prekomorskih brigad NOVJ bodo ob tej priložnosti pocastili 56-letnico ustanovitve Prekomorskih brigad.

Prekomorske brigade so tiste vojaške enote, ki so se že v Bariju na italijanski strani priključile narodnoosvobodilni vojski in so potem s številnimi borci iz raznih krajev, nadaljevale boj proti nacifasizmu po krajih ob dalmatinski obali in naprej, vse do naših krajev.

V teh enotah je bilo veliko primorskih Slovencev. Mnogo jih je padlo v hudih bojih z nacifasističnim sovražnikom, vsi pa so se borili v trdni zavešti, da rešujejo svet, naše kraje in naše ljudi pred nacifasističnim režimom. Program proslave, ki se bo začela ob 15. uri, bo obsegal pozdravni govor Lucijana Malalana, pred-

sednika domače sekcije VZPI-ANPI. Govornika bosta tudi senator Paolo Sema, član Pokrajinskega odbora VZPI in Oskar Kjuder, bivši borec Prve prekomorske brigade, sicer pa dolgoletni dirigent Trzaskę partizanskega pevskega zbora Pinko Tomazič. Prav ta zbor bo na proslavi tudi nastopil pod vodstvom zborovodkinje Pie Cah. Sledil bo nastop Godbe na pihala Viktor Parma iz Trebč pod vodstvom dirigenta Aleandra Pegana in nastop gledališkega igralca, domaćina Danjela Malalana, ki se bo predstavil s recitalom borbenih pesmi.

Organizatorji vabijo na proslavo vse živeče borce NOV, svoje padlih, kot tudi vse antifasiste in borce za mir, svobodo in za cilje, ki so si jih borci prekomorskih brigad zastavili, ko so sli v boj proti takrat še močnemu nasprotniku. N.L.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
22. septembra 1999
MAVRICIJ

Sonce vzide ob 6.51 in
zatone ob 19.03 - Dolžina
dneva 12.12 - Luna vzide
ob 8.19 in zatone ob
20.07

Jutri, CETRTEK,
23. septembra 1999
SLAVOJKO

VREME VCERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 21,4 stopinje, zračni
tlak 1009,6 mb raste,
vlaga 60-odstotna, brez-
vetrje, nebo jasno, morje
mirno, temperatura
morja 22,5 stopinje.

LEKARNE

Od ponedeljka, 20. do
sobote, 25. septembra
1999

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

**Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00**

Ul. Giulia 1 (tel. 040
635368), Largo S. Varda-
basso 1 - ex Ul. Zorutti
19 (tel. 040 766643),
Zavljje - Ul. Flavija 89 (tel.
040 232253).

Zgonik (tel. 040
229373) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

**Lekarne odprte od
19.30 do 20.30**

Ul. Giulia 1, Largo S.
Vardabasso 1 - ex Ul. Zo-
rutti 19, Korzo Italia 14,
Zavljje - Ul. Flavija 89.

Zgonik (tel. 040
229373) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
**Lekarna odprta od
20.30 do 8.30**
Korzo Italia 14 (tel.
040 631661).

**118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena
služba (od 20. do 8. ure,
predpraznična od 14. do
20. ure in praznična od
8. do 20. ure)**

Za dostavljanje nujnih
zdravil na dom tel. 040
350505 - Televita.

**Telefonska centrala
Zdravstvenega podjetja
in bolnišnic: 040 399-
1111.**

Urad za informacije
Zdravstvenega podjetja:
040 3995053 in 040
3995111 od ponedeljka
do petka ob 8. do 13. ure
ter ob ponedeljkah in ce-
trtkih tudi ob 14. di 17.
ure. Urad za informacije
bolnišnic: 040 3992724
od ponedeljka do petka
od 8. do 14. ure.

Na svet je privekal
brhki

Ivan

in osrečil mamo Nevo
ter očka Dragota. Iskreno
čestitamo

Barbara in Martin
Eva, Ana Maria
in Peter

Kolegici Barbari in
Davidu čestitajo ob roj-
stvu male

Ivane

Clani zadruga
Vital

ČESTITKE

Danes praznuje rojstni
dan DRAGA CARLI iz
Boljunca. Vse najboljše ji
voscita Leandro in
Nadja.

Danes slavi svoj okro-
gli rojstni dan naša dra-
ga KLARA. Se na mnoga
srečna in zdrava leta v
krogu svojih dragih ji ze-
lijo vsi domači, mala La-
ra pa pošilja noni
zvrhan kos poljubckov.

Ob rojstvu malega
IVANA zeli SKD
Barkovlje noni Eldi, ma-
mici Nevi in očku Dragu
ter vsem v družini obilo
sončnih dni, Ivanu pa,
da bi zrasel staršem v
veliko veselje.

KINO

ARISTON - 16.30,
18.25, 20.20, 22.15 »Tut-
to su mia madre«, r. Pe-
dro Almodovar, i. Pene-
lope Cruz.

EXCELSIOR - 15.00,
17.30, 20.00, 22.15, 24.40
»Star wars - La minaccia
fantasma«, r. George Lu-
cas, i. Liam Neeson,
Ewan Mc Gregor.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.30, 18.30, 20.30,
22.30 »Tre stagioni«, i.
Harvey Keitel.

AMBASCIATORI -
17.45, 20.00, 22.15 »La
mummia«, i. B. Fraser.

GIOTTO MULTISALA
1 (Ulica Giotto 8) - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »En-
trapment«, r. Jon Amiel,
i. Sean Connery, Catheri-
ne Zeta-Jones;

GIOTTO MULTISALA
2 - 16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »Instinct« i.
Anthony Hopkins.

NAZIONALE 1 -
15.15, 17.35, 20.00, 22.20
»Star wars - La minaccia
fantasma« r. George Lu-

cas, i. Liam Neeson,
Ewan Mc Gregor.

NAZIONALE 2 -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Cruel intentions«, i. R.
Philippe.

NAZIONALE 3 -
16.30, 18.20, 20.15,
22.15 »Wild Wild West«,
Barry Sonnenfeld, i. Will
Smith, Kevin Kline, Ken-
neth Branagh.

NAZIONALE 4 -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»La grande onda«.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Love and Psy-
che«. Prepovedan mladi-
ni pod 18. letom.

CAPITOL - 16.15 »La
voce dell'amore« i. M.
Trip. Ob 18.20, 20.15,
22.15, »Il tredicesimo
piano«, r. Josef Rusnak, i.
Craig Bierko, Gretchnet
Mol.

ALCIONE - 17.45,
20.00, 22.10 »American
History X«, r. Tony Kaye,
i. Edward Norton,
Edward Furlong.

IZLETI

SINDIKAT SPI-CGIL
in KROZEK AUSER za
Kraško območje vabita v
soboto, 2. oktobra na iz-
let na Vrbsko jezero in v
Minimundus (Avstrija).
Za informacije kličite se-
dez sindikata (tel. 040-
200698).

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTICNO RAV-
NATELJSTVO V NA-
BREŽINI prireja v sklopu
Ljudske univerze sledeče
tečaje: a) tečaj za izdela-
vo nos, ki ga bo vodila
uciteljica Marta Kopun -
Kosuta; b) dva tečaja an-
gelskega jezika za odras-
le.

DIDAKTICNA RAV-
NATELJSTVA NA
TRZASKEM seznanjajo
zacasne ucitelje, ki niso
vključeni v pokrajinsko
lektivno za suplence, da
lahko do 25. septembra
1999 vložijo prošnjo na
posamezna ravnateljstva
za opravljanje suplenc v
letosnjem šolskem letu.
Seznam prosilcev bo
objavljen na oglasnih de-
skah posameznih ravnat-
eljstev dne 30. septem-
bra 1999.

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - TAJNISTVO
TRST obvešča učitelje in
vzgojitelje, da bo prvo
predavanje v sklopu
tečaja za pripravo na
usposobljenostni izpit v
petek, 24. septembra, ob
15. uri v prostorih Pro-
svetnega doma na Opci-
nah.

SINDIKAT SLOVEN-

SKE SOLE obvešča, da je
objavljen na oglasni de-
ski Deželnega šolskega
urada razpis izrednega
natečaja za doseg habili-
tacije za poučevanje na
slovenskih nizjih in
visjih srednjih solah.
Prosnje sprejema pristoj-
ni Pokrajinski šolski urad
(Trst ali Gorica) do 25.
septembra 1999. Informa-
cije nudi urad Sindikata
slovenske sole.

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE obvešča, da je
na oglasni deski trzasko-
ga pokrajinskega šolskega
skrbništva objavljen raz-
pis izrednega natečaja za
dosego usposobljenosti
za poučevanje na sloven-
skih osnovnih solah in
otroških vrtcih. Prosnje
sprejema trzasko šolsko
skrbništvo do 9. oktobra
1999. Informacije nudi
urad Sindikata slovenske
sole.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel./fax 040-
370301, posluje ob torkih
in četrtkih, od 16. do
17.30.

OBVESTILA

REPENTABRSKA
OBCINSKA UPRAVA

sporoča, da s pricetkom
novega šolskega leta bo
zacela delovati tudi služ-
ba šolskega prevoza za
soloobvezne otroke bi-
vajoče v občini. Zaintere-
sirani se za podrobnejša
pojasnila lahko obrnejo
na občinsko tajništvo
vsak dan v uradnih urah.

OTROSKA in MLA-
DINSKA PLESNA SKU-
PINA VIGRED vabi v
svoje vrste. Prva vaja bo
danes, 22. septembra, od
16.30 do 17.30 za osnov-
nosolske otroke, od 17.30
do 18.30 za ostale, v
društvenih prostorih v
Sempolaju.

MePZ IGO GRUDEN
obnavlja mladinsko pev-
sko skupino KRASKI
SLAVCEK. Vabljeni
predvsem srednješolci,
na prvo vajo, ki bo danes,
22. septembra, ob 16.30,
v prostorih nižje srednje
sole v Nabrezini. Pred
vajo bo informativni se-
stanek s starši.

V OTROSKE JASLI
sprejema vpise Waldorf-
ska sola v Zgoniku, st.
44. Urniki na izbiro (part
in full time). Informacije
in vpisi na tel. st. 040-
22954, od ponedeljka do
petka, od 10. do 15. ure.

SKD TABOR OPCINE
- PROSVETNI DOM - od
23.9.99 se ponovno
srečujemo vsak četrtek,
ob 20. uri OB PLETENJU
SE KAJ ...Pridite!

SKD TABOR OPCINE
- PROSVETNI DOM - v
ponedeljek 4. oktobra 99
vpisovanje in zacetek
tečajev telovadbe po
občajnih urnikih. Pohiti-
te z vpisom.

PIHALNI ORKESTER
BREG s sodelovanjem
GLASBENE MATICE or-
ganizira glasbene tečaje
za pihala, trobila in
tolkala. Vpisovanje in
informacije na tel. st.
040-228333 ob uri obe-
dov.

POKRAJINSKI OD-
BOR VZPI-ANPI TRST-
SEKCIJA TREBCE vabi
na srečanje bivših pri-
padnikov Prekomorskih
brigad NOV, ob 56.
obletnici ustanovitve, v
nedeljo, 26. septembra,
ob 15. uri, v Ljuskem do-
mu v Trebcah. Spored:
pozdrav predsednika
sekcije VZPI Lucijana
Malalana, govor sen. Pa-
ola Seme, člana pokraj-
inskega odbora VZPI in
bivšega borca Prve Preko-
morske brigade Oskarja
Kjudra; nastop TPPZ »P.
Tomazič«, godbe na
pihala »V. Parma« ter
gledališkega igralca
Danjela Malalana.

GODBENO DRUŠTVO

NABREZINA in GLA-
SBENA MATICA prireja-
ta glasbene tečaje za
pihala, trobila in tolkala.
Vpisovanje in informa-
cije v torek, 28. septem-
bra, ob 19. uri, v srednji
soli v Nabrezini.

OTROSKI PEVSKI
ZBOR VESNA vabi
otroke od 4. leta dalje,
na prvo vajo, v sredo, 29.
septembra, ob 16.30, v
Dom Alberta Sirka v
Krizu.

SD SOKOL prireja ce-
loletni tečaj klasičnega
baleta. Tečaj bo predvi-
doma potekal ob pone-
deljkih in četrtkih, od 16.
do 17. ure, v telovadnici
sole De Marchesetti v Se-
sljanu. Prvo informativno
srečanje bo v ponedeljek,
27.9., ob 16. uri v Zupni-
ski dvorani v Nabrezini.
Za vpise in informacije
pokličite na tel. stev.
0347/7602835, od 18. do
19.30.

DRUŠTVO LJUBI-
TELJEV BALETA KRA-
SA IN BRKINOV IZ
SEZANE vpisuje k pouku
klasičnega baleta no-
vinke med 5. in 12. letom
starosti v prostorih stare-
ga gradu na Partizanski
cesti v Sezani. Vpisuje-
mo vsak delovni dan
med 15. in 19. uro, do
30. septembra 1999.

KRD DOM BRISCIKI
obvešča člane, da se v
petek, 1. oktobra, ob
18.30 prične rekreacijska
telovadba, ki se bo od-
vijala dvakrat tedensko
in sicer ob torkih in
petkih na sedežu drust-
va, članice pa obvešča,
da se tečaj stikanja pri-
čne v četrtek, 7. oktobra,
ob 17. uri na društvnem
sedežu.

SOLSKO POPOLDAN-
SKO POMOC nudi vsak
dan SKLAD MITJA CUK.
Informacije na tel. st.
040-212289.

JEZIKOVNE TEČAJE
(slo., ita., angl. nem.) nu-
di SKLAD MITJA CUK.
Informacije na tel. st.
040-212289.

STROKOVNI NASVE-
TI kot pomoč pri vzgoji -
Vzgojna svetovalnica SK-
LADA MITJA CUK.
Informacije na tel. st.
040-212289.

GOVOR: ZELITE GA
IZBOLJSATI, popraviti
govorne napake, pre-
prečiti ali odpraviti go-
vorne napake, olajšati na
novo nastale govorne
težave ostarelih? Logo-
pedska služba pri SKLA-
DU MITJA CUK. Infor-
macije na tel. st. 040-
212289.

SK BRDINA organizira
v nedeljo, 26. septembra
v Repnu (pri nogometnem
igrišču) 8. BIKE
SLALOM. Vpisovanje na
mestu od 8.30 do 9.30.
Za informacije pokličite
na tel. 040-212859 ali
040-226271.

OTROSKA PEVSKA
SKUPINA VIGRED ob-
vešča, da bo prvo
srečanje v ponedeljek,
27. septembra, v društv-
nih prostorih v Sempo-
laju za otroke vrtca ter
prvega in drugega razre-
da osnovne sole, od 16.
do 17. ure, za ostale od
17. do 18. ure.

SK BRDINA organizira
v nedeljo, 3. oktobra v
Repnu (pri nogometnem
igrišču) 9. KRASKI SUHI
SLALOM. Vpisovanje na
mestu od 8.30 do 9.30.
Za informacije pokličite
na tel. 040 212859 ali
040 226271.

SK BRDINA sporoča,
da se treninji nadaljujejo
vsak torek in četrtek od
17.00 do 18.30.

KD S. SKAMPERLE
prireja tečaj AKROBAT-
SKEGA ROCK'N'ROLLA
za otroke in mladino od
6. do 14. leta, ob pone-
deljkih in sredah od
18.30 do 20. ure od 4. ok-
tobra dalje. Vse možne
informacije dobite ob
7.30 do 8. ure in od 21.30

do 22. ure na tel. st. 040-
53420, oz. od 9. do 18.
ure na tel. 00386-66-
549588 pri Sabrini. Za
vpis pa se zglasite v fi-
tness dvorani na Stadionu
ob torkih od 20.15 od 21.
ure (tel. 040-351669).

TUDI PRI CUPU se bo
sivalo noso! Tečaj
krojenja in vezenja na-
rodnih nos bo vodila
Marta Košuta. Informa-
cije na tel. st. 040-299488.

SZSO-TS stopa v novo
delovno leto. Pusto-
lovščina, izleti v naravo,
prijatelji, igra, rocne
spretnosti so na vsakem
dnevnom redu, zato pri-
druzi se nam tudi ti. Za
urnike in kraje sestankov
lahko kontaktiras sledece
osebe: nacelnik in odgo-
voren za vzhodni Kras
Mitja Ozbic 040213837,
nacelnica Matejka Buka-
vec 040225342, odgovor-
na za zahodni Kras Ro-
berta Sulini 040220421,
odgovorna za Breg Ma-
teja Metlika 040228422,
odgovoren za mesto Trst
Francesco Biancuzzi
040572934.

ZENSKI KOORDINA-
CIJSKI ODBOR ima se-
dež v Trstu, na Trgu Lar-
go Barriera st. 15, I. nad-
stropje, tel. 040/363336.
Dobite nas vsak torek in
petek od 9.30 do 11.30 za
informacije o socialnih
problemih žensk. Dob-
vamo se tudi ob torkih in
četrtkih popoldne ob 16.
uri, da prebijemo skupaj
kakšno uro s kreativnim
delom.

SK DEVIN priredi ob
prestopu tisočletja zimo-
vanje v Dolini Blois (Fal-
cade) in v Dolini Fiemme
(Cavalese) od 26/12/99
do 2/1/2000 in od
2/1/2000 do 9/1/2000. Za
informacije in predezer-
vacije lahko zainteresira-
ni pokličejo na tel. st.
040-200530 ali 0335-
8416657 (Dario).

STRANKA KOMUNI-
STICNE PRENOVE je
vedla brezplačno te-
lefonsko številko 800-
801444, ki bo operativna
vsak ponedeljek in četr-
tek od 17. do 19. ure. Na-
menjena je osebam s pro-
blemi pri odpuštu iz bol-
nišnice, kroničnim bol-
nikom in ostarelim nesa-
mostojnim ljudem, ki po-
trebujejo informacije gle-
de pravice do zdravja.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

ISCAMO vajenca z
opravljenim vojaškim
rokom za kovasko meha-
nično delavnico, starega
največ 24 let, z voljo do
dela. Tel. 040-228537, od
8. do 17. ure.

ISCAM za varusko ma-
mo z otrokom 4 krat te-
densko v popoldanskih
urah. Tel.: 040-911248 ob
uri kosila.

PRODAM OPEL VEC-
TRA GL 1600, letnik '93,
z opravljeno revizijo, ga-
raziran. Tel. med 13. in
15. uro 040-55293.

ZBIRALEC kupi stare
razglednice, slike, pisma
in vse, kar vam je na poti
v podstrešju, kleti ali sta-
novanju. Tel. 040/55548.

ISCAM pridno in pos-
teno starejšo gospo za
varstvo otroka in za raz-
na kuhinjska dela. Pisne
ponudbe poslati na Pri-
morski dnevnik, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod sifro »Varstvo«.

STIRI HRASTOVE
SODE (tri po 15 in enega
po 7 hl) in nekaj pletenk
po 50 litrov, vse v do-
brem stanju, prodam.
Tel. 040-396502 ali 040-
943689.

Y 1.2, maj '96, sive
metalizirane barve, prev.
52.000 km, prodam po
zanimivi ceni. Tel.:
0481/412804 (v večernih
urah) ali 0335/6552056.

FIAT UNO 1100 SX v
odličnem stanju, pro-

dam. Tel. 0481-22116, ali
ob uri obedov na tel. st.
0481-882214.

KUPIM knjigo Lek-
sikon CZ - Filozofija.
Tel.: 0348/3143536.

V NAJEM dajem
opremljeno stanovanje v
Ul. Revoltella: soba,
kuhinja, kopalnica,
balkon. Tel.
0339/6043185.

PRODAM Alfa 75
1600 v dobrem stanju.
Tel. st. 040-228164.

PRODAM grozdje za
vino. Tel. 040-291442,
od 20. do 22. ure.

PRODAM Innocenti
990 SE letnik '89, pre-
voženih 6.500 km letno,
v dobrem stanju. Cena
zanimiva. Tel.: 040-
228160.

PRODAM 700-litrski
sod iz inoxa. Tel.
0335/6322701.

LJUBITELJU ZIVALI
podarimo dva meseca
starega macka. Tel. 040-
229224.

STUDENTKA nudi
varstvo otrok. Tel. 040-
228382.

NA POHODU Bazo-
viskih junakov sem v go-
stilni pri Dragi izgubil
ocala za vid. Postenemu
najditelju nagrada. Tel.
040-327231.

GROZDJE tokaj, mal-
vazija in merlot prodaja
Radislav Gergolet v Do-
berdobu na Trgu sv.
Martina 6. Tel. st 0481-
78279 ob uri obedov.

PRODAM knjige po
polovici ceni za Trgov-
ski tehnični zavod: Pregled
svetovne književnosti
(J. Kos), Zgodovinski
atlas za srednje sole
(Uredba TLOS Zagreb),
Evropska civilizacija (R.
Morgen), Fizika in svet
fizike (G. Marion), I Pro-
messi sposi (A. Manzo-
ni), Pregled slovenskega
slovstva (J. Kos), Lettera-
tura e società (P. Maran-
do), La comunicazione
letteraria (E. Barelli).
Tel. 0347/1670108
(Katja).

PRODAM 4 stote bele-
ga in 3 stote crnega
grozdja, na Krmenki st.
143.

OSMICO je odprl Ma-
rio Milic, Zgonik st. 71.
Toci belo in crno vino in
nudi domac prigrizek.

V DOBERDOBU za
cerkvijo imajo Kovacevi
odprt agriturizem.
Nudijo samo domaco
hrano. Odprto ob petkih,
sobotah in nedeljah. Tel.
0481-78125.

MARIO IN ONDINA
Gruden imata odprto
osmico v Samatoci 17.

PURIC Emil, Repen 15,
toci belo in crno vino.

PRISPEVKI

V spomin na Jožeta
Starca darujeta Silvana in
Vojko Slavec 50.000 lir
za SKD F. Prešeren.

Namesto cvetja na grob
Marije Krizmancic - Gr-
gic darujeta Edi in Eda
(Padrice) 30.000 lir za
KD Slovan.

V spomin na očeta Pe-
pija Lorenzija daruje
Zmaga 300.000 lir za SK
Kras.

V spomin na Pepija
Lorenzija darujejo
vnukinje Sonja, Tamara
in Dragica 300.000 lir za
SK Kras.

Namesto cvetja na
grob dragega Giulia
Bizjaka daruje družina
Gustincic 30.000 lir za
SKD Tabor.

KONCERT V ŠTIVANSKI CERKVI

Plemeniti zvok Stradivarke Črtomirja Šiškoviča

KATJA KRALJ

Črtomir Šisković je mednarodno uveljavljen violinist, ki je tudi v domačem kraju zelo priljubljen: štivanska cerkev, kjer je nastopil v ponedeljek, 20. septembra, skoraj ni imela dovolj prostora za številno občinstvo, ki je koncertu sledilo tudi stoje. Niz prireditev pod imenom »Note Timave« v organizaciji Carle Agostinello, se je začel 13. septembra s klavirskim recitalom, do 4. oktobra pa bodo na vrsti še zanimivi večeri, na katerih bodo nastopali beneska baročna skupina »Accademia di San Rocco«, kitarista Adriano del Sal in Marco de Biasi, nazadnje pa bo pod cerkvenimi oboki zazvenela Rossinijeva »Petit Messe Solennelle« v izvedbi mladih trzaskih glasbenikov.

Program, ki ga je izoblikoval Črt Šisković, je bil dokaj zahteven, saj je solistična violinška literatura področje, na katerem so se poskušali največji skladatelji, ki so v različnih dobah preizkusali in razvijali tehnične in izrazne možnosti zlahtnega godala. Šisković je prvi del koncerta posvetil baročni glasbi in začel s Tartinijevo Sonato v C-Duru st. 16. Umetniška pot trzasega violinista je tesno vezana na piranskega skladatelja: Šisković je posnel vse njegove Sonate, se vedno pa odkriva stare rokopise, ki ležijo v padovskih arhivih; tudi kvartet, v katerem igra vlogu prve violine, nosi ime po Tartiniju. Tokrat je solist izbral Sonato, ki mogoče ne spada med najboljše primere Tartinijeve ustvarjalnosti; posejana je s tipičnimi prijemi piranskega virtuozov, z dvojnimi trilkami in »vraboličami«, ki jih Šisković suvereno obvlada, v zadnjem stavku pa

nas tema pobleže spominja na pesmico »Čuk se je oženil«.

Sonata v g-molu BWV 1001 Johanna Sebastiana Bacha pa spada v sam vrh violinške literature; nemški velikan se spremenil violino v polifonsko glasbilo, kjer bas nudi pedal bogatemu ogrodju, okrasenemu s prepletajočimi se melodijami. Interpreti Bacha se delijo na filologe, ki zagovarjajo suho in objektivizirano podajanje, na drugo stran pa se uvrščajo violinisti, ki gledajo na Barok skozi prizmo

Romantike. Šisković je izbral zlato sredino, vendar bi ob lažnem tempu lahko bolj izkoristil cerkveno akustiko; virtuosnost je nekako zameglila kompleksno strukturo, ki je zaradi resonanse izgubila na jasnosti. Po slovesnem Adagiu je sla mogočna Fuga prehitro mimo; zibajoča Sicilijanka je razbremenila napetost, matematične proporcije zaključnega Presto pa bi lepše razbrali v suhi akustiki; poleg odmeva, ki je včasih lahko tudi dobrodosel, je štivanska

cerkev znana tudi po visokem odstotku vlage, ki dragocenim instrumentom prav nič ne koristi.

Plemeniti zvok Stradivarke je prisel do polnega izraza v drugem delu koncertu. Navidezno naivna Sonata v D-Duru op. 115 Sergeja Prokofjeva je zablestela v svoji svetli lepoti: Šisković je lepo razpel melodični lok in briljantno odigral živahni zaključni stavek.

Najlepše se je solist vzivel v Kreslerjev »Recitativo e Scherzo - Caprice« op. 6. Skladbe Fritz Kreislerja navadno poslušamo v dodatkih, veliki virtuozi pa ni pisal samo prijetne salonske glasbe, temveč tudi kvalitetne skladbe, ki jih dobra izvedba lahko znatno ovrednoti. Izživu, ki je vtakan v Kreislerjevih virtuosnih primjemih, odgovarja Šisković zokusnim in živahnim muziciranjem. Tudi Eugene Ysaie spada med skladatelje, ki so bili sami odlični violinisti; njegove Sonate nudijo solistu veliko zadostnjenja, saj se v njih prepletata spevnost in polifonski značaj z modernejšim priokusom našega stoletja. Neoporečna izvedba 3. sonate je dvignila navdušen aplavz, ki je nagradil bogat program; na željo občinstva je Šisković zaokrožil večer s prikupnim »Poljskim Kapricem« skladateljice Grazyny Baciewicz, ki je umrla pred 30 leti in se posmrtno uveljavlja na mednarodni sceni; dodatek je potrdil kvalitete našega solista, ki ga bomo kmalu lahko spet poslušali v trzaskem Kulturnem domu, kjer bo z mezosopraniško Noro Jankovič protagonist koncerta v okviru »Kogojevih dnevov '99«.

VODIŠKI ČUDEŽI

Afere in škandali dežele Kranjske tik pred prvo svetovno vojno

Damir Globocnik: Vodiski čudeži - zgodba o Vodiskih Johanci - Radovljica: samozal., 1999

Uveljavljeni slovenski zgodovinar in publicist Damir Globocnik je s svojo novo studijo posegel v 19. stoletje, natančneje v obdobje tik pred 1. svetovno vojno, ko so deželo Kranjsko poleg usodnih in prelomnih dogodkov pretresale tudi drobne afere in škandali. Mnogi med temi škandali so sodili v sklop t.i. »farskih gonj«, ki sta jih povzročila razkladnost ter rivalstvo med pristasi klerikalnega in liberalnega političnega nazora. Na vrsto farskih gonj so prisli malone vsi politično aktivni dukovniki od radikalnih Mahnica, Missie in Jeglica navzdol.

Farske gonje so po Globocnikovem mnenju doživele dva neslavna vrhunca. Prvega leta 1909 z napadi na ljubljanskega knezofa Antona Bonaventuro Jeglica ob izidu njegove, z dobrimi nameni napisane, spolni vzgoji Slovencev posvečene knjizice »Zeninom in nevostam«. Do drugega, se bolj odmevnega, pa je prišlo leta 1913. Ta škandal oziroma t.i. »vodiski afero« je sprožila znamenita sleparka Ivanka Jerovšek (1885-1919), imenovana Vodiska Johanca. Slednja se je leta 1909 oziroma 1910, 1912 in 1913 poskušala oklicati za svetnico, vendar je leta 1913

njena goljufija prisla na dan.

Ob tej medijsko napihnjeno aferi je zbledel celo pomen veliko bolj usodnih dogodkov. Le redki so se, denimo, zavedali pomena prelomnega predavanja Ivana Cankarja aprila 1913 v ljubljanskem Mestnem domu, v katerem je zavrnil proces »jugoslovanizacije Slovencev«, ali pa zgornjih odgovorov na anketo goriske revije Veda glede jugoslovanskega vprašanja, ki so se navezovali na problematiko slovenske samobitnosti. Neizpodbitno pa je dejstvo, da je Vodiska afera dosegla neslutene razsežnosti, ki so prerasle v kranjski »škandal stoletja«. Do vrelisca jo je razpihovala kopica članov v slovenskem (Slovenski narod, Zarja, Dan itd.) in tujem tisku, saj so o vodiski aferi pisali celo ameriški, ceski, nemški, madžarski, hrvaški, italijanski, bolgarski in drugi casniki, ki sicer Slovenije nikoli niso omenjali.

Medijsko napihnjeno čudež, ki je v Vodice pritegnil reko vernih romarjev, pa je imel tudi svoj natančen scenarij. Med zaigranimi prizori svetniške zamaknenosti (ekstaze) je Johanca podziviljala »Kristovo trpljenje« in čudežno krvavela iz srčne ter drugih »ran«. Romarji so si vodiski čudež lahko ogledali vsak petek (velikokrat tudi v sredo) ob treh popoldne v posebni sobi, ki je bila tik pred vhodom v stavbo župnisca. Johancine predstave so imele več delov: zamaknenje, krvavi pot, srčna rana, trpljenje. V teh predstavah je bilo tudi veliko prvinskega, saj je Johanca razlagala, da zaznava razna preroka videnja, trdila, da zmore v ekstatičnem stanju videti v onostranstvo, zlasti v vice, ter da se lahko sporazumeva z dusami umrlih. Njene sleparije so trajale nekaj mesecev, dokler je ni oktobra 1913 razkrinkal salezijanski duhovnik dr. Josip Valjavec. Vendar je vpogled v množico časopisnih člankov Damira Globocnika utrdil v prepričanju, da zgodba o Vodiski Johanci ni samo zgodba o insceniranih predstavah svetniške ekstaze, čudežnega krvavenja in prerokih videnj, temveč tudi zgodba o velikem sovraštvu in strahotni pravoščljivosti. Za tem divjim sovraštvom so se delno skrivali tudi pomembni politični in gospodarski interesi, ki so v tem času liberalni stranki vedno bolj polzeli iz rok. In čeprav današnji politiki prepričujejo, da »nikoli več ne bo tako, kot je bilo«, nekatere okoliščine znova silijo k premisleku o tej - v našem času in prostoru - nekoliko prenačljivi »vrednostni sodbi«.

Slavko Gaber

Od jutri v Kopru FolkHistria '99

Tri dni prireditev, namenjenih ovrednotenju istrske ljudske glasbene tradicije, združene v enovitem festivalnem dogodku. To ponuja projekt FolkHistria '99, ki ga Italijanska narodna skupnost iz Kopr, organizira od 23. do 25. septembra. Niz prireditev, ki se umesca v širši okvir koprškega dela Dnevov kulturne dediščine, se bo začel jutri popoldne ob 10.30 v koprskopalci Graviši s simpozijem »Glasba v Istri in istrska glasba: istrsko glasbeno izročilo«. Zvečer ob 20.30 bo v Pokrajinskem muzeju koncert »Istrsko ljudsko izročilo v klasični glasbi«. V petek ob 17. uri bodo v palaci Graviši odprli razstavo istrskih bajsov Ottavia Stokavca, ob 20. uri pa na vrtu sedeža Skupnosti Italijanov (Ul. OF 10, v primeru slabega vremena pa v koprskem gledališču) etno koncert s skupino Trans Histria Ensemble. Prireditelji FolkHistria '99 se bo smiselno zaključila v soboto popoldne z mimohodom folklornih skupin, osrednje prizorišče pa bo ob 10. uri Pristaniska ulica nasproti mestne tržnice.

CORTEMILIA / MEDNARODNO TEKMOVANJE

Uspeh Damjana Locatellija

Baritonist je na tekmovanju solopevcev osvojil 2. mesto

V nedeljo, 19. septembra 1999 je bilo v kraju Cortemilia v Piemontu mednarodno tekmovanje solopevcev. Tekmovanja se je udeležil tudi zamejski baritonist Damjan Locatelli, ki se vedno bolj uveljavlja v svetu solopetja, in to ne samo v naši trzaski okolici.

Tekmovanja v Cortemilii so se udeležili številni solopevci in iz različnih krajev sveta. Največ udeležencev je bilo iz Japonske in Koreje, prijavi so se tudi Nemci in Francozi; italijanske solopevce pa so predstavljali sopranistka iz Firenc, tenorist iz Gorice in pa naš zamejski glasbenik Damjan Locatelli. Tekmovanje je potekalo v dveh krogih: v prvem so vsi tekmovalci zapeli po dve ariji, v drugi, finalni krog pa so se uvrstili le v šestih, in sicer štirje Japonci, italijanska sopranistka in pa Damjan Locatelli. Tudi v finalnem delu so se pevci pomerili z dvema arijama. Damjan Locatelli je najprej ob klavirski spremljavi Tamare Razem predstavil arijo iz opere Faust Charlesa Gounoda »Avant de quitter«, in pa »Per me giunto è il di supremo« iz opere Don Carlo Giuseppe Verdi. V finalnem delu je zapel »Aprite un po' quegli occhi« iz Mozartove opere Figarova svatba, »Come Paride vezzo« iz opere Ljubezenski napoj Gaetana Donizettija ter melodijo »Malia« Francesca Tostija. Z odličnim interpretativnim in vokalnim izvajanjem se je uvrstil na drugo absolutno mesto, kar prica o Damjanovih izrednih pevskih sposobnostih tudi na medna-

rodni ravni in v krogu profesionalnih pevcev. Komisijo so sestavljali umetniški direktorji glavnih italijanskih opernih gledališč ter docenti na konservatorijih.

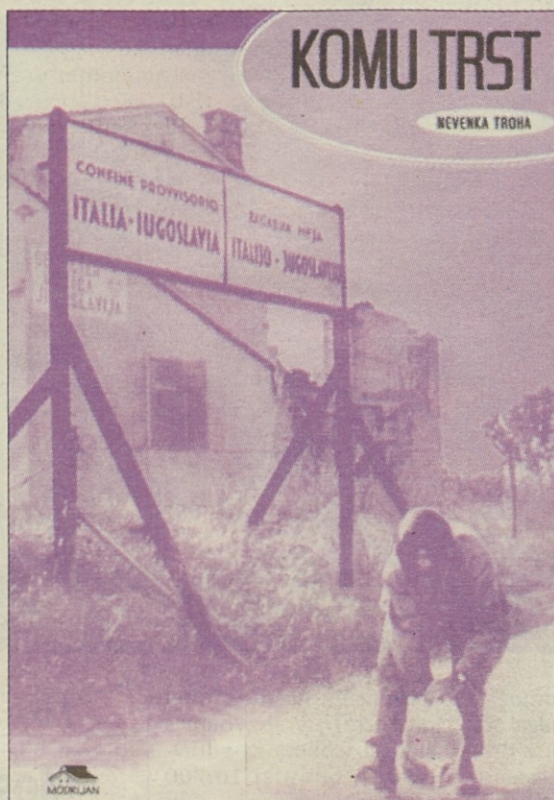
Za Damjana Locatellija je ta uspeh se posebno pomemben, ker se s solopevsko dejavnostjo ukvarja komaj dve leti, na tekmovanju pa so bili prisotni pevci z že večletno dejavnostjo tudi v opernih gledališčih. Damjan Locatelli je začel pevsko kariero pri raznih zborih. Najprej je zastopal vrste moškega pevskega zbora Valental Vodnik iz Doline, bil je dolgoletni član zbora Jacobus Gallus. Leta 1996 je vstopil v vrste Trzasega okteta, s katerim je gostoval sirom po svetu. Pred dvema letoma je v njem dozorela odločitev, da se posveti solopetju. V tenoristu Carlu Biasiniju in v sopranistki Patriziji Greco ter v prof. Del Biancu je dobil zanesljive mentorje, ki so ga v razmeroma kratkem času oblikovali v solidnega baritonista. V tej vlogi je že večkrat nastopil na raznih recitalih kot solist in v duu. Trenutno sodeluje v operi Tajni zakon Domenica Cimarose v vlogi barona Grafa. Opero so uprizorili v Trzicu, na Hrvaškem in v Sloveniji ter jo bodo ponovili v soboto, 25. septembra v arheološkem muzeju v Ogleju ter 16. oktobra ob otvoritvi sezone v Gradezu. Redno koncertira v duu s pianistko Tamaro Razem. Zadnji koncerti so ju popeljali na Hrvaško, v Slovenijo in Italijo.

VIK

ŠTUDIJA NEVENKE TROHA

Celovit prikaz obdobja tržaške in primorske zgodovine

MARTA VERGINELLA

Prihod jugoslovanske vojske v Trst in v Gorico je bila nekaj desetletij razvпита tema italijanske obmejne desnice, ki se je med drugim hranila s spisi nostalgicnih in nacionalističnih piscev obmejne zgodovine. Maničnemu ukvarjanju s polpreteklostjo se je v sedemdesetih letih v Trstu poskusilo postaviti po robu akademsko, predvsem levo usmerjeno zgodovinopisje, ki se je lotilo sistematičnega preučevanja politično najbolj izrabljenih, hkrati pa tudi neraziskanih tem tržaške, istrske in goriske zgodovine. Če je želja po obračunu z ideološko obremenjenim in pristranskim zgodovinopisjem obrodila kar nekaj pomembnih zgodovinskih osvetlitev, je hkrati pokazala na problematičnost pisanja politične zgodovine na vecnarodnostnem območju.

Opazovanje delovanja dveh nacionalnih subjektov na obrobju njunega narodnega telesa, analiza kopice političnih agensov, ki se na različne načine opredeljujejo do nacionalnega vprašanja in same državne pripadnosti teritorija, na katerem živijo, terja od raziskovalca sposobnost prevzemanja zamenljivih pogledov in perspektiv. Prav pomanjkanje te sposobnosti, ki je vsaj v našem primeru nemalokrat odvisna od poznavanja jezika, v katerem so viri napisani, je pogosti vzrok za necelovito osvetlitev tržaške polpreteklosti.

V pisanju celovite zgodovine povojne obdobja v Trstu in na Primorskem, se je medtem preizkusila Nevenka Troha, slovenska zgodovinarica, ki je v devetdesetih letih začela zapolnjevati nekaj desetletni manko v slovenskem zgodovinopisju. Spoprijela se je z najbolj travmatičnimi vidiki primorske zgodovine, s prihodom jugoslovanske vojske v Trst, internacijami, povojnimi poboji, istrskim eksodusom,

ipd. Eno od središčnih vprašanj, ki si jih je Nevenka Troha zastavila v knjigi Komu Trst. Slovenci in Italijani med dvema državama (Modrijan, Ljubljana, 1999, 327 strani) je, ali so jugoslovanske oblasti med zasedbo Trsta vzbujale protiitalijansko sovraštvo in ali so, tako kot trdijo nekateri italijanski zgodovinarji, izvajale vnaprej pripravljen načrt za raznarodovanje in oslabitev italijanskega življa v Julijski krajini, da bi si tako olajšale kasnejšo priključitev tega območja k Jugoslaviji.

Teza Nevenke Troha je, da je jugoslovanska oblast po koncu vojne aretirala in usmrtila pretežno fasiste in kolaborante, da se je pa tudi dogodila nediskriminirana poravnava računov s protifasisti, ki so nasprotovali priključitvi Trsta k Jugoslaviji. Po arhivskem gradivu sodeč, povedati je treba, da Trohina studija sloni na slovenskih in italijanskih virih, na slovenski in italijanski studijski literaturi, likvidacije in aretacije niso potekale po naročilu partijskega vrha, kar potrjuje tudi pogosta trenja med vodilnimi partijci in OZNO. Prihod jugoslovanskih oblasti v Trst je kljub velikim naporom, da se vzpostavi normalno stanje v gospodarstvu in pridobi konsenz srednjega razreda, prinesel rekvizicije, deportacije, aretacije, cenzuro, prepoved manifestiranja proti oblasti. Začela so delovati civilna in vojska sodišča.

Kot poudarjuje Trohova, se je odnos prebivalcev Julijske krajine do jugoslovanske zasedbene oblasti raztezal od navdušenja do sovraž-

nosti, odvisen je bil od socialne in narodnostne pripadnosti posameznika. Najbolj protijugoslovansko orientiran del italijanskega prebivalstva, ki je rapalsko mejo imel za nedotakljivo, je jugoslovanske vojake sprejemal kot osvajalce svete italijanske zemlje, Slovence na oblasti pa kot svetokrunstvo, ki ga je proizvedel slovenski nacionalizem ob podpori komunizma. Italijanstvo je bilo temeljna in vseobsežna predpostavka za presojo vsega, poudarja avtorica. Slovenci so bili za mnoge Italijane le pasivni objekt in ne subjekt zgodovine.

Priključitev Trsta k Jugoslaviji je iz ideoloških razlogov podpirala večina delavstva, trdi avtorica, prav

kmalu pa so se tudi v njegovih vrstah začela kazati razhajanja, predvsem zaradi slovenskega maksimalizma. Slovenci na oblasti so po njenem pokazali nesposobnost obravnavati Italijane kot sebi enake partnerje, poleg tega pa so se odlikovali z nepoznavanjem italijanske stvarnosti.

Trohova strnjeno predstavi povojno prestrukturiranje italijanskega političnega tabora, posamezne politične sile, ki so bile nenaklonjene jugoslovanski oblasti in njeni zasedbi Julijske krajine. Prodorno razgrne, kako so se v povojnem političnem boju kresali nacionalni in ideološki interesi. Dobršen del avtoricine pozornosti je namenjen prav analizi teženj in zahtev političnih subjektov, slovenskih in italijanskih, ki so delovali v Julijski krajini, in ugotavljanju dometa ideološkega dejavnika.

Pri pojasnjevanju povojne dogaianja na Primorskem nas Trohova seznani z ne povsem enotno drzo primorskih politikov, se posebej liberalnih in katoliških izobražencev, ki so podpirali protifasistični in osvobodilni boj, so pa bili, denimo, nasprotni sodelovanju OF z italijanskimi levicarskimi krogi.

Avtorica osvetli tudi položaj slovenske duhovščine, ki je med vojno podpirala OF, po njenem koncu pa prekinila podporo slovenski oblasti, položaj slovenske politične emigracije v Julijski krajini, prihod in zaposlovanje jugoslovanskih emigrantov v Trstu. Posebno pozornost nameni razkolu v KPJK za casa resolucije informbiroja.

V Trohovi osvetlitvi pride na dan

raznolikost, ki je označevala slovensko prebivalstvo in njegov odnos do oblasti. Slovensko italijanska antifasistična unija je denimo izgubljala podporo dela Slovencev zaradi vse bolj razredne politike, s katero si je prizadevala ohraniti podporo italijanskega delavstva. Delovanje OZNE, sektaštvo do druge mislecih, osebno obračunavanje so prav tako zmanjševali podporo slovenskega prebivalstva v različnih okrajih Primorske. Avtorica pa tudi pripomni, da odhodi prebivalstva iz goriskega, sezanskega in tolminskega okraja se niso odvijali le zaradi komunizma. Ob političnih vzvodih so v povojnem času delovali tudi gospodarski. Povojni čas je bil močno zaznamovan z negotovostjo, ki jo je poglabljalo vprašanje definitivne pripadnosti obmejnega ozemlja. Odločitev za eno ali drugo državo ni bila neogibno politične narave, bila je pogosto rezultat prepletanja političnih, nacionalnih in socialnih, gospodarskih dejavnikov.

Novost Trohine studije je obravnava protitalijanskega tabora in njegovih organizacij, zlasti narodnoosvobodilnega odbora za Julijsko krajino (CLNG) v luci gradiva jugoslovanske strani, zlasti obveščevalne. Slovenska zgodovinarica se je s celovitim zajemom tržaške polpreteklosti poskušala ograditi od narodnotvorne rabe zgodovine in pridobiti potrebno razdaljo pri opazovanju vseh takratnih zgodovinskih akterjev ne glede na njihovo nacionalno in ideološko pripadnost. Dogaianje, ki ga je Troha osvetlila v pričujoči knjigi, je kompleksno in dramatično in prav gotovo zahteva se nova branja in analize, toda avtoricino delo je nedvomen prispevek k izkristaliziranju primorske zgodovine, k razumevanju političnih in mednarodnih razprtij in nesoglasij.

LJUBLJANA / JUTRI PREMIERA ŽE DRUGE SLOVENSKE NOVITETE SEZONE

Flisarjeve Sončne pege v MGL

V mestnem gledališču ljubljanskem (MGL) se ena slovenska noviteta, in sicer Flisarjeve Sončne pege. Igro pisatelja Evalda Flisarja je direktor in umetniški vodja Mestnega gledališča ljubljanskega (MGL) Boris Kobal na novinarski konferenci pred jutrišnjo premiero označil za "check up" današnje slovenske družbe skozi nukleus družine, ob znani avtorjevi distanci in ironiji, ki omogoča objektivno opazovanje. Dramaturg predstave Blaz Lukan Flisarjevo tragikomedijo označuje za "jedko in neprijetno, ob kateri bralca (gledalca) stresa in zmrazi", vendar po njegovem mnenju avtor le na ta način doseže svoj namen. Jedka Flisarjeva ironija prehaja v samo strukturo igre, a učinkuje bolj "post festum". Pisatelj Flisar je na predstavitvi v MGL sporočil Sončnih peg, ki so nastale iz "osebne nuje", umestil v iskanje možnosti odresitve cloveka, in sicer v družini, družbi in globalni skupnosti. Te možnosti vidi le v ljubezni in komunikaciji z drugimi.

Mestno gledališče ljubljansko ima v sezoni 1999/2000 kar tri slovenske novitete: na malem odru so pravkar doživeli premiero aforizmi Zarka Petana pod naslovom Od jutri do vče-

raj, za Flisarjevimi Sončnimi pegami pa bo januarja leta 2000 na velikem odru MGL zagledal luc se "historično-ljubavni igrokaz" z naslovom "1821" treh avtorjev - Milana Dekleve, Mojce Kranjc in Alje Predan. To je v skladu s prepričanjem Borisa Kobala, da je "referenčna točka" mestnega teatra prav slovensko dramsko besedilo. Kobal zavira morebitne manjvrednostne komplekse, češ da Slovenci ne bi imeli toliko za povedati kot denimo kak tuj avtor. Flisar se v svojem devetem dramskem besedilu in cetrtem za oder MGL loteva tudi slovenske sprave, "dreza" v sedanost, preteklost, pa tudi prihodnost slovenske družbe, je opozoril Kobal.

V Sončnih pegah nastopa šest članov družine in Božicek, ki na božični večer vdre v svet zlaganega družinskega praznovanja kot senca zamlanjenih dejanj, večdestletnega prikrivanja, pretvarjanja in vsakovrstnih racionalizacij. Božicek ni nobena domislja, ki naj bi popestrila dogajanje in ustvarila pravljico vzdušje, kot v gledališkem listu analizira Flisar, temveč skupinska vizija nezlaganega praznika, kakršnega si člani družine ne upajo praznovati, čeprav po njem hrepenijo. Božicek kot "halucinatorni

zdravitev družinske (nacionalne?) duše" ne terja davka kot oblastni biric, ampak le ustvarja priložnost za vsakega od članov družine, da se reši osebnega in skupinskega pekla s priznanjem odgovornosti za pretekla dejanja. Obtožiti sebe in ne sončnih peg pa je osebno dejanje, ki meji na heroizem. Zato je skoraj nemogoče, zapiše Flisar.

Vloge interpretirajo Marko Simčič, Ljerka Belak, Evgen Car, Milan Stefe, Jozef Roposa, Judita Zidar in Ivan Jezernik. Režiserska taktika je v rokah "starega gledališkega macka" Dušana Mlakarja, ki je poleg tega "krstil ze kar nekaj Flisarjev". Mlakar je potrdil svojo pripadnost slovenskim avtorjem. "Pri vsakem avtorju - bodisi domaćem ali tujem - skušam dojeti umetniškovo nujo in ce jo dojamem, me oplodi, nakar jo skozi svoje videnje predstave prenesem na igralce," je režiserski proces analiziral Mlakar, ob tem pa besede "pohvale" namenil vsem sodelavcem, ki so ga obkrožali pri nastanku predstave. Posebej dramaturgu Lukanu, ki ima poleg čuta za dramaturško razčlenbo izreden posluh za kreativca igralca. V ansamblu je režiser začutil izredno "pripadnost tekstu" in "neverjetno energijo", s katero

so se igralci "zagrizli" v delo. "Upam, da bo vse to rodilo rezultat," je sklenil Mlakar.

Poleg dolgoletne sodelavke, kostumografke Alenke Bartlove, je Mlakar tokrat prvič sodeloval z doma in v Evropi uveljavljeno scenografko Karin Kosak Orlac. Slednja je nalogo scenografa v tej igri označila za zelo konkretno, saj rešuje problem zaprtega in realističnega prostora, dnevne sobe v podezelski hiši na božični večer, zatorej je scenografija "izrazito funkcionalna". Glasbo je napisal Urban Koder. Pojasnil je, da glasbe, napisane bolj v smislu filmske glasbe, "ni veliko", da pa je z njo skušal podpreti razne katarze v drami.

V gledališkem listu o najnovejši Flisarjevi drami poleg avtorja in dramaturga predstave razmislijo se Josip Osti, Peter Kovacic Persin, Taras Kermauner, Barbara Orel in Rudenka Nabergoj. Dodali so se prevod odlomka iz knjige Roberta A. Johnsona Posedovanje lastne sence (Owning Your Own Shadow).

Po premieri Sončnih peg jutri zvečer bo podeljena Dnevnikova nagrada za najboljšo igralsko stvaritev v Mestnem gledališču ljubljanskem v minuli sezoni. (STA)

NOVICE

Izšel Spominski zbornik Zgodovinskega arhiva

Ob zaključku praznovanja 100-letnice Zgodovinskega arhiva Ljubljana so včeraj predstavili Spominski zbornik. Na predstavitvi sta govorila nekdanji in sedanjí direktor arhiva - Janez Kopac ter Brane Kozina. Zgodovinski arhiv Ljubljana je v okviru svojega jubileja ze lani izpeljal obsiren program praznovanja - izdali so publikacijo o izbranih listinah od leta 1320 do 1782, objavili del rokopa Vladislava Fabjancica o ljubljanskih sodnikih in zupanih, pripravili razstavo in zlozenko, slavnostno akademijo v Cankarjevem domu, odkrili spominsko ploščo prvemu mestnemu arhivarju Antonu Askercu - ni pa jim uspelo izdati zbornika, kar so storili letos. V njem je 26 prispevkov, ki jih je napisalo 24 nekdanjih in sedanjih uslužbencev arhiva. Njihovi članki odlikujejo delo, spomine in občutke, ki jih vežejo na arhiv. (STA)

Telekomovi slikarski tedni

V Piranu bodo se do 8. oktobra potekali tradicionalni 12. Telekomovi mednarodni slikarski tedni. Letos na njih sodelujejo Anna Loebner iz Nemčije, Richard Nott iz Anglije, Janne Raisanen s Finske, Rudi Benetik iz Avstrije, Carlos Ciriza iz Spanije, Hamlet Hovsepjan iz Armenije in Mario Cresci iz Italije. Kot gostje pa so se jim pridružili Gustav Gnamus, Andrej Jemec in Tihomir Pintar iz Slovenije, Valentin Oman iz Avstrije, Tommy Lyndon s Skotske in Ashot Bayandour iz Armenije. Izbor umetnikov je potekal v sodelovanju z znanimi galerijami in ustanovami iz držav udelezenc ter posameznimi tujimi umetniki kot selektorji. (STA)

Živahno na Pikinem festivalu

V okviru Pikinega festivala, ki se je v Velenju začel minuli petek in bo trajal do sobote, je včeraj oživel preko 80 ustvarjalnih delavnic, v katerih se otroci igrajo, spoznavajo nove materiale, pojejo s taborniki, izdelujejo uporabne predmete (ogrlice, okraske, darila,...), pečejo sladke dobrote, plezajo, isčejo poti skozi labirinte in se v Pikini lepoticnici urejajo za praznovanje. (STA)

ZDRAVSTVO / STALIŠČE OBČINSKEGA SVETA O REORGANIZACIJI

Proti deželnemu načrtu a brez čezmejne integracije

Za resolucijo večina in 2 svetovalca LD - Drugi v levi sredini razočarani

Goriski občinski svet je včeraj sele ob 3. uri ponoči izglasoval stališče, s katerim zavraca deželni načrt organizacije zdravstva v triletno 2000-2002. Za resolucijo v tem smislu pa glasovanje ni bilo soglasno, saj so se stališča levosredinske opozicije razlikovala predvsem zato, ker v dokumentu ni bila izrecno omenjena perspektiva čezmejne sodelovanja z bolnišnico v Sempetru. Dva svetovalca Levih demokratov (Furlan in Ulian) sta glasovala za dokument večine, ki je s kompaktno podporo FI, NZ in CCD prejel 22 glasov, drugi svetovalci opozicije pa so glasovali različno: šest jih je bilo proti (Bon, Jazbar, Paulin, Tabaj, Cosma in Tavagnutti - od teh prvi stirje prav zaradi pomanjkanja sklicevanja na čezmejno integracijo), trije (nacelnik Oljke Rupeni, Tasca - LD in Romano SKP) se niso udeležili glasovanja, Crocetti (Oljka) je zapustil dvorano, Pacenza (LD) se je vzdržal.

Odobrena resolucija je glede splošnih določil deželnega načrta dokaj odločno odklonilna. Občinski svet v osmih točkah zahteva temeljito revizijo načrta, ki tak, kakršen je, prehuje posega v gorisko zdravstvo. Med drugim je v resoluciji zavrnjena zamisel o tržaski makroconu, v sklopu katere naj bi delovale tudi goriske zdravstvene strukture. Nadalje se zahteva za bolnišnici v Gorici in Trzinu ohranitev statusa »dezelne« bolnišnice in posledično ohranitev vseh danes delujočih specializacij in služb. Zahteva se tudi pre-

verjanje dosedanjega krčenja pred vsakim drugim posegom, večjo sodelovanje krajevnih uprav in manj »računovodsko« zdravstveno načrtovanje, ker je treba resurze prilagoditi potrebam bolnikov in ne obratno.

Zanimiv je tudi končni del, ki poleg obveze zupana, naj dosledno zagovarja ta stališča in na vseh pristojnih mestih zahteva pravičnejšo organizacijo zdravstvenih struktur v deželi, nakazuje tudi drugačno ozemeljsko porazdelitev specialističnih in visokospecialističnih služb na deželno ozemlje. Slednje naj bi razdelili na štiri pokrajinske območja z vsemi osnovnimi specializacijami; za visokospecialistične službe pa naj bi upoštevali štiri nivoje glede na stilu prabivalstva: nad milijonom (s čemer bi odpravili nekatere dvojnike v Vidmu in Trstu, ki danes najbolj bremenijo deželni proračun za zdravstvo) nad 600, nad 300 in pod 300 tisoč prebivalci.

V končnem delu resolucije je tudi kratek in dokaj splošen namig na možnost čezmejne sodelovanja, ki je bil vnesen na predlog Levih demokratov in se glasi: »...v tem smislu naj Zdravstvena ustanova st. 2 podpira zdravstveno sodelovanje, v skladu s perspektivami evropskega združevanja, z zdravstvenimi stvarnostmi bližnjih območij«.

Pred tem je večinska koalicija zavrnila dva amandmaja, ki ju je v imenu Oljke predložil Rupeni. S prvim je predlagal, naj se v premisi dokumenta izrecno omeni tudi

manifestacija in množična peticija Enotnega odbora za zdravstvo; z drugim je predlagal jasnejšo in obvezujočo opredelitev za čezmejno integracijo s Sempetrom. Oba predloga je poleg leve sredine podprla tudi Severna liga, večinska koalicija pa ju je zavrnila. Zlasti oster je bil nacelnik NZ Gentile: v razpravi si je dovolil anahronistične protislovesne izpade, ki nimajo nič skupnega s politiko dobrososedskih odnosov, ki jih na drugih področjih (očitno ne na zdravstvenem) vodi goriska občinska uprava. Prav togo stališče NZ je »potegnilo za sabo« vso večinsko koalicijo, ki je zavrnila vsakršno omembo čezmejne integracije.

To stališče je spravilo v zadrego opozicijo. Dva svetovalca LD sta privilegirala to, kar je bilo v dokumentu večine pozitivnega (nasprotovanje

deželnemu načrtu). Drugi pa so bili, v sozvočju s stališči Odbora za zdravstvo in podpirajo 16.700 občanov mnenja, da vprašanje čezmejne sodelovanja ni postranska zadeva, ki bi jo lahko kar tako ločili od bistva reorganizacije zdravstva: zavrnitev nekaterih aspektov deželnega načrta (na primer makroobmočja) je verodostojna le v iskanju učinkovite alternative, kakršno bi lahko predstavljalo skupno čezmejno območje. Zato sta na primer svetovalca Zelenih Bon in Oljke Jazbar utemeljila nasprotovanje sklepnemu besedilu, kjer se brez prepričljivih argumentov - razen seveda političnih predsodkov denesne čezmejne sodelovanja - povsem zanamarja možnost preseganja meja v zdravstvu.

Na sliki (foto Bumbaca) protest Odbora za zdravstvo v občinskem svetu

ZDRAVSTVO / SALOMONI

Mestni tajnik zagovarja izbiro dveh svetovalcev LD

Mestni tajnik LD Maurizio Salomoni je včeraj prdprl izbiro dveh občinskih svetovalcev LD, ki sta na razliko od ostalih predstavnikov leve sredine glasovala za resolucijo o zdravstvu. Pokazala sta velik cut odgovornosti, meni Salomoni in ugotavlja, da je resolucija navsezadnje slična oni, ki jo je odobril pokrajinski svet. Za LD je najpomembnejše to, da je občinski svet sprejel do deželne zdravstvene usmeritve zelo kritično stališče, ki odločno zavraca vključitev v tržasko makrocono in krčenje bolnišnic ter zeli vrniti goriskim krajevnim upravam suverenost pri odločanju o ureditvi zdravstva. S tem je Gorica prevzela pozitivno vlogo, ki naj bi v okviru konference zupanov, s podporo Oljke kot Pola svobosčin, omogočila soglasno zavrnitev deželnih smernic.

Glede lokacije goriske bolnišnice Levi demokrati spet pozivajo Enotni odbor, naj sprozi referendumsko pobudo, češ da je to edina pot, da se prepriči selitev k Janezu od Boga.

Kar zadeva čezmejno integracijo pa tajnik LD meni, da je ta smer možna in koristna, »vendar brez simplističnega prehitavanja«, temveč s primernimi oblikami pritiska deželnih svetovalcev in parlamentarcev v tistih sredinah, ki lahko odločajo o zunanjepolitičnih zadevah.

RIBOLOV / LEPA TROFEJA MITJE JURNA

Vipava še ni mrtva reka

Sredi avgustovske pripeke ujel 8 kilogramov težkega krapa

Zgleda, da so športni ribiči v prejšnjih letih plovili vse some, ki so redčili ribji zarod v Vipavi in zdaj v reki spet uspevajo domače vrste. V vročih avgustovskih dneh se je ribalska sreča nasmejala članu ribiskega društva Vipava Mitji Jurenu. Nekje med Gabrijami in Pecjo je ujel 75 centimetrov dolgega in 8 kilogramov težkega recnega krapa (divjaka). Ribo, ki je prišla tik pred mrakom, mu je na suho pomagal potegniti Walter Princi, sicer član ribiskega društva Carnik.

Ribiska sreča se je, prav tako v avgustovskih dneh, nasmešnila tudi Davidu Tomsicu in Marku Zottiju, ki sta ujela krapa zrcalarja (veleluskarnarja) težkega 9, 5 kg. Poleg krapov je letos v Vipavi veliko podusti, ki jim domačini pravijo drozce.

Na sliki Mitja Juren in Walter Princi z rečnim krapom

NOVICE

Začasna zaposlitev računovodje v Sovodnjah

Na zupanstvu v Sovodnjah bodo začasno zaposlili (za 3 mesece) računovodjo. Poleg splošnih pogojev za zaposlovanje v javni upravi, morajo prosilci spolnjevati se naslednje specifične pogoje: znanje slovenskega jezika v pisni in ustni obliki, predstaviti potrdilo o opravljeni vsiji srednji soli, znanje uporabe osebnega računalnika. Prosnje je treba predložiti na zupanstvu do 13.30 dne 28. septembra letos. Občinska uprava si pridruzuje pravico, da javno obvestilo o razpisu nastopi na delovnem mestu je odvisen od preverjanja postavljenih pogojev

Nova številka revije »I giardini di Hermann«

Pred kratkim je izšla peta številka revije za poezijo, grafiko, pripovedna dela in druge oblike izražanja umetnosti »I giardini di Hermann«. Revija je na razpolago (brezplačno) v goriskih knjigarnah, v Državni knjižnici, v kiosku pri ljudskem vrtu na Verdijevem korzu. Tokrat objavlja predvsem poezije domačih in tujih avtorjev, grafike pa je prispeval Enrico Crivellato.

Knjiga o E. Hooverju

Goriska knjižnica Franceta Bevka vabi v četrtek, 23. t.m. ob 19. uri na pogovor o prevodu knjige Anthonyja Znamersa Uradno in zaupno. Prevajalec knjige o znameniti ameriške obveščevalne službe Edgarju Hooverju je dr. Leo Sesar. Uvodne misli bosta spregovorila Iztok Humar in Milivoj Perkon. Pogovor bo v prostorih knjižnice, na ulici Gradnikove brigade 25.

LJUDSKE HIŠE / LD-SUNIA

Nevarnost podražitev

LD napoveduje vrsto protestnih pobud

Preoblikovanje zavodov za ljudska stanovanja (IACP) v podjetja, ki bodo poslovala na tržni osnovi (ATER), kar se je dejansko že zgodilo, zaskrblja politične stranke, predvsem pa sindikat najemnikov SUNIA. Najbolj neposredne posledice bodo občutili najemniki, saj je predviden občuten porast najemnin zlasti za najemnike z nizkimi osebnimi dohodki. Vprašanja povezana s preoblikovanjem javne ustanove so bila te dni predmet razprave med predstavništvom levih demokratov in sindikata SUNIA.

Predstavniki stranke LD so sogovornikom pojasnili stališča, ki jih je stranka zastopala glede reforme zavoda IACP. Tako so Levi demokrati postavili predlog o bistvenem povečanju deleža javnega stanovanjskega fonda z dosedanjih 7 odstotkov na 25 odstotkov (da bi se približali nivoju drugih evro-

pskih držav), povečanje sredstev namenjenih investicijam in zlasti za obnovo obstoječega stanovanjskega fonda, predlog, da se poviki in prilagajanje najemnin opravi postopoma v roku petih let. In se, da se poiščejo trajnejše rešitve za uslužbenice IACP. Predstavniki levih demokratov so tudi predlagali, da naj najemnine ne bi presegale 200 tisoč lir za gospodinjstva, ki ne presegajo 35 milijonov lir skupnega dohodka letno. Zal so bili predlogi v tem smislu zavrnjeni in tako obstoji danes resna nevarnost, da bodo največje breme preureditve nosili občani z najnižjimi dohodki.

Sicer pa levi demokrati pripravljajo, piše v sporočilu, niz pobud proti podražitvam najemnin. Budu pa bodo spremljali tudi celoten proces preoblikovanja in zlasti sestave vodstvenih organov nove ustanove (ATER).

GORICA / ŠOLSKI AVTOBUSI

Še težave s prevozi v šole

»Konflikt interesov« med dijaki in profesorji - Odmevi tudi na občini

Neurejene razmere s solskimi prevozi so predsinoci bile predmet razprave tudi v goriskem občinskem svetu. Na vprašanje svetovalca SL Walterja Birse je odbornica za solstvo Marilena Francioso dejala, da so po začetnih težavah zaradi povečanega števila prosenih zadev zadovoljivo uredili za osnovne sole. Nekaj težav je po nje-nih trditvah se za nižje srednje, za kar pa naj bi bili delno krivi tudi sami starši, ki ne vpisujejo otrok vedno v domu najbližjo solo.

Svetovalka Erika Jazbar (Olika - SSK) je vprašanje na isto tematico vložila v pisni obliki po prekinitivi ure interpelacij zaradi razprave o zdravstvu. Opozorila je, da niti s prevozom osnovnosolcev zadeve niso tako urejene, kot trdi odbornica. Obcina se je tudi ob tem začetku leta znasla nepripravljenosti in v naglici zadnjih dni sprejeti ukrepi sploh niso zadovoljivo rešili problemov. Jazbarjeva je navedla nekaj primerov iz slovenskih osnovnih sol: otroci z Oslavja morajo najbrz vstajati ob 6. uri, da stopijo ob 7. na solabus, ki jih pripelje v solo ob 7.30, pol ure pred začetkom pouka; učenec iz Podgore, ki obiskuje solo Otona Zupanciča v Ul. Brolo potuje domov po koncu pouka celo uro; prav toliko casa potuje jutraj v solo otrok iz Gradiskute, ki mora stopiti v solabus že ob 7. uri.

Treba bi bilo kupiti vsaj se en solabus ali zaposliti se enega soferja, meni svetovalka, ki zavrača tudi morebitno izgovarjanje s pomanjkanjem sredstev. Uprava, ki se veliko ponasa s skrbjo za mladino, naj svojo skrb dokaže z acensci s prevozom v sole.

Se težji pa so problemi s prevozom dijakov visjih srednjih sol. Nanje je opozoril Lucio Ulian (Olika - LD). Daljše ucne ure mnogim onemogocajo vracanje domov tako z av-

tobusi APT kot z vlakom v zgodnjih popoldanskih urah. Problem je pereczlasti za dijake s Trziškega, iz Gradeža in Cervinjana, ki obiskujejo šole v Gorici in menda ze razmisljajo, da bi se prepisali v Videm.

Odbornica Francioso je krivdo za nastale probleme pripisala predvsem ravnateljem sol. Avtobusno podjetje APT je urnike solskih vozenj sprejelo v dogovoru s solami po srecanju 3. septembra in jih sedaj ne more vec spreminjati brez privoljenja dezele. Potrebno bi bilo za nekaj minut anticipirati konec pouka na solah, cesar pa ravnatelj nocejo odlociti brez predhodnega mnenja profesorjskih zborov.

Dokaj ostro stalisce je zavzel glede tega problema tudi solski skrbnik Vito Campo, ki je v ponedeljek delegaciji dijakov visjih sol dejal, da so ves problem s prevozi zakrivil ravnatelji, ker »scitijo« interes profesorjev, da se popoldne ne bi vracali v sole. Ko bi namesto 60-minutnih uvedli 50-minutne solske ure, bi namrec morali razliko nadoknaditi s popoldanskim poukom enkrat ali veckrat tedensko. Tega pa profesorji (zlasti nekateri, ki socasno opravljajo tudi svobodni poklic) nocejo.

Na slovenskih visjih solah problem ni tako obcuten. Solske ure trajajo 55 minut, pouk se zacne ob 8.25 in konca ob 14.05, avtobus APT pa caka dijake ob 14.25. Ta urnik je zacasen. Ravnateljica liceja-uciteljsca Majda Sfiligoj nam je povedala, da je profesor-ski zbor ze odlocil, da bodo s stalnim urnikom solske ure skrajšali na 45 minut (solski koledar je dovolj prozen, da bodo do konca leta kljub temu opravili predviden obseg pouka). To bo omogocalo dijakom s 6 urami pouka vracanje ze z avtobusom ob 13.30, v redkejsih primerih 7 ur pa bodo pouk koncali se vedno pravočasno za avtobus 14.25.

Danes v Gorici dan brez avtomobilov

Danes bo tudi v Gorici »dan brez avtomobilov«, ko naj bi se prebivalci stotin mest po Italiji in Evropi vsaj za en dan odpovedali uporabi avtomobila. V Gorici bodo od 7. do 21. ure zaprli Travniki ter ulice Roma, Oberdan, Mameli, Bombi, Rastel, Monache, Rotta, Cocevia, D'Annunzio in grajsko naselje. Pri Rdeci hisi bo delovalo nadzorovano parkirisce, odkoder bo vsakih 15 minut peljal proti centru brezplačen avtobus (postanki na Travniku, Korzu Verdi, Ul. Crispi). Vsake pol ure bo od Rdece hise tudi avtobus za grad. Na vseh mestnih progah bo voznja z avtobusi danes brezplačna. Podjetja AMG bo ponudilo tudi prevoz uencev iz sol do Travnika, kjer bodo številne prireditve (spored smo objavili včeraj). Vozni red je: 8.45 OS Ferretti, 9.00 OS Pecorini, 9.15 OS Ungaretti, 9.30 OS Abram v Pevmi in 9.45 vrtec v Ul. brig. Avellino.

KRONIKA

Huje ranjena mopedistka

Precej hude telesne poškodbe je v prometni nesreči, včeraj, okrog 11.30, zadobila 52-letna mopedistka Silvana Vidoz iz Gorice, ul. Brigata Campobasso, ki je na zdravljenju v videmski bolnišnici. Nesreča se je zgodila na dovozu na ločniški most. Prislo je do trčenja med motorckom piaggio, ki ga je upravljala Vidozova in dostavnim vozilom nissan, ki ga je vozil 34-letni Stefano Michieletto iz kraja San Biaggio di Calalta v pokrajini Treviso. V nesreči je bila ranjena voznica motorcka, Vidozova, ki so jo zaradi domnevnih hudih notranjih poškodb s helikopterjem prepeljali na zdravljenje v videmsko bolnišnico, kjer se zdravniki se niso izrekli. Zapisnik o hudi prometni nesreči vodi prometna policija iz Gorice.

Goriški gasilci pa so v ponedeljek ponoci pohiteli na pomoč kolegoma v Vidmu, kjer je neurje povzročilo precej težav v prometu.

TRGOVINSKA ZBORNICA

Strokovni odbori pripravljajo načrte za razvoj

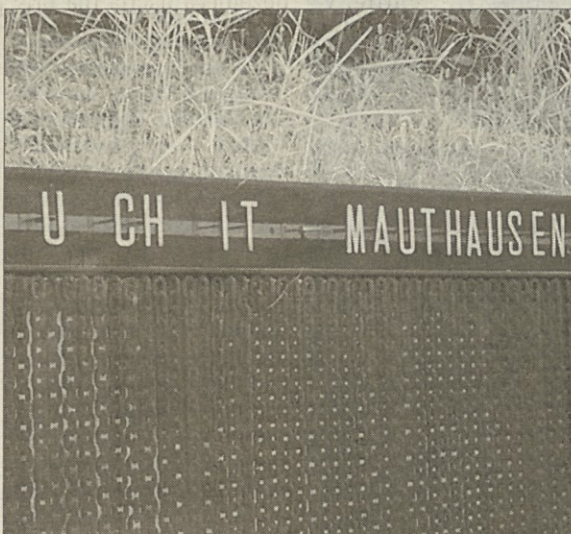
V dveh mesecih naj bi bila naloga opravljena

V sklopu Trgovinske zbornice so pred kratkim pričeli uresničevati nov način dela, ki sodi v takomenovani razvojni načrt. V tem sklopu je bila predvidena ustanovitev oziroma delovnih odborov za posamezne veje gospodarstva. Pred kratkim so strokovna združenja imenovala člane odborov za industrijo, obrtništvo, trgovino, kmetijstvo, turizem, storitvene dejavnosti, avtoprevoznništvo in združništvo. V odborih bodo podrobneje preučili stanje, možnosti razvoja in posamezne načrte ter poročali Zbornici. Sestavo odborov bodo po potrebi dopolnili s strokovnjaki s posameznih področij. V roku dveh mesecev naj bi odbori opravili osnovno nalogo, vendar pa bodo ostali v funkciji tudi po tem roku, da bi stalno spremljali izvajanje posameznih razvojnih načrtov in po potrebi ukrepali, bodisi z dopolnjevanjem osnovnih načrtov, bodisi z njihovim prilagajanjem novim potrebam in stavnostim. Delovanje na daljši rok ne bi imelo smisla, ker bi s tem odpadel glavni cilj, to je spodbujanje hitrejšega razvoja gospodarskih dejavnosti.

GORICA / VANDALIZEM

Oskrunili obeležje

Iztrgane štiri črke s spomenika deportiranim

Predsednik pokrajinskega združenja deportirancev v nemških taboriscih ANED Milovan Bressan je vložil prijavo proti neznanim storilcem zaradi skode povzročene na spomeniku deportirancem, ki stoji na trgu pred železnisko postajo. Neznani storilci so, najbrž že pred dnevi, z obeležja odtrgali štiri kovinske črke in to na območju, kjer je zabeleženo ime zloglasnega uničevalnega taborisca Auschwitz (na sliki - foto Bumbaca). Po besedah predsednika združenja gre očitno za namerno poškodovanje obeležja, kajti črke, ki so pritrjene na kovinsko podlago, so bile s silo odstranjene. Za popravilo bo menda poskrbela občina. Spomenik deportirancem so postavili na pobudo združenja ANED v spomin na žrtve, ki so z bližnje postaje bile odpeljane v kraje trpljenja in smrti.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.30-20.00-22.30 »Star wars episodio 1 - La minaccia fantasma«. Rez. George Lucas. I. Liam Neeson.

VITTORIA 3 18.10-20.10-22.10 »Tutto su mia madre«. Rez. Pedro Almodovar.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Entrapment«. S. Connery in C. Zeta Jones.

Modra dvorana: 18.00-20.00-22.15 »Il tredicesimo piano«.

Rumena dvorana: 18.00-20.00-22.00 »Guardami«. Rez. D. Ferrario. Prep. ml. pod 18. letom.

TRZIC
EXCELSIOR 17.30-20.00-22.30 »Star wars episodio 1 - La minaccia fantasma«. Rez. G. Lucas. I. Liam Neeson.

OBVESTILA

GODBA KRAS in GLASBENA MATICA obvesčata, da sprejemajo prijave v godbeni tečaj pihal, trobil in tolkal ob ponedeljkih in četrkih, med vajami v glasbeni sobi v Doberdobu (ob 20. uri). Podrobnejše informacije po tel. 0481/78077 in 0481/78000.

SPDG sporoča, da se 1. oktobra ob 21. uri prične rekreacijska telovadba po običajnem urniku, ob torkih in petkih, v goriskem Kulturnem domu.

GLASBENA MATICA obvesča, da je tajništvo odprto vsak dan od 11.30 do 13. ure in od 15.30 do 17. ure: ob sredah jutraj zaprto.

SZ DOM obvesča, da se bodo v sekciji orodne telovadbe in sportne ritmične gimnastike pričeli kmalu treningi. Prijave sprejemajo do 1. oktobra vsak ponedeljek, sredo in petek, od 15.30 do 17. ure v telovadnici Kulturnega doma ali po istem urniku na tel. 0481-33288.

OBCINA DOBERDOB sporoča, da bo varijanta st. 2 k občinskemu splošnemu regulacijskemu načrtu na vpogled v občinskem tajnistvu do 24.9. v uradnih urah. Istega dne poteče rok za predstavitve pripomb ali ugovorov.

GLEDALIŠČE

V KC L. BRATUŽA bo v nedeljo, 26. septembra, gostovalo SSG iz Trsta s komedijo Sladke sibkosti zena, v režiji Dusan Mlakarja. Zacetek predstave ob 19.30.

PRIREDITVE

KOLESARSKI ODESK SPDG priredi v nedeljo, 3. oktobra, 4. netekmovalno vožnjo z gorskimi kolesi po Krasu. Zbirališče pri sportnem centru Danica na Vrhob ob 9. uri, start bo ob 10.

ŠOLSKÉ VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesča, da se bo pripravljalni tečaj za doseg usposobljenosti za poučevanje na osnovnih solah in v vrtcih pričel 24. t.m. ob 15. uri v OS O. Zupancica.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Gorisko sporoča urnik odhoda avtobusa za izlet v Kobarid v nedeljo, 26. septembra: ob 8. uri pri gostilni Primožic v Gorici in nato skozi Podgoro v Sovodnje in Standrez.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI - MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 531443.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU - OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

DEZURNA LEKARNA V SOVODNJAH - M. ROJEC, Ul. I. Maja 32, tel. 882578.

POGREBI

DANES v Gorici: 9.30, Alma Goriup iz bolnišnice Janca od Boga na glavno pokopališče.

V Trzicu: 11.00, Silvano Biasci iz splosne bolnišnice v kapelo glavnega pokopališča in v Trst za kremacijo; 12.00, Riccardo Antonio Delneri (iz Trsta) na glavnem pokopališču.

SDZP/06

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE GORICA

prireja v šolskem letu 1999/2000 naslednja izpopolnjevalna tečaja:

1.SPLOŠNA INFORMATIKA (90 ur)

2. SRBOHRVAŠCINA (90 ur)

Vpisovanje in ostale informacije v tajnistvu Zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3, tel. 0481/81826, vsak dan razen sobote od 9.00 do 14.00.

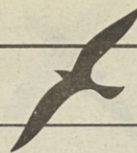
odpri si...

...svojo hišo z našimi novimi posojili

- lahko izbereš
- spremenljivo obrestno mero
 - fiksno obrestno mero 4,25% za prva 3 leta

Nova posojila za nakup, gradnjo ali razširitev vaše hiše.

BANCAGRICOLA
KMEČKA BANKA
GRUPPO CAER

TAJVAN / PO KATASTROFALNEM POTRESU Z ŽARIŠČEM V OSREDNJEM DELU OTOKA

Našteli že 1.500 mrtvih

Najbolj prizadeti mesti Taichung (816 žrtev) in Nantou (504), pod ruševinami še več kot 1.300 ljudi - Omejena škoda v prestolnici Taipei, a obračun ni dokončen - Peking ponudil pomoč

TAIPEI - Okrog 1.500 umrlih in 4.000 ranjenih ljudi je včerajšnji začasni obračun katastrofalnega potresa, ki je v noči na torek (ob 1.47 po lokalnem in ob 19.47 po srednjeevropskem času) prizadel otoko državo Tajvan. Po podatkih francoskih seizmologov iz Strasbourgja je imel potres moč 8,1 stopnje po Richterjevi lestvici, medtem ko tajvanske oblasti trdijo, da je dosegel 7,3 stopnje.

Epicenter potresa, ki se je oglašil s tremi močnimi sunki, je bil v osrednjem delu otoka, najbližji in torej najbolj prizadeti mesti pa Nantou in Taichung, kjer so včeraj nasteli 504 oziroma 816 žrtev. Pod ruševinami je se več kot 1.300 oseb, kar pomeni, da se bo obračun naravne katastrofe nujno še večal. Razmere so kaotične, ljudje pod ruševinami iščejo preživele, bolnišnice so prenapolnjene, tako da ranjene oskrbujejo tudi na prostem. V mestu Nantou je brez domov ostalo 100.000 ljudi, najnужnejše pa potrebujejo, hrano, odeje in sotre.

Manj prizadeta je prestolnica Taipei na severu Tajvana, kjer je največ žrtev povzročilo zrušenje neke 12-nadstropne stavbe v bližini železniške postaje. Druge poškodbe so bolj omejene, saj je to šestmilijsko mesto steklenih nebotičnikov, ki so bili zgrajeni po protipotresnih pravilih. Otok je namreč tako kot sosednja Japonska in Filipini zelo izpostavljen potresni dejavnosti, zato je protipotresna gradnja obvezna. Včeraj so iz

Taipeia poročali o razmeroma mirnem odzivu prebivalcev na posledice potresa, brez panike in nereda. Najhujša posledica je bila vsekakor pomanjkanje električne energije, kar sicer spravi na kolena vsako vlemesto.

V Tajvanu je stalno prijavljeno okrog 200 italijanskih državljanov, zvečine duhovnikov in redovnic, nekaj pa jih dela v gospodarstvu. Kot večina držav sveta, tudi

Italija nima diplomatskih odnosov s Tajvanom (ker jih ima z Ljudsko republiko Kitajsko, kar avtomatično izključuje nacionalistično otoko Kitajsko), ima pa trgovinsko-kulturno predstavništvo, v okviru katerega deluje tudi urad za vizume. Germana Giardino, ki je odgovorna za ta urad, je dopisniku agencije Ansa zagotovila, da med žrtvami potresa ni nobenega italijanskega državljanca, o

samem dogajanju pa je takole povedala: »Bila sem dobesedno vržena iz postelje. Cutili smo najmanj tri, stiri zaporedne sunke, ki so trajali približno minuto in so bili tako močni, da se nisem mogla približati vratom. Po drugi strani tudi ne bi mogla zbežati iz mojega stanovanja, ki je v 12. nadstropju. Ko sem končno pršla na cesto, je bila ta polna ljudi, a nobene panike.«

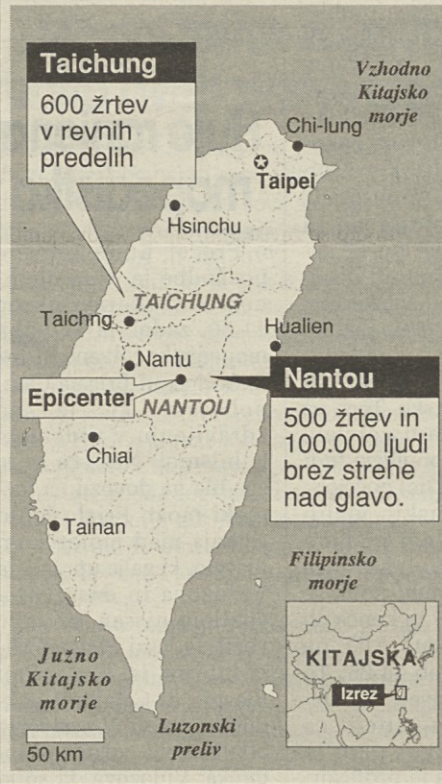
Nekaj podatkov o potresu

Potres z magnitudo 7,6 Richterjeve lestvice z epicentrom približno 140 km južno od Tajpeja je ob 1.45 ponoči po lokalnem času, ko je glavnina 22 milijonov prebivalcev spala, prizadel Tajvan.

Podatki 24 ur po potresu.

Mrtvih: 1.674
Ranjenih: 3.924

Zasutih pod ruševinami: 2.650
Pogrešanih: 219

Najhujši potresi v Tajvanu v tem stoletju:

•21. sept. 1999 (sedanji potres): 7,6 stopnje z epicentrom pri Nantouju; več kot 1500 žrtev.

•1964: 6,5 magnitude v Tajvanu; 106 žrtev.

•1951: 7,3 magnitude pri Hualienju; 68 žrtev.

•1946: 6,3 magnitude quake near Tainan; 74 žrtev.

•1941: 7,1 magnitude pri Chiaiu; 358 žrtev.

•1935: 7,3 magnitude pri Hsinčuju; 3.276 žrtev.

•1906: 7,1 magnitude pri Chiaiu; 1.258 žrtev.

•1904: 6,3 magnitude pri Chiaiu; 145 žrtev.

AP/Wm. J. Castello

NOVICE

V Beogradu 15.000 ljudi

BEOGRAD - Približno 15.000 ljudi se je sinoci odzvalo pozivu opozicijske koalicije Zveza za spremembe (SZP) in se zbralo v središču Beograda na shodu proti režimu jugoslovanskega predsednika Slobodana Miloševića. Shod se je začel ob 18.30 po lokalnem času, medtem ko več sto ljudi se vedno prihaja na beograjski Trg republike. Podobni shodi naj bi sčasoma potekali v dvajset drugih srbskih mestih, pomenili pa naj bi začetek nove protestne kampanje SZP za zamenjavo režima v Beogradu. (STA)

Na območju Moskve zaplenili 1800 kilogramov eksploziva

MOSKVA V zadnjih dveh tednih je policija v okviru protiteroristične operacije na območju Moskve zaplenila približno 1840 kilogramov eksploziva, 1032 kosov streliva in sedem bomb, so povedali danes v oddelku za notranje zadeve v Moskvi. O največji zaplemi poročajo iz okrožja Solnehnogorsk, kjer so policisti našli 46 vrec eksploziva in tona pirotehničnih izdelkov. Policija v moskovski regiji se naprej pregleduje osebne dokumente pri prebivalstvu, se posebej v hotelih in kinodvoranah. Varnostne sile so med operacijo razkrile 1235 zločinov in 55.000 drugih prekrškov ter pri tem priprle 162 oseb. (STA/Itar-Tass)

Še protesti v Indoneziji

DŽAKARTA - V indonezijskem mestu Surabaya, 600 kilometrov vzhodno od Džakarte, je danes prišlo do spopada med tamkajšnjo policijo in študenti, ki protestirajo proti osnutku zakona, v skladu s katerim bi imela indonezijska vojska v izrednih razmerah več moči. Demonstracije v Surabayi so zadnje v vrsti nasilnih protestov proti predlaganim ukrepom. (STA/AP)

PRIŠTINA / PO PODPISU SPORAZUMA MED PREDSTAVNIKI KFORJA IN OVK

Zahod zadovoljen s sporazumom, Rusija pa ga zelo kritično ocenjuje

OVK se bo preoblikoval v civilno formacijo in bo ohranil lahko orožje

PRIŠTINA - Predstavniki Osvobodilne vojske Kosova in mednarodnih mirovnih sil na Kosovu (KFOR) so predsinocnim v Pristini podpisali sporazum o preoblikovanju OVK v civilno organizacijo. Kot so sporočili, so "dosegli soglasje glede posameznih točk sporazuma, sporno pa naj bi ostalo le se vprašanje imena prihodnje organizacije". Predvidoma naj bi se ta imenovala Obrambni korpus za Kosovo (Kosovo Corps). Pogajalci naj bi se sporazumeli tudi o količini orožja, ki naj bi ga obdržala nova formacija.

Obrambni korpus za Kosovo (TMK) bo obdržal 750 kosov orožja, med katerimi je 200 pušk kalasnikov. Pripadniki korpusa bodo lahko brez nadzora mednarodnih mirovnih sil na Kosovu (KFOR) uporabljali se 1800 drugih kosov orožja, so sporočili viri blizu Osvobodilni vojski Kosova (OVK) in mirovnim silam KFOR. Omenjeno število kosov orožja je trikrat višje od tistega, ki so ga med po-

gajanju o razorožitvi OVK sporočile sile KFOR. Po besedah nekdanjega političnega voditelja OVK Hashima Thaqija bo imelo preoblikovanje OVK v obrambni korpus za Kosovo, ki ga bo sestavljalo približno pet tisoč mož, v prihodnosti pomembno vlogo za demokracijo na Kosovu. Vodja TMK bo nekdanji vojaški voditelj OVK Agim Ceku.

Generalni sekretar zveze NATO Javier Solana pa je včeraj v Bruslju pozdravil predajo orožja s strani OVK, ki je tako izpolnila svoj del obveznosti iz sporazuma o razoroževanju. Tudi vodja misije ZN na Kosovu Bernard Kucner in poveljnik mednarodnih mirovni enot na Kosovu Michael Jackson sta v Pristini pozdravila odločitev Osvobodilne vojske Kosova za preoblikovanje v kosovski korpus za civilno zaščito. Jackson je ob tem izrazil prepričanje, da se bo večina pripadnikov OVK odločila za sodelovanje v korpusu, ki naj bi kot neke vrste človekoljubna organizacija sodeloval predvsem pri obnovi

Kosova ter pomagal ob morebitnih nesrečah.

Predsednica Evropskega parlamenta Nicole Fontaine pa je med srečanjem s političnim voditeljem nekdanje Osvobodilne vojske Kosova (OVK) Hashimom Thaqijem v Pristini dejala, da bo Evropski parlament bdel nad tem, da doseženo zaupanje med OVK in mednarodno skupnostjo ne bo izdano. »OVK je pogumno spoštovala obveznosti mednarodne skupnosti in sprejela preoblikovanje v sile civilne zaščite«, je dejala Fontainova v okviru dvodnevne obiske na Kosovu. Po mnenju predsednice Evropskega parlamenta je zaupanje med OVK in mednarodno skupnostjo pomembno za oblikovanje večničnega Kosova, ki bo nekega dne imel svoje mesto tudi v EU. »Kosovo je namreč del evropske zgodovine, njenega gospodarstva in kulture«, je dejala Fontainova. Glede prihodnjega statusa Kosova pa bo potrebno doseči splošno soglasje, je se povedala Fontainova, ki v

zvezi s tem ni navedla drugih podrobnosti.

Rusija pa je včeraj obsodila sporazum o preoblikovanju Osvobodilne vojske Kosova v civilni korpus, saj naj bi vsakršna druga oblika, ki ni povezana s popolno razpustitvijo OVK, po njenem pomenila grožnjo uresničevanju mirovnih prizadevanj na Kosovu. Voditelji OVK in predstavniki mirovnih sil KFOR so namreč v Pristini sinoci podpisali sporazum, po katerem se bo OVK preoblikovala v kosovski korpus (TMK), ki bo stal 200 oboroženih mož in bo pod poveljstvom nekdanjega vojaškega voditelja Albanca Agima Cekuja. Oblikovanje paravojskih ali polvojskih skupin iz OVK lahko resno ogrozi nadaljnje izvajanje političnih procesov na Kosovu, je po poročanju ruske tiskovne agencije Itar-Tass sporočilo rusko zunanje ministrstvo. Po mnenju ministrstva pride v postev le razpustitev OVK, popolna predaja orožja in ukinitve vseh njenih poveljniških in ostalih struktur.

**Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.**

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Sreda, 22. septembra 1999

**Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.**

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

CILJ 2 / POTRDILO PREDSEDNIKA EZITA ROBERTA COSOLINIJA

Terminal na Fernetičih in dolinski del industrijske cone ostajata v Cilju 2

Rešen tudi problem tovarne Wartsila - V Ezitu čakajo formalno potrditev

TRST - Glede razdelitve območij, ki bodo v prihodnjem sestletju (2000-2006) deležna finančnih prispevkov iz evropskega strukturnega sklada Cilj 2, sicer formalno ni nič novega, vendar kaže, da je do rahlega premika vendarle prislo. Predsednik ustanove za industrijsko cono Ezit, Roberto Cosolini, nam je namreč včeraj potrdil, da je del industrijske cone, ki se nahaja na območju dolinske občine, vključen v območje Cilja 2.

»Upravnega sklepa o tem sicer nismo prejeli, vendar nimam razlogov, da bi dvomil v tisto, kar je na sestanku deželne uprave s socialnimi stranmi in krajevnimi upravitelji pretekli petek zagotovil njen predsednik Roberto Antonione. Dejal je namreč, da je pokrit tudi

dolinski del industrijske cone, kar pomeni, da je v program vključena tudi tovarna Wartsila,« nam je povedal Cosolini. Spomnimo naj, da je Antonione enako zagotovil tudi za tovarni terminal na Fernetičih. Dežela pa naj bi ti območji vnesla nazaj na seznam tako, da se je izognila naseljenim predelom in torej ni povečala predpisanega števila prebivalcev. Antonione je sicer zanikal, da bi bil dolinski del industrijske cone sploh kdaj izpadel.

»Za Ezit je pomembno, da ostane celotna industrijska cona v območju Cilja 2,« opozarja predsednik Cosolini in poudarja, da je ta rezultat plod skupnega dela ustanove in deželne uprave oziroma odbornika Dressija. V sklepu deželne odbora z dne 6. avgusta je bil

namreč dolinski del cone izključen, na poznejših srečanjih in v pogovorih, ki jih je sklical Dressi, pa se je uveljavila volja, da se v Cilj 2 vključi tudi dolinski del industrijske cone, kjer ni prebivalstva. »Mi smo se strinjali s tem predlogom, ker je za nas pozitiven. Zdaj čakamo upravni akt, ki ni le formalnost, saj mora deželni odbor svoj prejšnji sklep dopolniti ali spremeniti,« pravi Cosolini.

Kaksne bodo posledice izključitve treh občin iz Cilja 2 za vso pokrajino? Za Cosolinija bi bilo seveda neprimerno bolje, ko bi bil ostal v veljavi prvi sklep Dezele s konca julija, ki je vključeval tudi zdaj izpadla območja. Če to ni mogoče, pa je treba poskrbeti, da bo škoda čim bolj omejena. (vb)

Roberto Cosolini

SEJMI / OB DNEVU FJK NA CELJSKEM MOS

Srečanje Tonda z Razgorškom

Deželni odbornik in minister o širitvi sodelovanja med obrtniki

TRST - »Srečanje s slovenskim ministrom za drobno gospodarstvo in turizem, Jancom Razgorškom, ob dnevu Furlanije - Julijske krajine na celjskem obrtnem sejmu, je bilo plodno in je postavilo temelje za razširitev sodelovanja med obrtniki podjetniki iz Furlanije - Julijske krajine in Slovenije.« Tako je v pogovoru z novinarji v Celju povedal deželni odbornik za obrt Renzo Tondo, šef delegacije FJK, v kateri so bili se predsednik zavoda Esa Silvano Pascolo predsedniki tržaskih združenj obrtnikov Fulvio Bronzi (Associazione Artigiani), Ezio Mauri (SDGZ), Roberto Fabris (CNA) in predsednik združenja italijanskih zbornic za srednjeevropske države (ACCOA) Giancarlo Murkovic.

Predstavnik deželne vlade je slovenske sogovornike pozdravil v imenu predsednika Antonioneja in pri tem dejal:

»Dobro se zavedamo, da se pogovarjamo z državo, ki bo kmalu stopila v Evropsko unijo, zato ne bo primanjlovala prilagoditve sodelovanja obrtnikov obeh območij.« V spremstvu predstavnikov italijanskega veleposlaništva v Ljubljani je imela delegacija FJK pogovore s predsednikom Celjskega sejma Stanislavom Krambergerjem, s celjskim županom Stotom in podpredsednikom Obrtne zbornice Slovenije Miho Grahom, glavne teme razprave pa so bile sodelovanje na različnih področjih, med drugim pri navtičnem, pomorskem in alpskem turizmu, na področju dela in zaposlovanja, tehnične asistencije in pri čezmejnih projektih ter evropskih programih, odbornik Tondo pa je posebej izpostavil pomen izkušenj s skupno olimpijsko kandidaturom treh dežel.

V Ljubljani odprli Pohišveni sejem

LJUBLJANA - Letošnji Ljubljanski pohišveni sejem je po predhodnem odprtju za poslovne obiskovalce in novinarje včeraj z nagovorom podpredsednika vlade Marjana Podobnika odprl vrata tudi za široko javnost. Na rekordnih 12.000 kv.m razstavnih površin se bo do 26. septembra predstavljalo 430 razstavljalcev iz 17 držav. Na tokratni, deseti sejemski prireditvi v prenovljeni podobi, si je mogoče ogledati ponudbo priznanih slovenskih proizvajalcev pohištva in druge opreme, neposredno pa se predstavljajo tudi razstavljalci iz Avstrije, BiH, Indije, Italije in Romunije. Kot dežela partnerica letos nastopa Poljska, sejem pa bo obiskal tudi predsednik Evropskega združenja pohištvene industrije (UEA) Joergen Engels. V okviru sejemskih dejavnosti je včeraj 19 podjetij slovensko podpisalo pogodbo o ustanovitvi razvojnega centra pohištvene industrije Slovenije, ki bo začel v prostorih pivskega Javorja.

Nafta Lendava išče partnerja

LJUBLJANA - Predstavnik Slovenske naftne družbe, ki je s 55% kapitala večinska lastnica Naftne Lendava, so na pogajanjih s predstavnikmi vlade, ki ima v lasti preostalih 45%, včeraj dali soglasje o izvedbi razpisa za iskanje strateškega partnerja za Nafto Lendava. Do izvedbe razpisa bodo predstavniki države in Petrola skušali pripraviti lendavsko Nafto na strateško povezovanje. Dogovarjali se bodo predvsem o pogojih kratkoročnega poslovanja, skušali rešiti vprašanja reševanja izgub ter likvidnostne probleme. Tako bodo lendavsko podjetje pripravili, da bi bilo bolj privlačno za bodočega strateškega partnerja.

Allianz kupuje v ZDA

MUNCHEN - Nemski zavarovalni koncern Allianz name-rava se letos izpeljati prevzem enega od treh ameriških podjetij za upravljanje premoženja. Med najbolj zazeljene Allianz uvršča Pimco Advisors, Franklin Resources in John Hancock. Povezava s katerimkoli od teh bi Allianz dvignila med vodilne svetovne zavarovalnice.

TRENDI / OB ZASTOJU RASTI BDP

Inflacija na 1,9%?

Septembra močni učinki dražitve nafte

RIM - Medtem ko se inflacija dviguje ne le v Italiji, ampak tudi v državah evra, je bila italijanska gospodarska rast tudi v drugem trimesečju letosnjega leta zelo hladna. Po podatkih, ki jih je včeraj objavil zavod Istat, se je bruto domači proizvod v primerjavi z drugim trimesečjem lanskega leta povečal za 0,8%, medtem ko se je v primerjavi s prvimi tremi meseci letošnjega leta njegova rast ustavila pri 0,4%. Če se razmere v drugi polovici letošnjega leta ne bodo bistveno izboljšale, bo

Italija na koncu leta težko dosegla cilj 1,2-odstotne letne rasti BDP, saj bi za tak rezultat morala v drugem šestmesečju realizirati kar 1,6-odstotni skok gospodarske rasti.

Če se vrnemo k inflaciji - podatki iz vzorčnih mest bodo znani v teh dneh, 23. in 24. septembra - lahko ugotovimo, da se je v primerjavi z lanskim avgustom njena povprečna stopnja v enajstih državah evra zvišala za 1,2%, v Italiji pa je v istem obdobju zrasla celo za 1,6%. Podatki, ki jih je včeraj objavil Eurostat, kažejo, da je glavni razlog za cenovni poskok prosta rast cen nafte, ki se je začela po podpisu dogovora med državami Opec o omejitvi proizvodnje »crnega zlata«.

Strokovnjaki za inflacijska gibanja opozarjajo, da bi se lahko segrevanje evroinflacije v prihodnjih mesecih nadaljevalo in celo pospešilo. V nasprotju z optimističnimi predvidevanji vlade in Confindustrie naj bi inflacijska stopnja v Italiji septembra dosegla 1,9%, analitiki pa opozarjajo, da bodo naslednji meseci se slabsi, saj se bodo draženju nafte (za približno 9% v obravnavanem obdobju) pridružile se ostale sestavine inflacijske kosarice. Učinkovanje cene nafte se namreč ne ustavi le pri benzinu in drugih derivatih, ampak povzroča tudi rast tarif javnih storitev in vsega, kar je povezano z začetkom novega solskega leta. Ob vsem tem pa ne gre pozabiti negativne učinke, ki jih utegne imeti inflacijska rast ob znova sibkem evru tudi na ceno denarja v Evropi.

Sanpaolo Imi potrdila načrt o integraciji z družbo INA

TURIN - Operacija za integracijo z zavarovalnico INA se bo nadaljevala kljub javni nakupni pobudi tržaske zavarovalnice Generali. Tako je včeraj popoldne sklenil upravni svet največje italijanske bančne skupine, turinske Sanpaolo Imi, ki je tudi izglasoval popolno zaupanje v menedžment banke in ga povabil, naj v čim krajšem času pride do »izdelave projekta za integracijo z Ino, kar je v interesu vseh delničarjev Sanpaola Imi«. V tiskovnem sporočilu o sklepih upravne-ga sveta turinske banke je tudi zapisano, da so upravitelji »analizirali poročilo pooblaščenih upraviteljev, v katerem so izpostavljene operativne prednosti in dohodkovne koristi, ki bi jih imelo podjetje in njegovi delničarji z uresničitvijo projekta, ki je bil zasnovan skupaj z menedžmentom zavarovalne skupine Ina«. Izidi soočenja med vodstvi obeh skupin so pokazali, da so možne pomembne sinergije - zaključuje nota turinske banke - tako na področju krcenja stroškov, kot predvsem na področju iztržka, predvsem pa bi integracija ponudila priložnost za rast nove skupine na trgu bank-zavarovalnic.

Glede na to, da je tudi Generali v ponedeljek potrdila svojo ponudbo za Ino, bo boj med »snubci« očitno še dolg in ni rečeno, da se vanj ne vplete še kak tretji interesent.

TEČAJNICE

1 EVRO = 1.936,27 LIRE

EVROPSKA CENTRALNA BANKA		
21. SEPTEMBER 1999		
VALUTA	V EVRIH POVPREČNI TEČAJ	
	21.09.	20.09.
ameriški dolar	1,0388	1,0406
japonski jen	108,72	112,08
grška dramma	327,10	326,55
danska krona	7,4320	7,4321
švedska krona	8,5770	8,5785
britanski funt	0,6383	0,6410
norveška krona	8,1795	8,1830
češka krona	36,318	36,356
ciprska lira	0,5780	0,5780
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	254,51	255,01
poljski zlot	4,2600	4,2593
slovenski tolar	196,4325	196,3091
švicarski frank	1,6048	1,6049
kanadski dolar	1,5326	1,5363
avstralski dolar	1,6083	1,6168
novozelandski dolar	1,9783	1,9929

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA		
21. SEPTEMBER 1999		
VALUTA	NAKUP/PRODAJA 1 EVRO	
portugalski escudo	200,482	
nizozemski gulden	2,20371	
belgijski in luksemburški frank	40,3399	
francoski frank	6,55957	
nemška marka	1,95583	
finska marka	5,94573	
španska pezeta	166,386	
avstrijski šiling	13,7603	
irski funt	0,787564	
italijanska lira	1936,27	

OSTALE VALUTE		
	NAKUP	PRODAJA
ameriški dolar	1,0475	1,0311
britanski funt	0,6470	0,6342
švicarski frank	1,6217	1,5885
danska krona	7,5745	7,2887
norveška krona	8,3625	8,9875
švedska krona	8,7734	8,3538
kanadski dolar	1,5596	1,5022
grška dramma	343,99	299,43
japonski jen	114,96	108,00
avstralski dolar	1,6859	1,5749
slovenski tolar	205,98	193,62
hrvaška kuna	8,2394	7,4472
češka krona	45,052	36,552
slovaška krona	55,35	44,028
madžarski florint	298,04	242,15

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA		
Zadruga zo.z. TRST		

KMEČKA BANKA GORICA				
21. SEPTEMBER 1999				
VALUTA	EVRO		LIRE	
	nakup	prodaja	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,0463	1,0281	1851	1883
britanski funt	0,6447	0,6341	3003	3054
kanadski dolar	1,5456	1,5141	1253	1279
japonski jen	111,6259	109,5198	17,35	17,68
švicarski frank	1,6179	1,5896	1197	1218
norveška krona	8,2883	8,0967	234	239
švedska krona	8,6911	8,4837	223	228
grška dramma	330,4990	317,6885	5,86	6,09
danska krona	7,5197	7,3480	257	264
avstralski dolar	1,6220	1,5890	1194	1219
slovenski tolar	201,6947	195,5828	9,60	9,90
hrvaška kuna	7,9031	7,3066	245	265

FIKSI TEČAJI VALUT EVRA		
	EVRO	LIRE

nemška marka	1,95583	989,998
francoski frank	6,55957	295,182
nizozemski gulden	2,20371	878,641
belgijski frank	40,3399	47,998
avstrijski šiling	13,7603	140,741
finska marka	5,94573	325,657
španska pezeta	166,386	11,637
portugalski eskudo	200,482	9,658
irski funt	0,787564	2458,555
lira	1936,27	

MILANSKI BORZNI TRG					
21. SEPTEMBER 1999			INDEKS MIB 30: -0,30%		
delnica	cena €	var. %	delnica	cena €	var. %
AEM	2,175	-0,27	INA	3,012	-0,33
ALITALIA	2,669	-1,03	ITALGAS	4,087	-
ALLEANZA	9,827	+0,33	MEDIASET	8,788	-0,80
AUTOSTRADE	7,201	-2,84	MEDIOBANCA	10,831	-2,40
BNL	3,490	-0,20	MEDIOLANUM	7,293	-1,17
COMIT	6,567	-1,41	MONTEDISON	1,754	-0,79
BCA DI ROMA	1,481	+0,67	OLIVETTI	2,202	-1,69
FIDEURAM	5,752	-2,69	PIRELLI SPA	2,341	+1,56
INTESA	4,269	-1,47	RAS	8,194	+0,10
MONTE PASCHI	4,059	-1,50	ROLO BCA 1473	20,450	-1,11
BIPOF CARIRE	40,430	-1,10	SAN PAOLO IMI	12,504	-1,25
EDISON	8,095	-	SEAT PAGINE GIALLE	1,347	-1,96
ENI	5,779	-1,31	TIM	5,785	-0,63
FIAT	30,880	-1,02	TECNOST	2,282	+0,48
FINMECCANICA	0,865	-	TELECOM ITA	9,000	+0,12
GENERALI	31,420	-1,65	UNICREDIT	4,618	-1,07

Podružnica Milano

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

NOVICE

Belgijcu F. Vandenbroucku 16. etapa dirke po Španiji

TERUEL - Belgijski kolesar Frank Vandebroucke, član mostva Cofidis, je zmagovalac 200 km dolge 16. etape kolesarske dirke po Španiji. V ciljnem sprintu je Belgijec ugnal Španca Jona Odriozola (Banesto), tretji pa je bil ravno tako Španec Francisco Cabello (Kelme). V skupnem seštevku je v vodstvu Nemec Jan Ullrich (Telekom).

Mostvo trenutno vodilnega kolesarja na Vuelti, po italijanskem Giru in francoskem Touru tretji najtežji kolesarski dirki na svetu, je v 16. etapi precej spremenilo način razmišljanja o dirki. Do zdaj so namreč Vuelto namenili kot pripravo za nastop na svetovnem prvenstvu v Italiji, ki se prične v začetku oktobra, odslej pa bodo naredili vse, da Ullrich, leta 1997 zmagovalac Toura, zadrži zlato majico vodilnega vse do sklepne etape in prihoda v Madrid.

Danasnja 200 km dolga etapa od Valencije do Teruela je bila izjemno zanimiva in negotova, konca odločitev pa je padla v sami končnici dirke. Približno 60 km pred ciljem sta se od skupine ločila oba najbolj aktivna kolesarja današnje dirke, v ciljnem sprintu pa je Belgijec Vandebroucke imel več moči od Španca Odriozola. Vodilni Ullrich je v cilj prisel 12 minut za zmagovalcem, velik zaostanek pa kljub temu ni ogrozil njegovega vodstva v skupnem seštevku. Ullrichova prednost pred drugouvrščenim Špancem Igorjem Gonzalesom de Goledeanom znaša 49 sekund.

Tenis: Andre Agassi še naprej v vodstvu

HAMBURG - Na najnovejši svetovni moski teniški lestvici ATP je na prvem mestu se vedno American Andre Agassi, največji skok pa je naredil finalist turnirja v Taskentu, Švicar George Bastl, ki je s 154. mesta napredoval na 114. mesto.

Lestvica ATP: 1. (1.) Andre Agassi (ZDA) 4.470 točk; 2. (2.) Jevgenij Kafelnikov (Rus) 3.819; 3. (3.) Pete Sampras (ZDA) 3.544; 4. (4.) Todd Martin (ZDA) 2.969; 5. (5.) Gustavo Kuerten (Bra) 2.707; 6. (7.) Greg Rusedski (VB) 2.336; 7. (6.) Tim Henman (VB) 2.300; 8. (8.) Marcelo Rios (Čile) 2.276; 9. (9.) Richard Krajicek (Niz) 2.243; 10. (11.) Alex Corretja (Spa) 2.161; 11. (10.) Tommy Haas (Nem) 2.097; 12. (13.) Nicolas Kiefer (Nem) 2.064; 13. (12.) Patrick Rafter (Aus) 1.939; 14. (14.) Nicolas Lapentti (Ekv) 1.866; 15. (15.) Carlos Moya (Spa) 1.856.

Bubka načrtuje zmagovito vrnitev v Sydneyu

DONECK - Ukrajinski skalec s palico Sergej Bubka je sporočil, da bo naslednje leto na olimpijskih igrah v Sydneyu spet nastopil in skušal osvojiti zlato medaljo. Bubka je imel zaradi poškodbe Ahilove tetive veliko težav v pravkar končani sezoni, izpustiti pa je moral tudi svetovno prvenstvo v Seville.

Bubka, svetovni rekorder v skoku s palico tako na prostem (6, 14 metra) kot v dvoranah (6, 15), je doslej uspešno nastopil le na Ol v Seulu 1988, ko je osvojil zlato medaljo. Stiri leta kasneje v Barceloni je izpadel že v kvalifikacijah, v Atlanti pa zaradi poškodbe ni nastopil. Mnogo uspešnejši je bil na SP, saj je v letih 1983-1997 zmagal na vseh sestih.

Tudi Nuerburgring brez Schumacherja

HAMURG - Nemski zvezdnik formule 1 Michael Schumacher se ne bo udeležil nedeljske dirke za VN Evrope na domačem Nuerburgringu niti kot gostni gost, je sporočil njegov tiskovni predstavnik. Schumacher ne namerava prekiniti aktivnih počitnic v Sredozemlju, saj se vedno okreva po juljskem zlomu noge na dirki v Silverstoneu.

Nemski ljubitelji formule 1 bodo tako še drugič letos prikrajsani za obisk svojega najboljšega dirkaca. Podobno kot na dirki za VN Nemčije v Hockenheimu bo lokalna televizija posredovala le pozdrav Schumacherja navijačem, tokrat celo le z vnaprej pripravljenim posnetkom.

Sagadin še dve, Zdovc še eno leto

LJUBLJANA - V Rdeči dvorani Mestne hiše je zupanja Mestne občine Ljubljana Vika Potocnik pripravi sprejem za košarkarje Uniona Olimpije. Ob tej slavnostni priložnosti sta svojo zvestobo tivolškemu klubu obljubila trener Zmago Sagadin in igralec Jure Zdovc. Sagadin je podpisal novo pogodbo s klubom do leta 2002, Zdovc pa do leta 2001. Predsednik Uniona Olimpije Jože Mermal in direktor Telekom Slovenije Peter Tevz pa sta ob tej priložnosti podpisala tudi novo enoletno pogodbo o sodelovanju.

"Za podpis nove pogodbe lahko recemo, da je pričakovan in ne pričakovan. V Union Olimpiji smo letos začeli z novim projektom in bilo bi nesmiselno odnehati na pol poti. Denar ni vse in doma je vedno najlepše," je po podpisu pogodbe dejal ljubljanski strateg. "Zahvaljujem se Union Olimpiji, da mi je ponudila možnost ponovnega igranja kosarke. Te priložnosti ne bom izpustil iz rok. Nova pogodba mi daje še dodatni motiv in spodbudo za vnaprej," pa o svoji prihodnosti razmišlja Jure Zdovc.

NOGOMET / VČERAJ V LIGI PRVAKOV

Milan s težavo ugnal Turke Danes Mariborčani doma

»Vijoličasti« proti Bayerju Leverkusen - Fiorentina v Barceloni

SKUPINA H

Milan - Galatasaray 2:1 (2:0)

STRELCI: Leonardo v 44., Sevcenko v 45. min., Umit v 5. min. d.p.

MILAN (3-4-3): Abbiati 7, Costacurta 6.5 (38' dp N'Gotty s.v.), Ayala 6, Maldini 6, Helveg 5, Albertini 5, Gattuso 6, Serginho 6.5, Leonardo 7 (24' dp Giunti 6), Bierhoff 6, Sevcenko 6.5 (43' dp Ganz, trener: Zacheroni 6.

GALATASARAY (4-4-1-1): Taffarel 5, Fatih 6 (4' dp Ergun 6), Capone 6.5, Popescu 6.5, Hakan Ünsal 5.5, Umit 7, Bruno 5.5 (1' dp Arif 6.5), Suat 6, Ahmet 6, Hagi 5 (1' dp Okan 6), Hakan Sukur 5.5, trener Terim 6.5.

SODNIK: Dallas (Skotska) 6.5. RUMENI KARTONI: Leonardo, Serginho, Costacurta, Gattuso in Giunti per comportamento non regolamentare, Umit per simulazione. GLEDALCEV: 37.822.

MILAN - Milančani so z dokajšnjo težavo premagali trdozivo ekipo Galatasaraya, ki je v prvem polcasu igrala zelo slabo. Gostitelji so bili odločno boljši v prvem polcasu, toda povedli so le v predzadnji minuti, in se to po napaki turske obrambe. Gol je dosegel Leonardo. Le nekaj minut kasneje je hitri Sevcenko presenetil obrambo gostov in dal drugi zadetek.

Kazalo je, da je mostvo trenerja Zacheronija dokončno strla odpor gostov, le-ti pa so že v uvodnih minutah z Umitom zmanjšali zaostanke na 1:2. Odtlej so Turki prejeli vaje igre v svoje roke in Milan je le po zaslugi svojega vratarja Abbiatija ohranil celo kožo in izredno dragoceno zmago.

Ostali izid: Hertha Berlin - Chelsea 2:1. **Vrstni red:** Milan in Hertha Berlin 4, Chelsea in Galatasaray 1.

SKUPINA E: Porto - Olympiakos 2:0, Real Madrid - Molde

4:1; **vrstni red:** Porto 6, Real Madrid 4, Olympiakos 1, Molde 0.

SKUPINA F: Glasgow Rangers - Bayern 1:1, PSV Eindhoven - Valencia 1:1; **vrstni red:** Bayern München in Valencia 4, Rangers in Eindhoven 1.

SKUPINA G: Sparta Praga - Sparta Moskva 1:1, Bordeaux - Willem 3:2; **vrstni red:** Sparta Moskva in Bordeaux 4, Sparta prga 2, Willem 0.

DANASNJI SPORED SKUPINA A

Maribor - Bayer Leverkusen

MARIBOR - V mostvu Maribora Pivovarne Lasko imajo veliko težav. Zaradi hujskih poškodb zanesljivo ne bosta igrala Dalibor Filipović in Marinko Sarkezi, Amir Karić mora počivati zaradi rumenih kartonov, Stipe Balajić pa se ni prebolel gripe. Nad poškodbo toži tudi Muamer Vugdalić.

Maribor pričakuje prvo domačo tekmo v Ligi prvakov povsem pripravljen. Stadion v Ljudskem vrtu je v zadnjih treh tednih dobil povsem novo podobo, ki ustreza vsem strogim predpisom Evropske nogometne zveze (UEFA). V obnovo stadiona se je vključila tudi slo-

venska vlada, ki je v ta namen prispevala 25 milijonov tolarjev.

Bayer 04 iz Leverkusna, ki je prvič po petih letih prevzel prvo mesto v nemski Bundesligi, bo tako danes drugi nasprotnik Maribora Pivovarne Lasko v elitni Ligi prvakov.

Tekma med Maribor Pivovarno Lasko in Bayerjem 04 iz Leverkusna bo v sredo, 22. septembra ob 20.45 uri. Glavni sodnik tekme bo W. Wegereef, pomočnika pa Gerhard Verwoort in Jean-Willem van Veluwen, vsi iz Nizozemske.

Lazio - Dinamo Kijev

RIM - Razigrani nogometasi Lazia bi morali drevi osvojiti svojo prvo zmago. Igralci in vodstvo Dinama Kijeva so bili včeraj besni nad sprejemom rimskega kluba. Nihče jih ni pričakal na aerodromu, od letališča do mesta namesto pol ure so rabili uro pa pol, za nameček so morali za trening čakati pred stadionom, ker je bil ta zaprt.

Na tiskovni konferenci je spremljevalec ekipe Mihajljcenko označil sprejem Lazia kot veliko sramoto.

Verjetni postavit

LAZIO (4-4-2): 22 Ballotta, 2 Negro, 13 Nesta, 11 Mihajlović, 5 Favalli, 20 Stanković, 25 Almeyda, 23 Veron, 18 Nedved, 8 Boksic, 10 Mancini (28 Mondini, 6 Sensini, 16 Lombardo, 7 Conceicao, 14 Simeone, 19 Andersson, 9 Salas). trener: Eriksson.

DINAMO KIJEV (4-4-2): 1 Shovkovskiy, 7 Kaladze, 4 Holovko, 5 Vasuk, 6 Dmytrulin, 3 Guerassimenko, 9 Kossovskiy, 10 Venhlynskiy, 14 Husin, 11 Rebrov, 16 Shatskikh. (12 Kernozenko, 23 Radcenko, 25 Mamedov, 15 Iachkin, 18 Kardash, 20 Mikhailenko, 22 Kononov), trener: Lobanovskiy.

SODNIK: Manuel Diaz Vega (Spagna).

SKUPINA B

Barcelona - Fiorentina

BARCELONA - Osrednja tekma vsega današnjega sporeda v tem pokalu bo bržkone tista v Barceloni med domačim mostvom in Fiorentino.

Pred današnjim srečanjem je Fiorentini trener izjavil: »Zelo spoštujem Barcelono, ki je izredno močna in homogena ekipa, poleg tega je že več let zelo uspešna na evropski sceni. Tudi Barcelona pa ni nepremagljiva. Pričakujem zelo lepo in kakovostno tekmo, saj bo na igrišču veliko stvilo pravih sampionov.«

Tekmo, ki se bo začela ob 20.45, bo neposredno prenašala Canale 5.

SKUPINA C

Danes: Borussia Dortmund - Boavista, Rosenberg - Feyenoord.

SKUPINA D

Danes: Sturm Grdec - Manchester United, Croatia - Marseille.

Na sliki AP: Bierhoff cestita Sevcenku za drugi zadetek.

KOŠARKA / LIGA PRVAKOV

Union Olimpija - Real Madrid

Tekma danes v Ljubljani - Pivovarna Laško doma proti Vareseju

LJUBLJANA - Osrednja tekma današnjega sporeda v ligi prvakov bo gotovo srečanje 1. kola v Ljubljani med domačo ljubljansko Union Olimpijo in madridskim Realom (20.45). Kosarkarji Pivovarne Lasko pa bodo danes gostili italijanski Varese (18.45).

Cilji slovenskih ekip so precej različni, vsekakor pa je za oboje dobro, da nad seboj nimajo bremena izpada iz lige. To se bolj velja za Lascane, ki bodo startali kot popolni novinci, saj se razen Bostjana Nachbarja in Gregorja Hafnarja se nihče ni preizkusil v najmočnejši konkurenci. Nekaj zmag v domači dvorani bi bil zato zanje lep uspeh, malce večje apetite, čeprav bo kar sedem igralcev sele letos doživelo krst v evropski ligi, pa imajo v Unionu Olimpiji.

Direktor kluba Radovan Lorbek in trener Zmago Sagadin sta na novinarski konferenci v prostorih Pivovarne Union menila, da bi bila uvrstitev v osmino finala, torej med 16 najboljših, realen cilj, za kaj več pa bo treba imeti v tistih trenutkih srečo, tako z nasprotniki kot z zdravstvenim stanjem ekipe. Glede na videno v pripravljanih tekmah, katerih sicer ni bilo toliko, kolikor so si jih želeli v klubu, so taksni cilji upravičeni, za nekatere so celo pre nizki. Ekipa, ki je v primerjavi z

lansko zelo spremenjena - prisli so Becirović, Zdravec, Milic, Jasikević in Kovacic, se je namreč izredno hitro privadila na nov, hitrejši način igranja, ki bo s prihodom novih pravil (24 sekund za napad, bonus pri 5. osebni napaki, osem sekund za prehod na nasprotno polovico) zagotovo pospešil razvoj evropske kosarke.

Ljubljancani imajo pod vprasajem le Primoza Brezca (poškodba ocesa), medtem ko bo Jure Zdovc, ki je imel težave z misico na nogi, do tekme nared. Tako se je Sagadin že odločil za devet igralcev, ki so Jasikević, Milac, Becirović, Zdovc, Milic, Golemac, Zdravec, Kotnik in Kovacic.

Tekmo bosta sodila Italijan Gennaro Colucci in Litvanec Kestutis Pilipauskas, komisar FIBA pa bo Avstrijec Walther Kaszelik.

POKAL SAPORTA

Pecs - Kinder 61:93 (37:46)

PECS - Bolonjski Kinder je včeraj v 1. kolu košarkarskega pokala Sपोर्टa na Madzarskem visoko preamgal domačo ekipo Pecs za več kot 30 točkami.

V prvem polcasu je zelo dobro igral Danilović (17 točk), v drugem pa Stomberg (18).

ODBOJKA / ŽENSKO EP

Italija v polfinalu

»Azzurre« prepričljivo boljše od Nizozemk

Italija - Nizozemska 3:1 (25:17, 22:25, 25:19, 25:17)

ITALIJA: Gioli, Rinieri 17, Togut 18, Leggeri 7, Cacciatori, Bertini 22, Galastri 7, Beccaria, Lo Bianco, Braggia (libero), Paggi, Piccinini, trener Frigoni.

NIZOZEMSKA: Fokkens 1, Huurman 3, Orsel, Machovcak, Leenstra 9, Staelens 20, Sanders 1, Laferink 17, Fledderus, Visser 8, Koopman (libero), Staal, trener: Mathieu.

SODNIKA: Prodanović (Hrvaska) in Fezer (Nemcija). GLEDALCEV: 2.300. Servis: Italija 8:3; Nizozemska 10:2. Napad: Italija 50%, Nizozemska 39%.

RIM - Z včerajšnjo zasluzeno zmago proti Nizozemski se je Italija uvrstila v polfinale. Kot v uvodni tekmi proti Romuniji so tudi včeraj »azzurre« prepustile en set poztvovalnim Nizozemkam, ki pa niso mogle nicesar, da bi lahko ogrozile zmago Frigonijevih varovank.

Po tekmi pa se je zvezni

trener Frigoni kar jezil na Rinierijevo, ki je v napadu prevec gresila. Sama Rinierijeva je priznala: »Ne vem, kaj mi je, na treningu gre vse v najboljšem redu, na tekmah pa ... Sicer pa ni pomembno, da jaz igram dobro, pomembno je predvsem, da smo zmagale.«

Tekmo si je ogledal tudi bivši trener reprezentance Velasco, ki je dejal: »Ekipa je v vzponu. Dekleta so se zelo mlada in v sportu ženske dozorijo kasneje. Gotovo se bodo se zelo izboljšale.«

SKUPINA A. Izida: Italija - Nizozemska 3:1, Rusija - Romunija 3:0 (25:17, 25:18, 25:20); **vrstni red:** Rusija in Italija 4, Romunija in Nizozemska 0; **danes:** Rusija - Italija (15.30), Nizozemska - Romunija (18.00).

SKUPINA B. Izida: Hrvaska - Poljska 3:0 (26:24, 26:24, 25:23), Bolgarija - Nemcija 3:1; **vrstni red:** Hrvaska 4, Nemcija in Bolgarija 2, Poljska 0; **danes:** Poljska - Bolgarija (18.00); Nemcija - Hrvaska (20.30).

SZ JADRAN / OBČNI ZBOR

Edi Sosič novi predsednik

Začrtali smernice za bodoče delovanje

SZ Jadran kot združenje sirsega kosarkarskega sistema ima lahko samo občni zbor posebne vrste: nekakšno sintezo drugih majhnih občnih zborov maticnih društev. Naravno je, da se udeležba na takem sestanku skrči na delegate društev, ki združenje sestavljajo. Na Opčinah se jih je v ponedeljek zvečer zbralo primerno število. Kosarkarji so nato dopolnili mesta in mala dvorana je bila skoraj polna.

Občni zbor je bil le formalnost, ki jo predvidevajo zakoniki in notranja pravila. V svojem poročilu je predsednik Stojan Kafol omenil predvsem bodočnost prve postave, ki je stopila na pot pomladitve. Zahvalil se je tudi igralcem, ki so zapustili ekipo in trenerju Walterju Vatovcu.

Za novo sezono, ki je v glavnih obrisih že začrtana, je Kafol omenil tudi težave, ki jih ima SZ Jadran z vadbenimi prostori in z

igriščem za uradne tekme. Kljub svojemu ustroju tudi SZ Jadran pestijo težave pri nabiranju novih odbor-niskih moči.

Glede materialne podlage za delovanje je Kafol s hvaležnostjo poudaril bistveno pomoč Nove Trzaskre kreditne banke in podjetja Eurosava, ki sta glavna pokrovitelja združene kosarkarske ekipe. Občni zbor so pozdravili predstavniki Eurosava, ZSSDI in KK Bor, pomemben pa je bil poseg trenerja Petra Brumna, ki se je k Jadranu vrnil po dolgih letih.

Brumen je povedal, da se pri nas zelo dobro počuti. Njegova prva izkušnja pri Jadranu je bila povezana na generacijo izrednih talentov. Njegovo delo in trenerjev, ki so mu sledili, je botrovalo najprej razvitju trenerskega kadra oziroma možnosti, da se znanje prenasa na mlade. Za novo sezono Brumen ni zagotovil rezultatov, obvezal pa se je za delav-

nost in poštenost. Trener je strnil svojo misel z besedami »Fantje bodo morali igrati kosarko, ne pa delati kosarko«.

Zborovanje je tudi izluscilo nov odbor: nov predsednik je res čisto nov. Edi Sosič nima v svoji karieri se odbor-niskih mest. Kosarkarske izkušnje ima samo kot igralec, najprej pri Poletu in pri drugih domačih moštvih.

V odbor so bili izvoljeni se Ivan Cej (podpredsednik), Marko Ban (tajnik), Mira Stor (blagajničarka), Denis Salvi (gospodar), Stojan Kafol, Raimondo Carli, Valter Sossi in Aljosa Tercon.

Matična društva bodo predstavljali: Bruno Kneipp (Bor), Boris Salvi (Breg), Karlo Ferfolja (Polet), Adriano Kovacic (Cicibona), Livio Semolich (Dom), Niko Pertot (Sokol) in Livio Semec (Kontovel).

Nadzorniki bodo: Peter Zerjal, Adriano Sossi in Paolo Vidoni.

(dk)

NOGOMET

Drevi tumir v Doberdobu

V Doberdobu bo drevi 3. memorial K. in E. Gergolet ter G. Ulian v organizaciji SZ Mladost. Na drevišnjem troboju bodo nastopile poleg domače Mladosti se ekipi Ronchija in Poggia. Vsaka tekma bo trajala po 45 minut, igralo pa se bo po sistemu vsak proti vsakemu.

Spored pa bo naslednji: ob 20. uri Ronchi - Poggio, sledi Mladost - poraženec prve tekme, sledi Mladost - zmagovalec prve tekme. Po končanem troboju bo na sporedu nagajevanje.

Glede na odlični start Mladosti v prvenstvu in drevišnje zanimive nogometne predstave je pričakovati, da se bo turnirja udeležilo tudi lepo število gledalcev.

KOTALKANJE / PLESNI PARI

M. Negrini v Francijo

Nastopal bo na mednarodnem tekmovanju

Slovenski kotalkar Mauro Negrini (letnik 1987), ki nastopa za društvo New Hopes iz Turjaka, bo v francoskem kraju Hettange Grand blizu Metz do 2. oktobra nastopal na mednarodnem tekmovanju v plesnih parih v kategoriji narasčajnikov (za sedaj je ta kategorija na EP le eksperimentalna). Nastopil bo v paru z Amando Vrech.

Negrini se je na italijanskem prvenstvu v Bologni uvrstil na 4. mesto. Mauro, ki obiskuje slovensko solo na Porseku, je začel kotalkati pri osmih letih pri Pierisu, leto kasneje pa je prestopil k turjaskemu klubu.

Na sliki: Mauro Negrini z Amando Vrech.

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 30. MAJA 1999 DO 25. SEPTEMBRA 1999

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.46	(R)	Tržič (5.10), Portogruaro (5.52), Mestre (6.54), Benetke (7.05).
5.33	(IR)	Tržič (5.57), Portogruaro (6.39), Mestre (7.30), Benetke (7.41).
5.56	(IC)	Tržič (6.20), Portogruaro (6.59), Mestre (7.39) nadaljuje v Milano.
6.18	(ES)	Tržič (6.40), Portogruaro (7.15), Mestre (8.08), Benetke (8.19), nadaljuje v Rim.
6.58	(R)	Tržič (7.23), Portogruaro (8.19) - ^(*) (¹⁴).
7.18	(E)	Tržič (7.43), Portogruaro (8.27), Mestre (9.09), Benetke (9.18).
7.50	(IC)	Tržič (8.14), Portogruaro (8.53), Mestre (9.33), nadaljuje v Rim in Salerno.
8.58	(IR)	Tržič (9.22), Portogruaro (10.02), Mestre (10.49), Benetke (10.59).
10.22	(IR)	Tržič (10.58), Portogruaro (12.02), Mestre (12.49), Benetke (12.59) - ^(*) (¹⁴).
10.58	(IR)	Tržič (11.22), Portogruaro (12.02), Mestre (12.49), Benetke (12.59) - ^(*) (¹⁴).
11.58	(IR)	Tržič (12.22), Portogruaro (13.02), Mestre (13.49), Benetke (13.59).
12.33	(IC)	Tržič (12.57), Portogruaro (13.36), Mestre (14.17), Benetke (14.27), nadaljuje v Milano, Genova in Livorno.
12.58	(R)	Tržič (13.22), Portogruaro (14.02), Mestre (14.49), Benetke (14.59).
13.58	(IR)	Tržič (14.22), Portogruaro (15.02), Mestre (15.49), Benetke (15.59).
14.24	(R)	Tržič (14.54), Portogruaro (15.54) - ^(*) (¹⁴).
14.58	(IR)	Tržič (15.22), Portogruaro (16.02), Mestre (16.49), Benetke (16.59).
15.58	(IR)	Tržič (16.22), Portogruaro (17.02), Mestre (17.49), Benetke (17.59).
16.17	(IC)	Tržič (16.41), Portogruaro (17.20), Mestre (17.59), nadaljuje do Rima.
16.58	(IR)	Tržič (17.22), Portogruaro (18.02), Mestre (18.49), Benetke (18.59).
17.28	(R)	Tržič (17.57), Cervinjan (18.07), nadaljuje do Vidma, Pontebbe - ^(*) (¹⁴).
17.58	(E)	Tržič (18.22), Portogruaro (19.05), Mestre (19.49), Benetke (19.59).
18.58	(R)	Tržič (19.23), Portogruaro (20.13), Mestre (21.14), Benetke (21.26).
19.34	(E)	Tržič (19.59), Portogruaro (20.42), Mestre (21.26), Benetke (21.35), nadaljuje v Lecce preko Ferrare, Riminija - ni na poti v Bologno.
19.45	(R)	Tržič (20.15), Portogruaro (21.14) - ^(*) (¹⁴).
20.22	(E)	Tržič (20.46), Portogruaro (21.24), Mestre (22.04), nadaljuje v Milano, Zeneve.
21.37	(E)	Tržič (22.01), Portogruaro (22.45), Mestre (23.26), nadaljuje v Rim, Napoli.
22.30	(R)	Tržič (22.56), Portogruaro (23.47).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
2.18	(IR)	Benetke (0.05), Mestre (0.16), Portogruaro (1.12), Tržič (1.55).
6.25	(R)	Portogruaro (5.04), Tržič (6.02) - ^(*) (¹⁴).
6.57	(D)	Portogruaro (5.36), Tržič (6.30) - ^(*) (¹⁴).
7.30	(E)	Iz Neaplja in Rima v Mestre (5.40), Portogruaro (6.20), Tržič (7.07).
7.51	(R)	Portogruaro (6.43), Tržič (7.26) - ^(*) (¹⁴).
8.34	(R)	Iz Pontebbe in Vidma v Cervinjan (7.55), Tržič (8.09) - ^(*) (¹⁴).
8.50	(E)	Iz Zeneve v Mestre (7.04), Portogruaro (7.48), Tržič (8.27).
9.20	(R)	Portogruaro (7.56), Tržič (8.54) - ^(*) (¹⁴).
9.31	(E)	Iz Laccija v Benetke (7.28), Mestre (7.40), Portogruaro (8.23), Tržič (9.07).
10.49	(IR)	Benetke (8.50), Mestre (9.01), Portogruaro (9.44), Tržič (10.27) - ^(*) (¹⁴).
11.12	(IR)	Benetke (8.50), Mestre (9.01), Portogruaro (9.44), Tržič (10.27) - ^(*) (¹⁴).
11.58	(E)	Benetke (9.50), Mestre (10.01), Portogruaro (10.38), Tržič (11.35).
13.49	(IR)	Benetke (11.50), Mestre (12.01), Portogruaro (12.44), Tržič (13.27).
14.49	(IR)	Benetke (12.50), Mestre (13.01), Portogruaro (13.44), Tržič (14.27).
16.20	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.33), Portogruaro (15.16), Tržič (15.58).
16.29	(IC)	Iz Salerno in Rima v Mestre (14.45), Portogruaro (15.26), Tržič (16.06).
17.07	(IC)	Iz Milana v Benetke (15.14), Mestre (15.26), Portogruaro (16.04), Tržič (16.44).
17.49	(IR)	Benetke (15.50), Mestre (16.01), Portogruaro (16.44), Tržič (17.27).
18.49	(IR)	Benetke (16.50), Mestre (17.01), Portogruaro (17.44), Tržič (18.27).
19.49	(IR)	Benetke (17.50), Mestre (18.01), Portogruaro (18.44), Tržič (19.27).
20.49	(IR)	Benetke (18.50), Mestre (19.01), Portogruaro (19.44), Tržič (20.27).
21.54	(IC)	Iz Milana v Mestre (20.12), Portogruaro (20.51), Tržič (21.31).
22.23	(IC)	Iz Rima v Mestre (20.40), Portogruaro (21.20), Tržič (22.00).
23.20	(E)	Benetke (21.22), Mestre (21.33), Portogruaro (22.11), Tržič (22.56).
23.34	(ES)	Iz Rima v Benetke (21.45), Mestre (21.57), Portogruaro (22.36), Tržič (23.11).
0.38	(R)	Benetke (22.20), Mestre (22.33), Portogruaro (23.34), Tržič (0.16).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.13	(D)	Tržič (5.38), Gorica (6.01), Videm (6.32) - ^(*) (¹⁴).
5.40	(R)	Tržič (6.09), Gorica (6.34), Videm (7.11) - ^(*) (¹⁴) nadaljuje za Sacile.
6.10	(D)	Tržič (6.34), Gorica (6.56), Videm (7.28) - ^(*) (¹⁴) nadaljuje za Benetke.
6.40	(R)	Tržič (7.09), Gorica (7.34), Videm (8.10) - ^(*) (¹⁴).
7.13	(IR)	Tržič (7.37), Gorica (7.57), Videm (8.21).
8.06	(R)	Tržič (8.36), Gorica (9.01), Videm (9.36) - ^(*) (¹⁴) nadaljuje za Benetke.
8.13	(D)	Tržič (8.40), Gorica (9.03), Videm (9.33) - ^(*) (¹⁴).
9.13	(IR)	Tržič (9.37), Gorica (9.57), Videm (10.21) nadaljuje za Benetke.
10.06	(R)	Tržič (10.35), Gorica (10.59), Videm (11.35) - ^(*) (¹⁴).
11.13	(IR)	Tržič (11.37), Gorica (11.57), Videm (12.21) nadaljuje za Benetke.
11.40	(R)	Tržič (12.09), Gorica (12.33), Videm (13.08) - ^(*) (¹⁴).
12.06	(R)	Tržič (12.35), Gorica (13.00), Videm (13.37) - ^(*) (¹⁴).
12.13	(R)	Tržič (12.40), Gorica (13.03), Videm (13.32) - ^(*) (¹⁴) nadaljuje za Benetke.
12.40	(R)	Tržič (13.09), Gorica (13.34), Videm (14.11) - ^(*) (¹⁴).
13.13	(IR)	Tržič (13.37), Gorica (13.57), Videm (14.21) nadaljuje za Benetke.
13.23	(R)	Tržič (13.52), Gorica (14.17), Videm (14.54) - ^(*) (¹⁴).
14.06	(R)	Tržič (14.35), Gorica (15.00), Videm (15.36) - ^(*) (¹⁴).
14.13	(D)	Tržič (14.38), Gorica (15.00), Videm (15.30) - ^(*) (¹⁴).
14.35	(R)	Tržič (15.04), Gorica (15.29), Videm (16.06) - ^(*) (¹⁴).
15.13	(IR)	Tržič (15.37), Gorica (15.57), Videm (16.21) nadaljuje za Benetke.
16.06	(R)	Tržič (16.35), Gorica (17.00), Videm (17.36) - ^(*) (¹⁴).
16.10	(D)	Tržič (16.35), Gorica (16.58), Videm (17.28) - ^(*) (¹⁴).
16.38	(R)	Tržič (17.10), Gorica (17.36), Videm (18.15) - ^(*) (¹⁴).
17.13	(IR)	Tržič (17.37), Gorica (17.57), Videm (18.21) nadaljuje za Benetke.
17.28	(R)	Tržič (17.54), Videm (18.40) - ^(*) (¹⁴) preko Cervinjana do Pontebbe.
17.40	(R)	Tržič (18.09), Gorica (18.33), Videm (19.09) - ^(*) (¹⁴) nadaljuje za Benetke.
18.06	(R)	Tržič (18.35), Gorica (19.00), Videm (19.36) - ^(*) (¹⁴) nadaljuje za Cogne.
18.13	(D)	Tržič (18.38), Gorica (19.01), Videm (19.29) - ^(*) (¹⁴) nadaljuje za Cogne.
18.40	(R)	Tržič (19.09), Gorica (19.34), Videm (20.11) - ^(*) (¹⁴).
19.13	(IR)	Tržič (19.37), Gorica (19.57), Videm (20.21) nadaljuje za Benetke.
20.10	(D)	Tržič (20.37), Gorica (21.00), Videm (21.29).
21.13	(IR)	Tržič (21.37), Gorica (21.57), Videm (22.21) nadaljuje za Benetke.

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.41	(BUS)	Gorica (5.15), Tržič (5.52) - ^(*) (¹⁴).
6.41	(D)	Videm (5.21), Gorica (5.52), Tržič (6.15) - ^(*) (¹⁴).
7.24	(R)	Videm (5.57), Gorica (6.31), Tržič (6.56) - ^(*) (¹⁴).
7.44	(D)	Videm (6.36), Gorica (7.00), Tržič (7.21) - ^(*) (¹⁴) iz Sacila.
8.28	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.34), Tržič (7.59) - ^(*) (¹⁴).
8.34	(R)	Videm (7.27), Tržič (8.09) - ^(*) (¹⁴) iz Pontebbe preko Cervinjana.
8.38	(R)	Videm (7.10), Gorica (7.45), Tržič (8.09) - ^(*) (¹⁴).
8.43	(D)	Videm (7.36), Gorica (8.00), Tržič (8.21) - ^(*) (¹⁴) iz Sacila.
9.13	(R)	Videm (7.45), Gorica (8.19), Tržič (8.44) - ^(*) (¹⁴).
9.48	(IR)	Videm (8.41), Gorica (9.05), Tržič (9.26) iz Benetk.
10.39	(D)	Videm (9.23), Gorica (9.52), Tržič (10.14) - ^(*) (¹⁴) iz Benetk, iz Tržiča v Trst peje samo ob sobotah.
11.38	(R)	Videm (10.10), Gorica (10.44), Tržič (11.09) - ^(*) (¹⁴).
12.34	(IR)	Videm (11.27), Gorica (11.51), Tržič (12.12) iz Benetk.
13.38	(R)	Videm (12.10), Gorica (12.44), Tržič (13.09) - ^(*) (¹⁴).
13.42	(D)	Videm (12.23), Gorica (12.54), Tržič (13.17) - ^(*) (¹⁴).
14.23	(R)	Videm (12.46), Gorica (13.25), Tržič (13.51) - ^(*) (¹⁴).
14.34	(R)	Videm (13.27), Gorica (13.51), Tržič (14.12) iz Benetk.
15.13	(R)	Videm (13.41), Gorica (14.18), Tržič (14.45) - ^(*) (¹⁴).
15.41	(R)	Videm (14.13), Gorica (14.48), Tržič (15.12) - ^(*) (¹⁴).
15.45	(D)	Videm (14.26), Gorica (14.57), Tržič (15.20) - ^(*) (¹⁴).
15.46	(R)	Videm (14.13), Gorica (14.51), Tržič (15.15) - ^(*) (¹⁴).
16.34	(IR)	Videm (15.27), Gorica (15.51), Tržič (16.12) iz Benetk.
17.39	(R)	Videm (16.23), Gorica (16.51), Tržič (17.14) - ^(*) (¹⁴) iz Benetk.
17.40	(R)	Videm (16.12), Gorica (16.46), Tržič (17.11) - ^(*) (¹⁴).
18.21	(R)	Videm (16.48), Gorica (17.25), Tržič (17.52) - ^(*) (¹⁴).
18.34	(IR)	Videm (17.27), Gorica (17.51), Tržič (18.12) iz Benetk.
19.21	(R)	Videm (17.49), Gorica (18.26), Tržič (18.54) - ^(*) (¹⁴).
19.42	(D)	Videm (18.23), Gorica (18.54), Tržič (19.17) - ^(*) (¹⁴).
20.28	(R)	Videm (18.55), Gorica (19.32), Tržič (19.59) - ^(*) (¹⁴).
20.24	(R)	Videm (18.56), Gorica (19.31), Tržič (19.57) - ^(*) (¹⁴) iz Benetk.
20.34	(IR)	Videm (19.27), Gorica (19.51), Tržič (20.12) iz Benetk.
21.45	(D)	Videm (20.27), Gorica (20.59), Tržič (21.21) - ^(*) (¹⁴) iz Benetk.
22.04	(D)	Videm (20.40), Gorica (21.15), Tržič (21.37).
22.34	(IR)	Videm (21.27), Gorica (21.51), Tržič (22.12) iz Benetk.
0.56	(R)	Videm (23.27), Gorica (0.02), Tržič (0.27) iz Benetk.

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.07	(E)	Iz Zeneve, preko Benetk v Ljubljano in Zagreb do Vinkovcev
12.09	(E)	Ljubljana, Zagreb, Budimpešta, prihaja iz Benetk
16.52	(E)	Ljubljana - ^(*) (¹⁴) (ne vozi 25. 6.)
23.39	(E)	Ljubljana, Zagreb, Budimpešta, prihaja iz Benetk

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.50	(E)	prihaja iz Budimpešte preko Ljubljane in nadaljuje do Benetk
9.42	(E)	prihaja iz Ljubljane - ^(*) (¹⁴) (ne vozi 25. 6.)
17.20	(E)	prihaja iz Budimpešte preko Ljubljane nadaljuje do Benetk
20.02	(E)	prihaja iz Vinkovcev, Zagreba preko Ljubljane do Benetk in nadaljuje do Zeneve

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak

R - Deželni vlak ES - Eurostar Italia bus - nadomestni avtobus

^(*) - ne vozi ob nedeljah in praznikih.^(**) - vozi samo ob nedeljah in praznikih.^(***) - vozi samo ob predprazničnih dneh.⁽¹⁾ - ne vozi ob sobotah.⁽²⁾ - vozi ob sobotah in praznikih.⁽²⁾ - vozi ob delavnikih, ne vozi v predprazničnih dneh.⁽⁴⁾ - vozi do 3. 7. in od 6. 9.⁽⁵⁾ - vozi od 5. 7. do 4. 9.⁽⁶⁾ - vozi ob delavnikih samo do 3. 7. in od 6. 9., ne vozi ob sobotah.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG - Kulturni dom

Dosedanji abonenti lahko potrdijo svoj sedež, novi lahko vpisejo abonma za sezono 1999-2000 do 30. septembra pri blagajni Kulturnega doma od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure (Ul. Petronio 4). Za informacije tel.: 040.362542.

Gledališče La Contrada

V teku je vpisovanje abonmajev za sezono 1999/2000 in sicer pri raznih podjetjih, krozkih, združenjih, sindikatih, solah, pri UTA-TU in seveda v gledališču Cristallo. Informacije na telefonsko st. 040.390613.

GORICA

SSG - Kulturni dom

Dosedanji abonenti lahko potrdijo svoj sedež, novi lahko vpisejo abonma za sezono 1999-2000 do 30. septembra pri blagajni Kulturnega doma od ponedeljka do petka od 9. do 13. ter od 16. do

18. ure (Ul. Brass 20). Za informacije tel.: 0481.33288.

Kulturni center Lojze Bratuz

V nedeljo, 26. septembra ob 19.30 ponovitev komedije »Sladke sibkosti zena« v režiji Dusana Mlakarja. Avtor predstave René Clair.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center »Srečka Kosovela«

Danes, 22. septembra ob 17.00 »Vzemite zivljenje kot igro in svet kot igrisce«- predstavijo se sezanski skavti.

LJUBLJANA

MGL

Danes, 22. septembra ob 19.30 bo predpremiera »Sončne pege«, ob 22.00 predstava »Od jutri do včeraj«.

Jutri, 23. septembra ob 19.30 bo premiera »Sončne pege«, ponovitve: petek, soboto, torek in cetrtek ob 19.30.

V sredo, 29. septembra ob 19.30 predstava »Policija, d.d.«. Ob 22.00 bo predstava »Primer Ronald Akkerman.

V cetrtek, 30. septembra ob 22.00 uri bo predstava »Od jutri do včeraj«.

NOVA GORICA

Kulturni dom

Do 24. septembra je možen vpis abonmajev PDG za sezono 1999/2000. Urnik blagajne: vsak delavnik od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 18.00, ob sobotah od 10.00 do 13.00.

V torek, 28. septembra ob 20.30 bo PDG podalo delo, David Hare: »Vprašajte Amy«. Ponovitve: v sredo, 29. in v cetrtek, 30. septembra ob 20.30.

5. oktobra ob 11.00 v koprodukciji PDG in PPF bo premiera dela »Ostržek«.

KONTRADA V KANALU

Zaradi velikega zanimanja bo v izvedbi PDG iz Nove Gorice, dodatna predstava v soboto, 25. septembra ob 20.00. A. B. Ruzante »Muhca«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da je v teku potrditev in nakup novih abonmajev za jesensko simfonično sezono in sicer pri blagajni gledališca od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

V petek, 24. ob 20.30 in v nedeljo, 26. septembra ob 18.00 bo na sporedu koncert pod vodstvom M. Gustav Kuhn - solista Amanda Halgrimson in Andreas Schmidt.

Evangelličansko-luteranska cerkev

Jutri, 23. septembra ob 20.30 bosta nastopila Jacopo Francini - violoncelo in Roberto Turrin - klavir.

V ponedeljek, 27. septembra ob 20.30 bo nastopil kvartet Agorà. Alessia Zucca - klavir, (Emmanuele Baldini - I^a violina, Simona Cavuoto - II^a violina), Thomas Cavuoto - viola, Marco Feri - violoncelo.

V sredo, 29. septembra ob 20.30 bosta nastopila Dasha Dubrovina - violina in Yuri Smirnov - klavir.

V cetrtek, 30. septembra ob 20.30 bo nastopil trio Renard. Daniele Berdini - saksofon, Danilo Rossi - viola, Marina Cavana - klavir.

Katedrala sv. Justa

Glasbeni september - orgelski in pevski koncerti

V nedeljo, 26. septembra ob 18.00 nastopa organist Mario Perestegi.

V ponedeljek, 27. septembra ob 20.30 nastopa organist Peter Bannister.

ŠTIVAN

Stara cerkev

»Note Timave«

V ponedeljek, 27. septembra ob 21.00 nastop skupine »Accademia di S. Rocco« iz Benetk.

V petek, 1. oktobra ob 21.00 nastop dveh kitaristov »Adriano del Sal« in »Marco De Biasi«.

V ponedeljek, 4. oktobra ob 21.00 »Petite Messe Solennelle« (G. Rossini).

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Casinò Park

V petek, 24. septembra s pricetkom ob 22.30 bo v Hit Casinò Park koncert znane itlijanske pevke trikratne zmagovalke sanremskega festivala Ive Zanicchi.

Casinò Perla

Jutri, 23. septembra s pricetkom ob 22.30 bo nastopil v HIT Casinò Perla italijanski imitator Gigi Vagliani.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivša konjušnica miramarskega gradu: do 7. januarja 2000 je odprta razstava Vzhodni kristjani. Ogledati si jo je mogoče vsak dan od 9. do 19. ure (blagajna zapira ob 18. uri).

Miramarski park in muzej sta odprta od ponedeljka do sobote od 9.00 do 19.00 (blagajna do 18.30), ob nedeljah od 9.00 do 20.00 ob sobotah podaljsek od 21.00 do 24.00.

Postna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Postna palača na Trgu Vittorio Veneto: Poštni efekti »Impresionizem in postimpresionizem - v svetu umetnosti«. Razstava odprta vsak dan razen ob praznikih-od 8.30 do 19.00.

Galerija d'Arte Antica (P.zza della Libertà 7): Vec kot 85 del in zbirk na razstavi, ki zaobjema obdobje od leta 1400 do 1800. Odprta celo leto od 9.00 do 13.00.

Palaca Costanzi: razstava Pravoslavni v Trstu: Grki in Srbi v zgodovini Trsta. Razstava bo odprta do 24. oktobra. Urnik ogleda od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Muzej Sartorio: do 7. novembra bo odprta razstava »Druzina Sartorio: umetnost darovanja«. Razen ob ponedeljkih je razstava odprta vsak dan in sicer od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00.

Ljudska knjiznica (Ul. del Teatro Romano 7): v okviru razstave »Vzhodni kristjani« je ljudska knjižnica odprla razstavo z naslovom »Dionysios Therianòs: Moderni Grk v Trstu 18. stoletja«. Razstava bo odprta do 15. oktobra vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 16.30 do 19.30.

V občinski galeriji (Trg zedinjene Italije 4) je do 26. septembra na ogled fotografska razstava »Trst: tisoč oblicij mesta - Informacija in znanost«. Urnik ogleda: vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Trzaski fotografski krožek (Ul. Zovenzoni 4): 25. septembra bo ob 18. uri otvoritev fotografske razstave Marka Jarca z naslovom »Na bregu Ljubljance«. Razstava bo odprta do 2. oktobra in sicer v tednu od 18.00 do 20.00 ob nedeljah pa od 10.00 do 13.00.

Zuristična ustanova Trst (Ul. San Nicolo, 20): na ogled razstava Elisabethette Broussard. Razstava bo odprta do 25. septembra in sicer od ponedeljka do petka od 9.00 do 19.00, ob sobotah od 9.00 do 13.00, ob nedeljah in praznikih zaprto.

V galeriji Tergesteo razstavlja do 24. septembra, svoje crnobeke fotografije, na temo ladje A. Vespucci, Paolo Tance. Razstava bo na ogled do 24. septembra.

ŠKEDENJ

Dom Jakoba Ukmarja: »Slovensko plavzarstvo 20. stoletja - Jeseniški plavzi«. Razstava je na ogled do 30. septembra 1999, in sicer vsak torek in petek od 15. do 17. ure ter vsako nedeljo dopoldan od 11. do 12. ure.

TRNOVCA

Umetnostna galerija Skerk: do 17. oktobra bo na ogled razstava grafik in ekspanatov v mešani tehniki, z naslovom »Ikone za prehod« slikarja Giuseppe Zigaina. Urnik obiskov: ob petkih od 16.00 do 19.00; ob sobotah od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00; ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

MILJE

Beneska hiša - sedež občinskega muzeja: do oktobra 1999 bo odprta razstava arheoloskih predmetov, ki so jih odkopali na miljskem območju. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 9.00 do 12.00.

GORICA

Na gradu je odprta razstava graficnih del Francisca Goye iz ciklusa Grozote vojne. Ogled je možen vsak dan med 9.30 in 13. uro ter med 15.00 in 19.30.

V pokrajinskih muzejih na gradu je do 24. oktobra na ogled razstava Osem milijonov razglednic, na kateri je na ogled zbirka 400 razglednic in dopisnic, ki prikazujejo Benita Mussolinija. Razen ob ponedeljkih je razstava odprta vsak dan od 10. do 19. ure.

V galeriji kulturnega doma v Gorici: od 25. septembra do 15. oktobra bo skupinska razstava fotografov iz Livorna in »Pogledi v črnobelo«. Urnik: ob delavnikih od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00, ter v večernih urah med različni kulturnimi prireditvami.

Kulturni center Lojze Bratuz: v petek, 24. septembra ob 18.00 otvoritev razstave slikarja Roberta Faganela. Odprta bo do 31. oktobra in sicer od ponedeljka do sobote od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 13.00.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 9. januarja 2000 odprta razstava »Renesansa v Benetkah«. Ogled možen vsak dan razen 24., 25. in 31. decembra ter 1. januarja 2000, od 10.00 do 19.00.

V torek, 28. septembra s pricetkom ob 22.30 bo v Captain Hook's club v HIT Hotel Casinò Perla večer kubanske glasbe z odlično pevko iz Havana Maria del Carmen ob spremljavi skupine »Y su son cubano«.

V Cetrtek, 30. septembra s pricetkom ob 22.30 bo nastopil v HIT Hotel Casinò Perla italijanski pevec Riccardo Fogli, nekdanji član skupine »I Pooh«.

PIRAN

Gledališče Tartini

V soboto, 25. septembra ob 20.00, multimedijski projekt - predstavitev avtorske glasbe Alesa Lenassija in treh videospotov z nove zgoščenke Anticlaustro.

KOPER

FOLKHISTRIA '99

V pokrajinskem muzeju (Kidriceva 19) bo jutri, 23. septembra ob 20.30, koncert z naslovom »Istrsko ljudsko izročilo v klasični glasbi«. Izvajalci: An der Drau Consort, Silvia Di Marino - baročna prečna flavta, Massimo Favento - violoncelo in Valentina Longo - cembalo.

V petek, 24. septembra ob 20.00 v **Vrtu Skupnosti Italijanov (Ul. OF 10)** koncert (novi trendi) - Tamara Obrovac Transhistria ensemble. *(V primeru slabega vremena bo nastop v koprskem gledališču v Verdijevi ulici 3).*

V soboto, 25. septembra ob 10.00, »Folkhistria:

Palaca Venier dei Leoni, (Dorsoduro 701): zbirka Peggy Guggenheim odprta do 12. decembra vsak dan, razen ob torkih, od 11.00 do 18.00.

VERONA

Palaca Forti, (Ul. A. Forti 1): do 15. januarja 2000 na razstavi Kandinskij, Chagall, Malevic. Možnost ogleda vsak dan razen ob ponedeljkih od 9.00 do 19.00.

Muzej Castelveccchio, (Korzo Castelveccchio 2): do 19. decembra bo na razstavi Alessandro Turchi. Odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 9.00 do 19.00.

TREVISO

Carraresijeva hiša, (Ul. Palestro 33-35): do 9. januarja 2000 razstava od Cézanneja do Mondriana. Urnik: ob torkih, sredah in cetrtkih od 9.00 do 19.30, ob petkih, sobotah in nedeljah od 9.00 do 22.00, ob ponedeljkih zaprto.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

V Poslovnem centru HIT-a (Delpinova ul. 7a) odprta razstava grafik »Sprehod skozi tehnike ilustracije« italijanskega umetnika Pietra Ricca iz Sicilije. Razstava bo odprta vse do 12. oktobra 1999 vsak dan od 10. do 19. ure.

PORTOROŽ

V Beli dvorani Avditorija razstavlja Konrad Pernetelj. Urnik ogleda od 9. do 12. ure ob delavnikih in v času večernih predstav.

PADNA

Galerija Bozidarja Jakca: grafike in risbe Bozidarja Jakca in arheoloske najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni 52 (Pucer), 066/781028.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih od 11. do 16. ure, za najavljene skupine je obisk možen tudi izven urnika.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Černigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Na gradu Kromberk je na ogled razstava Spomini nase mladosti (Zivljenje pod zvezdami) - etnološki pregled poveljnih dogodkov na Goriskem. Na ogled so se naslednje zbirke: lapida-

Godci prihajajo!« - Glasba napevi in plesi iz Istre. **Pristaniska ulica** nasproti mestne trznice (osrednje prizorišče), **trgi in ulice ob obali** (ulicne predstave).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V petek, 24. septembra ob 20.00, v okviru Kogojevih dnevov '99, - Simfoniki RTV Slovenije - Anton Nanut - dirigent, Silvia Markovici - violina, Irena Baar - sopran. Program: Golob, Haccaturjan, Mahler.

SNG Opera in balet

Danes, 22. septembra ob 11.00 Bedrich Smetana »Prodana nevesta«.

V soboto, 25. septembra ob 19.30 Nikolaj Rimski-Korsakov »Nesmrtni Kascej« in Igor Stravinski »Ognjena ptica«.

V torek, 28. septembra ob 11.00 zaključena predstava, Nikolaj Rimski-Korsakov »Nesmrtni Kascej«.

V sredo, 29. septembra ob 11.00 zaključena predstava Igor Stravinski »Ognjena ptica«.

Muzej novejše zgodovine

V sredo, 6. oktobra bo prvi koncert iz cikla večeri komorne glasbe na katerem bodo nastopili: Crtomir Sisković - 1. violina, Romeo Drucker - 2. violina, Aleksandar Milosev - viola in Milos Mlejnik - violoncelo. Gost večera: Giovanni Picciati - klarinet, Italija.

rij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov. Urnik: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, ob sobotah zaprto, ob nedeljah od 13. do 17. ure. Za najavljene skupine tudi izven urnika.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, st. 125.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LOKAVEC

Kovaski muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Tivolski grad - Galerija Tivoli: do 30. septembra je na ogled »23. mednarodni graficni bienale«. Urnik od torka do sobote od 10.00 do 19.00 in ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10. do 18. ure.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure.

VRNSNO

Rojstna hiša Simona Gregorčica: obisk je možen kadarkoli.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Prijateljica lutka (priprava Nerina Svab)
20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Dnevnik - Vreme
6.40 Aktualna jutranja oddaja Poletna Unomattina (vodita Paola Saluzzi in Filippo Gaudenzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, pregled tiska
9.55 Film: Più micidiale del maschio (krim., VB '67, i. Richard Johnson)
11.30 Dnevnik
11.35 Nan.: Remington Steele (i. Pierce Brosnan)
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Matlock (i. Andy Griffith)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Film: Il ladrone (dram., It.-Fr. '80, i. Enrico Montesano, Edwige Fenech)
16.05 Mladinski variete: Pocitniški Solletico (vodita Mauro Serio in Irene Ferri), vmes risanke, nan. Skrivnostni svet Alexa Macka
17.45 Danes v parlamentu, 17.55 aktualnosti pred dnevnikom Tg
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualna kronika: Prima
18.35 Kviz: In bocca al lupo!
19.25 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Kviz: La zingara
20.50 TV film: Prigionieri di un incubo - The Colony (thriller, ZDA '95, i. John Ritter, Mary P. Keller)
22.35 Dnevnik
22.40 Aktualna odd.: Fratelli d' Italia - Riccardo Muti, življenje v glasbi (vodi Enzo Biagi)
0.00 Nočni dnevnik, pregled tiska, zapisnik

RAI 2

7.00 Nan.: Tarzan
7.45 Varjete za najmlajše
10.15 Nan.: Markus Merthin
11.05 Aktualno: Svet v barvah
11.25 Tg2 - Medicina 33
11.45 Dnevnik in vreme
12.05 Nan.: Nas prijatelj Charly
13.00 Dnevnik
13.30 Sereno variabile, 13.30 risanke
14.05 Nan.: Friends, 14.30 Baldini in Simoni, 15.05 Primer za dva, 16.15 Law & Order (i. Jerry Orbach), 17.10 Na mejah Arizone, vmes (16.30, 17.30) kratka poročila
18.10 Vreme, dnevnik
18.20 Sport
18.40 Sereno variabile
19.05 Nan.: Dva policaja v Palm Beachu
20.00 Variete: Loto ob 8-ih
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick
23.00 Izbor oddaje o skrivnostnih pojavih «Misteri»
23.55 Izzrebanje lota
0.00 Dnevnik, Neon knjige, V parlamentu, vreme
0.55 TV film: Ai confini del mondo (krim., Avstral. '95, P. Mercurio)

RAI 3

6.00 -6.30-7.00-7.30-8.00 dnevnik
8.30 Aktualno: Il grillo, Media/Mente, Amor-Roma
10.00 Dok.: Geo magazine
10.25 Film: Lama alla gola (krim., ZDA '58, i. James Mason, Rod Steiger)
12.00 Dnevnik, sport
12.30 Film: La damigella di Bard (dram., It. '36)
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
15.00 Pravljice in risanke
15.50 Sportno popoldne: kolesarska dirka po Španiji
17.30 Dok.: Geo magazine
18.00 Vremenska napoved
18.05 Nan.: Lois in Clark (i. Teri Hatcher, Dean Cain)
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.15 Nagrada Italia
20.30 Nan.: Un posto al sole
20.50 Film: Occhio alla penna (western, i. B. Spencer)
22.35 Dnevnik, dezelne vesti
23.00 Film: L' estate di Davide (dram., It. '98, i. S. Campi, P. Piccinini)
0.30 Dnevnik, kultura, vreme
1.10 Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Amanti, 7.00 Vendetta d' amore
8.25 Nan.: Pregled tiska
8.45 Nad.: Celeste, 9.45 Libera d' amore, 10.45 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Cinque marines per cento ragazze (It. '62, i. V. Lisi, U. Tognazzi)
18.00 Kviz: OK, cena je prava
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Nan.: Ceste San Franciscas (i. M. Douglas)
20.35 Film: Witness - Il testimone (dram., ZDA '85, r. P. Weir, i. H. Ford)
22.45 Film: Ostinato destino (dram., It. '92, i. Monica Bellucci, A. Gassman)
0.45 Pregled tiska
1.05 Glasba: NotteBertè

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna odd.: La casa dell' anima (vodi Vittorio Sgarbi)
8.55 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene
10.05 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30 Nan.: Un detective in corsia - Pisateljica morilka (i. Dick Van Dyke), 12.30 Robinsonovi
13.00 Dnevnik TG 5
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Vivere (i. Lorenzo Ciompi)
14.40 Aktualna odd.: Moski in zenske
16.00 Nan.: Chicago Hope (i. Hector Elizondo)
18.00 Aktualna odd.: Verissimo - Kronika v živo (vodi Cristina Parodi)
18.40 Variete: Passaparola (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Paperissima sprint
20.45 Nogomet: Barcellona - Fiorentina (Champions League)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Paperissima sprint

ITALIA 1

6.10 Nan.: Prvi poljubi, nato otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
8.35 Nan.: Sinbad
9.30 Film: Papà, sei una frana (kom., ZDA '82, i. Al Pacino, Dyan Cannon)
11.30 Nan.: McGyver
12.25 Odprti studio
13.00 Nan.: La tata (i. Fran Drescher)
13.30 Risanke
14.30 Nan.: Beverly Hills (i. Jason Priestley, J. Garth), 15.30 Sabrina, mala carovnica
16.00 Variete za najmlajše in risanke
17.00 Risanke
17.30 Nan.: Baywatch (i. David Hasselhoff)
18.30 Nan.: Miami Vice
19.30 Odprti studio, 19.55 Sport studio
20.00 Glasb. oddaja: Sarabanda
20.45 Aktualna odd.: Angeli (vodi Marco Liorni)
22.40 Sport: Liga prvakov (vodi Massimo De Luca)
0.00 Variete: Barracuda (vodi Daniele Luttazzi)
0.30 Odprti studio, sport
1.05 Nan.: Frasier, 1.35 Noro zaljubljena

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 22.45 Dogodki in odmevi
13.35 Marco Polo Express, 16.30 Dottor Chamberlain
17.30 Film: Senza famiglia
20.30 Ljubezen na podstresju
21.00 Poletna srečanja
22.00 Nanizanka
23.35 Nanizanka
0.30 Made in Italy
1.45 Film: I tre desideri ...

MONTECARLO

12.15 19.45, 22.50, 0.45 Dnevnik, 12.30, 20.10 Sport
13.10 Nan.: Il Santo
14.00 Film: Grandi magazzini (kom., It. '86)
16.10 Film: Perduto tu, mi firmo Macaluso...
20.40 Film: Le avventure del barone di Münchhausen
0.00 Film: Invito all' inferno

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor. Nani-zanka: V znamenju dvojčkov, 9.55 nad. Azil (Norv., 12. del), 10.20 dok. odd.: Velike knjige, 11.10 Omizje
12.05 Nan.: Straussovi (ZDA, 7. epizoda)
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.45 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja, 14.30 dok. oddaja Francis Ponge, 15.35 Pomp
16.30 Mostovi
17.00 Pod klobukom
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Poljudnoznanstvena oddaja: Življenje ptic
19.15 Risanke
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.05 Sedmi pečat
Film: Jekleno modra (ZDA 1990, r. Kathryn Bigelow, i. Jamie Lee Curtis, Ron Silver, Claney Brown)
22.00 Odmevi, kultura, vreme
22.40 Sport, marketing
22.55 Osmi dan
23.25 Poletje v Bohinju - Komorni ansambel Slovenicum
0.25 Poljudnoznanstvena serija: Življenje ptic

TV PRIMORKA

8.00 16.00 Videostrani
16.00 Videospot dneva
16.05 Učenci iz Slovenije po znanje v Italijo
17.00 Gorenjske grče: Franc Guček - Aulin
17.30 Pop rock svet
18.30 V mojem košu je...
20.00 Dnevnik, vreme, iz tiska
20.45 Jahanje na konju tudi terapevtsko zdravljenje
21.35 Pogovor o... Zenske to zmorejo
22.15 Glasbeni premor
23.00 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama
10.00 Napovedniki
10.05 Tedenski izbor: Video-ring - Oldies, 10.30 Nadaljevanje: Saint Tropez (Fr., 25. del), 11.20 sport
12.15 Euronews
13.45 TV prodaja
14.15 Stafeta mladosti
15.10 Film: Dekle iz Brooklyna (ZDA 1992, r. Leslie Harris, i. Aryan A. Johnson, Kevin Thigpen)
17.30 Oddaja TV Maribor: Po Sloveniji
18.00 Nadaljevanje: Nikoli v dvoje brez tebe (Fr., 5. del)
18.30 Kosarka: Pivovarna Lasko - Varese (EL, moski)
20.15 Liga prvakov
20.45 Nogomet: Maribor Pivovarna Lasko - Bayer Leverkusen (2. krog lige prvakov)
0.00 Film: Dekle iz Brooklyna (pon.)

Koper

15.00 Euronews
16.00 Nogomet: Porto - Olimpijakos (Champions League)
17.30 Gugalnica
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sok
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv dnevnik, sport
19.25 Kosarka: Pivovarna Lasko - Varese (EL)
20.45 Nogomet: Lazio - Dinamo Kiev (Champions League)
22.30 Vsedanes - TV dnevnik
22.45 Nogomet: Maribor - Bayer Leverkusen (Champions League)
0.15 Vsedanes - TV dnevnik
Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.25 Kalendar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 13 pesniških svetov Irene Žerjal; 8.40 Revival; 9.15 Glasba za vse okuse; 10.00 Koncert: klarinetist L. Guzzoni, pianist N. Carusi; 11.35 Odprta knjiga: Zadnji blues (E. Jong, prip. M. Kjuder); 11.40 Potpuri; 12.00 Sovodnje včeraj in danes; 12.30 Slov. lahka glasba; 12.40 Zborovska glasba; 13.20 Prikljubljene melodije; 14.00 Deželna kronika; 15.30 Dimenzija Blakan; 16.30 Slovenskih 7 not; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: F. Schubert; 18.00 Literarne podobe; 18.15 Glasbeni gost; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijanščini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.50 Kulturni kalendar; 9.00 Jingle; 10.00 Sredi tedna; 11.00 Daj, povej; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Aktualnosti; 15.00 Borza; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah;

17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Prenos RaSlo; 19.30 Športna sredi; 19.30 Vroči ritmi - tematska glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Sotočje; 0.00 Nočni pr. RaSlo.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 Po telefonu; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.40 Glas Evrope; 11.00 Modri val; 11.30 Aktualnosti; 13.00 L' una blu; 13.07 Vse najboljše; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.35 Euro notes; 14.45 Srečanja; 16.00 Ob 16-ih; 17.33 Le famele istriane; 18.00 Jurassic pop; 18.45 Goldoni; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport; 20.45 Drobci.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasba; 21.05 Festival Evroradia; 22.00 Zrcalo; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.05 Literarni nohtur.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Kalendar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevlji žuli; 12.00 Sredi srede; 13.45 Gost izbira glasbo, Kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava tedna; 17.00 Vzhodni od rocka; 18.45 Črna kronika; 19.30 Odprti termin; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Glasba J. Webra.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Konec tisočletja; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Poletje v glasbi; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 17.30 Solistični koncert; 18.30 Sodobna umetnost; 19.30 Slov. operna ustvarjalnost; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Svetovna reportaža; 22.25 Serenada; 23.00 Jazz session; 23.55 Glasba; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.04-22.00 Večerni spored; Radio Agora dnevno; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedat, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948.

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Balkanom in vzhodnimi Alpami je nastalo šibko območje visokega zračnega pritiska. Topla fronta se pomika čez srednjo Evropo. V višinah piha nad nami jugozahodni veter, zato doteka tople zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.51 in
zatone ob 19.03.
Dolžina dneva 12.12.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 8.19 in
zatone ob 20.07.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.39 najnižje -43 cm, ob 9.13 najvišje 37 cm,
ob 15.06 najnižje -23 cm, ob 20.48 najvišje 33 cm.
Jutri: ob 3.07 najnižje -48 cm, ob 9.34 najvišje 44 cm,
ob 15.34 najnižje -32 cm, ob 21.23 najvišje 39 cm.

MORJE

Morje mirno,
temperatura morja 16,5
stopinje Celzija.

BIOPROGNOZA

Veliko ljudi bo čez dan
imelo vremensko
pogojene težave.
Kazale se bodo kot
slabo počutje in nemir.

TEMPERATURE V GORAH

500 m.....	22	2000 m.....	11
1000 m.....	17	2500 m.....	9
1500 m.....	13	2864 m.....	7

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo pretežno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Zjutraj bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. SOSEDNJE POKRAJINE: Prevladovalo bo sončno vreme, predvsem v krajih severno od nas bo občasno povečana oblačnost z meglo po kotlinah.

JUTRI

V četrtek in petek bo pretežno jasno in čez dan zelo toplo. Zjutraj bo po nižinah megla ali nizka oblačnost.

RUSIJA / S POSEBNIM VLADNIM LETALOM

Truplo Raise Gorbačov so prepeljali v Moskvo

Danes poslednje slovo Moskovčanov, jutri pogreb
Obširna poročila v skoraj vseh ruskih dnevnikih

MOSKVA - Posmrtno ostanke v ponedeljek umrle soproge zadnjega sovjetskega predsednika Mihaila Gorbačova Raise so z vladnim letalom včeraj prepeljali iz nemškega mesta Muenster v Moskvo. Raisa Gorbačov je na kliniki v Muenstru umrla za posledicami levkemije. Pri prevozu sta bila prisotna soproga Gorbačov in hči Irina Virganskaja. Javnost se bo lahko danes zadnjic poklonila Raisi Gorbačov, spominska slovesnost in pogreb pa sta načrtovana za jutri na pokopališču Novodevici, kjer so pokopani številni ugledni Rusi. Sicer pa je Mihail Gorbačov tudi včeraj prejel prvo sozalnih brzojavk, med temi je bila tudi brzojavka predsednika Evropske komisije Romana Prodijsa.

Smrt Raise Gorbačov je močno odmevala tudi v Rusiji, kjer so dnevniki zeni

zadnjega voditelja SZ namenili izreden poudarek. Izvestja, Komsomolskaja pravda in Moskovske novice so Raisi Gorbačov namenili vso prvo stran; pokojno so prikazali kot »pravo sovjetsko žensko, ki je znala postati 'first lady'«. Vendar ni ves tisk sledil zgledu časopisov, ki so bili nekod »režimski«. Nekateri neodvisni dnevniki so tako dogodku namenili samo krajšo novico na prvi strani, drugi pa so ji namenili le prostor na notranjih straneh, vendar so bila prav v vseh časopisih poročila obširna in je iz njih izhajala velika cloveska toplina. Edini izjemi sta bili komunistični dnevnik Sovjetskaja Rossija, ki je objavil le kratko agencijsko novico, in glasilo vojske Rdeca zastava, ki smrti zene nekdanjega predsednika sploh ni omenil (Telefoto AP)

SLOVENIJA / KAKOVOST ŽIVLJENJA IN ZDRAVJE STAREJSIH

Večina Slovencev slabo skrbi za svoje zdravje

Alkohol, kajenje in nezdrava prehrana vzbujaajo zaskrbljenost.

LJUBLJANA - Starost je fenomen socialnih in političnih razsežnosti, so med drugim na včerajšnjem posvetu Kakovost življenja in zdravje starejših ugotovili predstavniki državnega sveta, Združenja seniorjev Slovenije in vladnega odbora za pripravo in izvedbo mednarodnega leta starejših.

Profesor France Vreg, dr. Marko Polić, Irena Keber in Barbara Guzić so predstavili rezultate prve slovenske raziskave Kakovost življenja, zdravje in ziva bitja, v kateri so sodelovali sociologi, komunikologi, psihologi in zdravniki oz. tri fakultete: Fakulteta za družbene vede ter Filozofska in Medicinska fakulteta. Raziskava, izvedena na reprezentativnem vzorcu polnoletnih državljanov Slovenije, je pokazala, da je zdravje vrednota, ki je na prvem mestu pred vsemi drugimi človekovimi vrednotami. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je zdravje opredelila kot stanje celovitega fizičnega, mentalnega in socialnega blagostanja.

Strokovnjaki so z raziskavo ugotovili, da so rezultati dejavnikov tveganja (kajenje, alkohol, nezdrava prehrana) skrb zbujajoči, če ne celo alarmantni za slovensko populacijo, saj smo pod evropskim povprečjem.

Med najbolj rizicnimi dejavniki za nastanek srčnih obolenj, kapi in raka je kajenje. Leta 1996 je v raziskavi Slovensko javno mnenje dobra četrtina Slovencev izjavila, da kadijo. V tej raziskavi pa se je pokazalo rahlo izboljšanje, vendar 24, 4 odstotka Slovencev se vedno kadi. Pivcev

alkoholnih pijac je veliko: blizu 67 odstotkov. Tudi prehranske navade niso ustrezne standardom zdrave prehrane, saj Slovenci se vedno na prvo mesto postavljajo svinjino in govedino. Ribe uživa komaj slaba desetina. Ribe vrstah kruha se je razmerje za nekaj odstotkov premaknilo v korist uživanja crnega kruha in primerjavi z belim. Slovenci pojemo preveč kalorij, kar 40 odstotkov preveč mascob, enak odstotek preveč škodljivih nasitenih živalskih mascob, preveč soli in sladkorja ter popijemo preveč alkohola. Pojemo premalo kruha, krompirja in drugih ogljikovih hidratov, sadja in zelenjave ter balastnih snovi. S telesno aktivnostjo se ne ukvarja kar petina Slovencev, da je povedal prof. Vreg in dodal, da večina Slovencev, kar 86 odstotkov, ne skrbi ustrezno za svoje zdravje, kar polovica Slovencev pa ima občasne ali kronične zdravstvene težave.

Rezultati raziskave kažejo, da bi morali kontinuirano izvajati raziskave in izobraževalno-promocijske akcije, če hočemo dvigniti zdravstveno zavest in zdravstveno aktivnost slovenske populacije. Pregled zdravstvenih težav je tudi pokazal, da ima kar polovica Slovencev občasne ali kronične zdravstvene težave. Občasne težave imajo tako moski kot ženske, kronične pa v večji meri ženske. Pri kroničnih prevladujejo starostne skupine od 46. leta dalje.

Starostno obdobje od 65. do 80. leta strokovnjaki opredeljujejo kot tretje življenjsko obdobje, ki ga zaznamuje se pre-

cejsnja neodvisnost v komuniciranju, materialna samostojnost in modrost kot rezultat osebne in življenjske izkušnje. Ta skupina predstavlja kakih deset odstotkov slovenske populacije.

Cetrto življenjsko obdobje nad 80. letom življenja pa v veliki meri zaznamujejo zdravstvene težave, osamljenost in omejena gibljivost. Ta skupina je najbolj odvisna od pomoči drugih ljudi, v slovenski populaciji predstavlja skoraj tri odstotke, demografi pa napovedujejo, da jih bo leta 2025 že 6, 35 odstotka.

Prim. dr. Marija Vegelj Pirc je spregovorila o starejših in psiholoških vidikih bolezni ter poudarila, da nekateri zmotno mislijo, da se starejši laže soočajo z boleznijo, saj bolezen najde človeka vedno nepripravljenega. V Sloveniji je zaradi različnih vrst raka prizadetih okrog 40 tisoč ljudi, vsako leto na novo zbolijo okoli 8000, pri večini pa je obolenost v višji starosti. Dr. Anton Grad je predstavil problematiko cerebrovaskularnih bolnikov ter kakovost njihovega življenja in zdravstveno stanje po možganski kapi. Dr. Polonca Steinmann je spregovorila o alternativnih vidikih zdravljenja. Jože Globacnik pa je kot predsednik Demokratske stranke upokojencev Slovenije (DeSUS) povedal, da bi morali pripraviti celovito raziskavo položaja starejših v naši družbi. "Kljub številnim problemom, s katerimi se srečuje populacija starejših, ki je odrinjena na obrobje odločanja v naši družbi, se bomo potrudili, da bomo našli dolgo živeli," je sklenil Globacnik. (STA)